

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Simenon_Georges-Muz_ktery_okradl_Maigreta.pdb

PDB Name: Muž, který okradl Maigreta
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.6.2007
Modification Date: 12.6.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Georges Simenon

MUŽ, KTERÝ OKRADL MAIGRETA

KAPITOLA PRVNÍ

„Promiňte, pane.“

„Nic se nestalo.“

Od nároží na bulváru Richard Lenoir už to bylo aspoň potřetí, co ztratila rovnováhu, narazila do něj hubeným ramenem a šťouchla ho nákupní taškou do stehna.

Omluvila se mu na půl úst, bez rozpaků a bez přehnané lítosti, a pak se s klidným rozhodným výrazem zase zadívala před sebe.

Maigret se na ni pro to nezlobil. Skoro ho bavilo, že do něj strká. Dnes ráno byl dobře naložen a bral všechno na lehkou váhu.

Mel prve štěstí, že mu přijel autobus s venkovní plošinou. Už to byl pro něj důvod k spokojenosti. Těchhle autobusů bylo čím dál méně, poněvadž je postupně vyřazovali z provozu, a Maigret bude brzy nucen vyklepávat dýmku, než vlezle do některé té moderní škatule, kde je člověk jako ve vězení.

Byly to stejné autobusy jako tenkrát skoro před Čtyřiceti lety, kdy přišel do Paříže. Zpočátku se nemohl nasytit jízdou po velkých bulvárech na lince mezi Madeleine a Bastilou. To byl jeden z jeho prvních objevů Paříže. A pak terasy. Těch se také nemohl nabažít; se sklenicí piva před sebou sledoval věčné se měnící podívanou na ulici.

A ještě jedna věc ho ten první rok naplnila nadšením: od konce února tu člověk mohl chodit bez svrchníku. Ne vždycky, ale dost často. To už na některých třídách, hlavně na bulváru Saint Germain, začínaly praskat pupence. Tyhle vzpomínky se mu vracely se závanem jarních vůní, protože ten rok přišlo jaro předčasně a on si dnes nevzal svrchník.

Připadal si lehký jako jarní vítr. Obchody, potraviny, šaty žen měly veselé zářivé barvy.

Nemyslel na nic. V hlavě se mu honily jen malé nesouvislé útržky myšlenek. Jeho žena půjde v deset hodin na třetí hodinu autoškoly.

Bylo to směšné a nečekané. Nemohl by říct, jak se k tomu rozhodli. Když byl Maigret mladým policejním úředníkem, nebylo na auto ani pomyšlení. Tenkrát to bylo něco nepředstavitelného. Pak už se mu nikdy nezdálo nutné. Na to, aby se naučil řídit, bylo příliš pozdě. Příliš mnoho věcí se mu honilo hlavou. Neviděl by červené světlo, anebo by si spletl brzdu s plynem.

Ale přece jen by bylo pěkné zajet si v neděli do svého domečku v Meung-sur-Loire.

Rozhodli se zničehonic. Jeho žena se se smíchem bránila:

„To nemyslíš vážně.. Abych se ve svých letech učila řídit.“

„Ty budeš určitě řídit moc dobře.“

Mela třetí hodinu a byla rozechvělá jako děvčátko před maturitou.

„Jak to šlo?“

„Ten školitel má se mnou velkou trpělivost.“

Jeho sousedka v autobuse jistě neřídí. Proč asi jede nakupovat do končin kolem bulváru Voltaire, když bydlí v jiné čtvrti? To je jedno z těch malých tajemství, jaká člověku vrtají hlavou. Na hlavě má klobouk, což je dost nezvyklé, obzvlášť po ránu. V nákupní tašce je kuře, máslo, vejce, pórek, celer.

To nejtvrďší vespod, co mu při každém nadskočení autobusu naráží do stehna, jsou jistě brambory.

Pročpak jede tak daleko pro obyčejné potraviny, jaké se dostanou v každé čtvrti? Možná dřív bydlela na bulváru Voltaire, je zvyklá na zdejší dodavatele a zůstává jim věrná?

Drobný mladíček z pravé strany vedle Maigreta kouřil z příliš krátké dýmky s příliš velkou hlavičkou a musil ji proto pevně tisknout mezi zuby, aby mu nevypadla. Ti dnešní mladíci si skoro vždycky vyberou příliš krátkou dýmku s příliš velkou hlavičkou.

Plošina byla přeplněná. Ta paní vedle něj si měla sednout dovnitř. A podívejme! Tresky v rybárně v ulici du Temple. Už hodně dlouho nejedl tresky. Pročpak v duchu spojuje i tresky s jarem?

Všechno bylo jarní a veselé jako jeho nálada. Co na tom, že ta žena s kuřetem hledí upřeně před sebe a trápí se problémy, které unikají obyčejným smrtelníkům.

„Promiňte.“

„Nic se nestalo.“

Neměl odvahu jí říct:

„Měla byste radši jít s těmi svými nákupy dovnitř a nestrkat tady do lidí.“

Četl tutéž myšlenku v modrých očích tloušťka vklíněného mezi něj a průvodčího. Rozuměli si. I s průvodčím, který krčil neznatelně rameny. Bylo to jakési mužské spiklenectví. Bavilo ho to.

Chodníky byly plné pultů s vyloženým zbožím, především před zelenářstvím. Zelenobílý autobus si razil cestu davem hospodyněk, písařek, úředníků spěchajících do kanceláře. Život byl krásný.

Další náraz. To zase ta taška s něčím tvrdým vespod, ať už jsou to brambory nebo co. Jak ucouvl, strčil zase on do někoho za sebou.

„Promiňte.“

Teď to slovo zašepal sám, a když se obrátil, uviděl tvář poměrně mladého muže; prozrazovala rozrušení, které Maigret nechápal.

Tomu mladíkovi jistě nebylo ani pětadvacet, měl rozcuchané hnědé vlasy a neoholené tváře. Vypadal jako člověk, který nespál a má za sebou těžké nebo trudné chvíle.

Prodral se ke schůdkům a za jízdy vyskočil z autobusu. V tu chvíli byli na rohu ulice Rambuteau, nedaleko Tržnice, odkud k nim zavanul silný pach. Muž kráčet rychle, ohlížel se, jako by se něčeho bál, až zmizel v ulici dšs Blanc Manteaux.

Najednou si Maigret jen tak bezděky sáhl do zadní kapsy kalhot, kam měl ve zvyku dávat náprsní tašku.

Málem se také vrhl ke dveřím a vyskočil z autobusu, protože taška byla pryč.

Zrudl, ale podařilo se mu zachovat klid. Jen tloušťka s modrými očima si zřejmě uvědomil, že se něco děje.

Maigret se ironicky usmál, ani ne proto, že se právě stal obětí kapesního zloděje, jako spíš proto, že ho nemohl pronásledovat.

To zavinilo to jaro, ten opojný vzduch, kterého se včera nadýchal.

A taky za to může ten jeho zvyk, který ho provázel už od dětství: boty. Každý rok si v prvních jarních dnech kupoval střevíce, co možná nejlehčí. Včera to udělal také.

A dnes ráno je měl poprvé na nohou. Tlačily ho. Byla to muka, než přešel bulvár Richard Lenoir, takže si pořádně oddechl, když dorazil na bulvár Voltaire.

Nebyl by schopen běžet za zlodějem. Ten ostatně měl čas ztratit se v úzkých uličkách čtvrti Marais.

„Promiňte, pane.“

Zase! Pořád ta ženská se síťovkou! Tentokrát se do ní málem pustil: „Dejte nám už pokoj s těmi svými bramborami!“

Místo toho jen pokývl hlavou a usmál se.

Také do kanceláře se mu dralo to světlo prvních krásných dnů; opar nad Seinou byl řidší než mlha a chvěl se miliardami třeptivých částeček. Takhle se ohlašuje jaro jen v Paříži.

„Tak co, šéfe? Nic nového?“

Janvier měl na sobě světlý oblek, který na něm Maigret nikdy neviděl. Taky slavil jaro trochu dřív, byl teprve patnáctý březen.

„Nic. Nebo vlastně ano. Právě jsem se dal okrást.“

„Ukradli vám hodinky?“

„Ne, náprsní tašku.“

„Na ulici?“

„Na plošině autobusu.“

„Bylo v ní hodně?“

„Padesát franků. Málokdy mívám v kapse víc.“

„Měl jste tam doklady?“

„Nejen doklady, ale taky odznak.“

Ten pověstný odznak kriminální policie strašil komisaře i ve snu. Správně ho mají nosit vždycky s sebou, aby mohli prokázat, kdo jsou.

Krásný odznak ze stříbra, přesněji řečeno z postříbřeného bronzu, tenouká vrstva stříbra se totiž používáním po čase setře a ukáže se načervenalý kov.

Na jedné straně je Mariana ve frygické čapce, písmena R. F. a slovo Policie, orámované červeným smaltem.

Na rubu znak Paříže, číslo a malými písmeny vyryté jméno majitele.

Maigretův odznak měl číslo 0004, číslo jedna bylo vyhrazeno prefektovi, dvojka řediteli kriminální policie a trojka z nějakého nejasného důvodu šéfovi zpravodajské služby.

Všichni si přes nařízení neradi nechávají odznak v kapse, protože totéž nařízení stanoví za ztrátu zastavení platu na jeden měsíc.

„Viděl jste toho zloděje?“

„Viděl jsem ho moc dobře. Mladý hubený chlapík s unavenými očima. V tváři povadlý, jako by nespál.“

„Nepoznal jste ho?“

Tenkrát když Maigret ještě pracoval u obyčejné policie, znal všechny kapsáře nejen z Paříže, ale i ty, co v době

veletrhů a velkých sjezdů přijížděli ze Španělska a z Londýna.

Kapsáři jsou dost uzavřený obor a mají svou hierarchii. Jejich esá se obtěžují, jen když to stojí za námahu, a pak neváhají letět přes Atlantik na světovou výstavu nebo například na olympijské hry.

Maigret je postupně ztratil z očí. Pátral v paměti. Nebral věc tragicky. To veselé jarní ráno stále ještě působilo na jeho náladu a bylo paradoxní, že zlost měl na tu ženskou s nákupní taškou.

„Kdyby do mě pořád nestrkala. Na plošinu by měl být ženským vstup zakázán. Zvláště když ani nekouřila.“

Byl spíš uražený než dopálený.

„Nepůjdete se podívat do kartotéky?“

„To chci právě udělat.“

Strávil tam skoro hodinu prohlížením fotografií většiny kapsářů zepředu i z profilu. Některé z nich zatkl už před pětadvaceti lety a oni pak prošli desetkrát nebo patnáctkrát jeho kanceláří a stali se z nich skoro kamarádi.

„Zase ty?“

„Člověk žít inusí, ne? A vy, vy jste tu taky pořád, šéfe. To už je pěkná řádka let, co se známe, vidíte?“

Někteří byli pěkně oblečení a jiní byli chudáci, co se spokojovali bazarem na staré železo, trhy v SaintOuen a chodbami v metru. Žádný z nich se nepodobal mladíkovi z autobusu a Maigret předem věděl, že jeho hledání bude marné.

Zloděj z povolání nemá tenhle unavený úzkostlivý výraz. Krade, jen když si je jistý, že se mu nezačnou třást ruce. A konečně všichni znají Maigretovu tvář a postavu, i když si ji jen prohlédli v novinách.

Sešel dolů do své kanceláře, a když se tam zase setkal s Janvierem, pokrčil jen rameny.

„Nenašel jste ho?“

„Dal bych na to krk, že je to amatér. Dokonce se ptám, jestli minutu předtím věděl, co udělá. Jistě viděl, že mi taška čouhá z kapsy. Žena mi pořád říká, že ji tam nemám nosit. Když sebou autobus trhl a ta ženská s těmi zatracenými bramborami do mě vrazila a já se zakymácel, napadlo ho, že.“

Změnil tón.

„Co je dnes ráno nového?“

„Lucas má chřipku. Senegalec to dostal v krčmě u Italské brány.“ „Nožem?“

„Jasně. Nikdo není schopen popsat útočníka. Přišel tam kolem jedné hodiny ráno, když se hospodský už chystal zavírat. Senegalec pil poslední pivo, chlap šel rovnou k němu a bodl tak rychle, že.“

Všední věc. Někdo ho nakonec udá, možná za měsíc, možná za dva roky. Maigret se odebral do ředitelovy kanceláře na týdenní poradu a dal si pozor, aby se nezmínil o dnešní příhodě. Vypadalo to na klidný den. Halda papírů. Podpisování úředních lejster. Běžná práce.

Přišel domů na oběd a pozoroval ženu, která o své jízdě nemluvila. Bylo to pro ni tak trochu, jako by se ve svých letech vrátila do školy. Pociťovala radost, dokonce jakousi pýchu, ale také rozpaky.

„Nevjelas na chodník?“

„Proč se ptáš? Budu mít z těch tvých řečí komplexy.“

„Ale ne. Bude z tebe výborná řidička a já se už nemůžu dočkat, až mě odvezeš k Loire.“ :

„To si ještě dobrý měsíc počkáš.“

„To ti řekl školitel?“

„Zkoušející mají stále větší požadavky a je lepší, když člověk napoprvé nepropadne. Dneska jsme jezdili po okrajových bulvárech. Nikdy bych si nemyslela, že je tam takový provoz že lidi jezdí tak rychle. Člověk má dojem, že.“

Podívejme! Mají kuře jako bezpochyby ta ženská z autobusu. „Nač myslíš?“ „Na svého zloděje.“ „Ty jsi zatkl zloděje?“

„Nezatkl, ale on mě obral o náprsní tašku.“

„Co v ní máš odznak?“

Také na to hned pomyslela. Povážlivá díra do rozpočtu. Dostane ovšem nový odznak, z něhož nebude prokukovat bronz. „Viděls ho?“ „Ták jako vidím tebe.“ „Byl starý?“

„Mladý. Amatér. Vypadal.“ Maigret na něj chtěl nechte myslet čím dál víc. Oblíčeje, místo aby se v duchu rozmazával, byl čím dál ostřejší. Vybavovaly se mu podrobnosti, o nichž nevěděl, že je vzal na vědomí, jako to, že chlapík měl husté obočí, které mu nad očima tvořilo eilnou čáru.

„Poznal bys ho?“

Během odpoledne na to pomyslel víc než desetkrát, zvedal hlavu a díval se na okno, jako by ho trápil nějaký problém. V téhle příhodě, v tom obličejí, v tom útěku bylo něco nepřírozeného, a on nevěděl co.

Pokaždé se mu zdálo, že se mu vybaví nová podrobnost, že pochopí, a pak se znovu vracel ke své práci.

„Tak na shledanou, děti.“

Odešel za pět minut šest, když vedle v kanceláři bylo ještě půl tuctu inspektorů.

„Na shledanou, šéfe.“

Šli se ženou do biografu. Našel v jedné zásuvce starou hnědou tašku a musel si ji dát do náprsní kapsy, protože do kapsy u kalhot se nevešla.

„Kdybys ji byl nosil v téhle kapse.“

Vraceli se domů zavěšení jako obyčejně. Vzduch byl dosud vlahý a dokonce ani pach benzínu nebyl ten večer nepříjemný. Patřil také k ohlašujícímu se jaru, zrovna tak jako pach polorozteklého asfaltu náleží k létu.

Ráno uviděl znovu slunce a nasnídal se u okna.

„To je komické,“ poznamenal. „Některé ženské jezdí na nákup autobusem přes půl Paříže.“

„To bude asi tou Televizní službou spotřebitelům.“

Svražil čelo a podíval se na ženu.

„Televize každý večer oznamuje, kde je možné nakoupit potraviny za výhodnou cenu.“
To ho nenapadlo. Bylo to úplně jednoduché. Ztratil čas nicotným problémem, který jeho žena vyřešila okamžitě.
„Děkuji ti.“
„To ti může pomoci?“
„Nemusím na to dál myslet.“
Popadl klobouk a filozoficky dodal:
„Člověk vždycky nemyslí, nač chce.“
Na stole ho čekala pošta a nahoře na té hromadě velká hnědá obálka s jeho jménem a titulem adresovaná na Zlatnické nábřeží všechno napsané hůlkovým písmem.

Pochopil, dřív než ji otevřel. Někdo mu vracel náprsní tašku. A za několik okamžiků shledal, že nic nechybí, ani odznak, ani doklady, ani těch padesát franků.
Nic jiného tam nebylo. Žádná zpráva. Žádné vysvětlení,
Mrzelo ho to.

Chvilku po jedenácté zazvonil telefon.

„Někdo naléhavě žádá, aby s vámi mohl mluvit osobně, ale nechce říci své jméno, pane komisaři. Prý na ten telefon čekáte a moc byste se zlobil, kdybych ho s vámi nespojil. Co mám dělat?“

„Tak mi ho dejte.“

Jednou rukou škrtal zápalkou, aby si zapálil vyhaslou dýmku, a řekl do telefonu:

„Haló, poslouchám“

Bylo dlouhé ticho a Maigret by si mohl myslet, že spojení bylo přerušeno, kdyby byl neslyšel na druhém konci drátu oddychování.

„Poslouchám,“ opakoval. Zase ticho a pak konečně: „To jsem já.“

Hlas muže, dost vážný, ale pfišsvuk jako by patřil dítěti, které se váhá přiznat k nějaké neposlušnosti. „Jde o mou náprsní tašku?“ „Ano.“

„Nevěděl jste, kdo jsem?“ „Ovšem. Jinak.“ „Proč mi voláte?“

„Protože s vámi potřebuju mluvit.“ „Přijďte do mé kanceláře.“ „Ne. Nechci jít na Zlatnické nábřeží,“ „Znají vás tu?“

„Nikdy jsem tam nebyl.“ „Z čeho máte strach?“

Z hlasu neznámého bylo možno vycítit strach, „Je to soukromé.“ „Co je soukromé?“

„Že chci s vámi mluvit. To řešení mě napadlo, když jsem si na odznaku přečetl vaše jméno.“ „Proč jste mi ukradl tašku?“

„Protože jsem v té chvíli potřeboval peníze.“

„A teď?“

„Změnil jsem názor. Nejsem si tím ještě jist. Přijďte radši co nejdřív, než dostanu jiný nápad.“

V tom rozhovoru i v tom hlase bylo něco neskutečného, a přece Maigret bral věc vážně.

„Kde jste?“

„Přijdete?“

„Ano.“

„Sám?“

„Záleží vám na tom, abych byl sám?“

„Naše rozmluva musí být soukromá. Zavazujete se k tomu?“

„Podle toho.“

„Podle čeho?“

„Podle toho, co mi řeknete.“

Zase mlčení a jako by těžší než na počátku.

„Chtěl bych, abyste mi nechal šanci. Uvědomte si, že vás sám volám. Vy mě neznáte. A nemůžete si mě najít. Když nepřijdete, nikdy se nedovíte, kdo jsem. To si z vaší strany zaslouhuje,“

Zřejmě nemohl najít vhodné slovo.

„Slib?“ napověděl mu Maigret.

„Počkejte. Až vám za chvíli všechno povím, dáte mi pět minut, abych mohl zmizet, když vás o to požádám?“

„Nemohu se zavázat, když o celé věci nic nevím. Jsem úředník kriminální policie.“

„Jestli mi uvěříte, bude se to rozumět samo sebou. Jestli mi neuvěříte nebo jestli budete mít pochybnosti, uděláte to tak, že se na tu chvíli, než odejdu, budete dívat jinak, a pak můžete zavolat své lidi.“

„Kde jste?“

„Souhlasíte tedy?“

„Jsem ochoten za vámi zajít,“

„A přijímáte mé podmínky?“

„Budu sám.“

„Ale neslibujete nic?“ NP „

„11C.

Nemohl jednat jinak a čekal s určitou úzkostí reakci člověka na druhém konci drátu. Ten byl v telefonní budce nebo někde v kavárně, protože bylo slyšet zastřený hluk.

„Tak jak se rozhodnete?“ netrpělivě se zeptal Maigret.

„V situaci, v jaké jsem! Podle toho, co o vás říkají noviny, bych k vám měl mít spíš důvěru. Je to všechno pravda?“

„A co?“
„Že jste schopen pochopit věci, které policie a soudci většinou nechápou, a že jste v některých případech dokonce.“
„Co jsem dokonce?“
„Dělám možná chybu, že o tom mluvím. Už nevím. Stalo se vám, že jste přimhouřil oko?“
Maigret na to radši neodpověděl.
„Kde jste?“
„Daleko od Zlatnického nábřeží. Když vám to teď řeknu, budete mít čas dát mě zatknout místní policií. Zavolat telefonem se dá rychle a máte můj popis.“
„Jak víte, že jsem vás viděl?“
„Otočil jsem se. Podívali jsme se na sebe, to dobře víte. Měl jsem velký strach.“
„Kvůli té tašce?“
„Nejen kvůli ní. Poslouchejte. Dejte se zavést k baru Metro na rohu bulváru Grenelle a třídy La MottePicquet. Je to bar spojený s trafikou. Bude vám to trvat asi půl hodiny. Zatelefonuju vám tam. Nebudu daleko a přijdu za vámi skoro okamžitě.“
Maigret otevřel ústa, ale on už zavěsil. Byl právě tak zvědavý jako dopálený, neboť to bylo poprvé, co s ním neznámý člověk jednal tak opovážlivě, ba drze.
Přesto se na něj nedokázal zlobit. Z celého toho nesouvislého rozhovoru cítil úzkost, vůli dosáhnout uspokojujícího řešení, potřebu octnout se tváří v tvář komisaři, který se neznámému jevil jako jediný možný zachránce.
A to proto, že mu na ulici ukradl náprsní tašku a nevěděl, kdo Maigret je, když mu ji bral!
„Janviere! Máš dole auto? Zavezeš mě do čtvrti Grenelle.“
Janvier byl překvapen, v té čtvrti neměli žádný případ.
„Mám soukromou schůzku s tím chlapem, co mi sebral náprsní tašku.“
„Našel jste ji?“
„Tašku? Ano, byla v ranní poště.“
„A odznak? To bych se divil, takovou věcičku by si přece každý rád nechal na památku.“
„Odznak tam byl, i doklady a peníze.“
„Tak šlo o nějaký vtip?“
„Ne. Mám naopak dojem, že je to velmi vážné. Zloděj mi právě telefonoval a oznámil mi, že na mě čeká.“
„Mám jet s vámi?“
„Pojedeš se mnou až na bulvár Grenelle. Pak zmizíš, protože chce mluvit jen se mnou.
Jeli po nábřeží až k mostu Bir Hakeim. Maigret mlčel, jen se díval na tekoucí Sein. Všude se pracovalo, na hrázích, v loděnicích, jako toho roku, kdy přišel do Paříže. Zkrátka a dobře, každých deset nebo patnáct let se začínalo znova, vždycky když se zdálo, že se Paříž začíná dusit.“
„Kde vás vysadím?“
„Tady.“
Byli na rohu bulváru Grenelle a ulice SaintCharles.
„Mám na vás počkat?“
„Čkej na mě půl hodiny. Když se do té doby nevrátím, jed' zpátky do kanceláře nebo jdi na oběd.“
Janvier byl taky zvědavý a zamyšleně sledoval komisařovu vzdalující se postavu.
Slunce pražilo na chodník, kde se střídaly teplé závany s chladnějšími, jako by se všechn vzduch ještě nestačil zahřát na jarní teplotu.
Malá dívka prodávala před restaurací fialky. Už z dálky spatřil Maigret na nároží bar a na něm nápis Metro, který se večer jistě rozsvěcoval. Byl to obyčejný lokál, na kterém nebylo nic zvláštního, jedna z těch trafik, kam si člověk zajde koupit cigarety, vypije si u pultu skleničku nebo se posadí, když tu má schůzku.
Rozhlédl se po místnosti, kde kolem výčepního pultu bylo po obou stranách asi dvacet stolečků, většinou neobsazených.
Ten včerejší zloděj tu samozřejmě nebyl, a tak si komisař šel sednout dozadu k oknu a poručil si jedno čepované pivo.
Proti své vůli se pořád díval na dveře, na lidi, kteří k nim přicházeli, otvírali je, chodili k pokladně, kde vzadu na policích byly vystaveny cigarety.
Už se v duchu ptal, jestli nenaletěl, když tu poznal na chodníku jeho postavu a pak obličej. Muž se zadíval směrem k němu, zamířil rychle k měděnému pultu, opřel se o něj lokty a poručil si:
„Jeden rum.“

Byl rozrušený. Hrál si s rukama. Neměl odvahy se otočit a netrpělivě čekal, až bude obsloužen, jako by se potřeboval rychle posílit alkoholem.
Popadl skleničku a kývl na číšníka, aby nechal láhev na pultě.
„Ještě jednou.“
A pak se obrátil k Maigretovi. Ještě než vešel, věděl, kde Maigret sedí. Musel na něj číhat venku nebo se dívat z okna sousedního domu.
Vypadal, jako by se omlouval, jako by říkal, že nemůže jinak, že přijde hned. Rukama, které se mu pořád ještě trásl, odpočítal drobné a položil je na pult.
Konečně přišel, popadl židli a klesl na ni.
„Máte cigarety?“
„Ne. Kouřím jenom.“

„Dýmku. Já vím. Já už nemám cigarety ani peníze, abych si je koupil.“

„Číšniku! Balíček k. Které máte rád?“

„Gauloisky.“

„Balíček gauloisek a skleničku rumu.“

„Rum už ne. Chce se mi po něm zvracet..“

„Pivo?“

„Nevím. Od rána jsem nejedl, ani.“

„Sendvič?“

Na pultě jich bylo několik táců.

„Teď hned ne. Svírá se mi žaludek. Nemůžete pochopit.“

Byl dobře oblečený, měl na sobě šedé flanelové kalhoty a sportovní kostkované sako. Jako hodně mladých lidí neměl kravatu, ale rolák.

„Nevím, jestli se podobáte obrazu, jaký si lidé o vás vytvořili.“

Nedíval se Maigretovi do tváře, vrhal na něj jen letmé pohledy a zase hleděl do země. Bylo únavné pozorovat neustálý pohyb jeho štíhlých prstů.

„Nebyl jste překvapen, když jste dostal zpátky svoji náprsní tašku?“

„Po třiceti letech u policie se člověk už těžko něčemu diví.“

„A že jste tam měl peníze?“

„Moc jste je potřeboval, vidíte?“

„Ano.“

„Kolik vám zůstalo v kapse?“

„Deset franků.“

„Kde jste spal tuhle noc?“

„Nespál jsem. A taky jsem nejedl. Těch deset franků jsem propil. Viděl jste mě utratit poslední drobné. Už jsem neměl čím, se opít.“

„Ale vy přece bydlíte v Paříži, ne?“ poznamenal Maigret.

„Jak to víte?“

„A dokonce v téhle čtvrti.“

V bezprostřední blízkosti nikdo neseděl, a tak mohli mluvit polohlasně. Bylo slyšet, jak se otvírají a zavírají dveře, ale to skoro vždycky šel někdo pro cigarety nebo pro zápalky.

„Ale domů jste se nevrátil.“

Muž na chvíli zmlkl, jako předtím v telefonu. Byl bledý a vyčerpaný. Bylo zřejmé, že se zoufale snaží se vzchopit, že je nedůvěřivý a snaží se předvídat past, kterou by mu Maigret mohl nastražit.

„To jsem si myslel...“ zamumlal nakonec. „Co jste si myslel?“

„Že to uhodnete, že se více méně trefíte, a jak se jednou dostanu do soukolí policie.“ „Jen mluvte dál.“

Najednou se dopálil, zapomněl, že je ve veřejné místnosti, a začal křičet:

„A jak se jednou dostanu policii do drápů, jsem ztracený!“

Pohlédl na dveře, které se právě otevřely, a komisař si na okamžik myslel, že znovu uteče. Jistě byl v pokušení to udělat. V hnědých zřítelnicích se mu kmitl letmý záblesk. Pak natáhl ruku ke sklenici piva, jedním douškem ji vypil, upíraje přes sklenici oči na Maigreta, jako by ho chtěl odhadnout.

„Je vám líp?“

„Ještě nevím.“

„Tak se vraťme k té náprsní tašce.“

„Proč?“

„Protože ta vás přiměla mi zatelefonovat.“

„V každém případě v ní nebylo dost.“

„Dost peněz? Načpak?“

„Abych utekl. Abych někam odjel, do Belgie, do Španělska, kamkoli.“

Znovu se ho zmocnila nedůvěra a zeptal se:

„Přijel jste sám?“

„Neumím řídit. Přivezl mě jeden z mých inspektorů a čeká na mě na rohu ulice SaintCharles.“

Muž prudce zvedl hlavu.

„Vy jste si zjistil mou totožnost?“

„Ne. Vaše fotografie v našich spisech není.“

„Přiznáváte, že jste v nich hledal?“

„Ovšem.“

„Proč?“

„Kvůli své náprsní tašce, a hlavně kvůli odznaku.“

„Proč jste vystoupil na rohu ulice SaintCharles?“

„Protože je to pár kroků odtud, a protože jsme tamtudy projížděli.“

„Nedostal jste hlášení?“

„O čem?“

„Nestalo se nic v ulici SaintCharles?“

Maigret jen obtížně sledoval rychle se střídající výrazy na tváři mladého muže. Zřídka kdy viděl člověka tak plného

úzkosti, tak ztrápeného, tvrdošíjně se chytajícího bůhvíjaké naděje.

Měl strach. To bylo zřejmé. Z čeho?

„Z komisařství vám nevolali?“

„Ne.“

„Přisaháte?“

„Já přísahám jen před soudem.“

Pohled neznámého jako by chtěl Maigretovi proniknout až do ledví.

„Co si myslíte, proč jsem vás požádal, abyste přišel?“

„Protože mě potřebujete.“

„A proč vás asi potřebuju?“

„Protože jste se dostal do pěkné kaše a nevíte, jak z ní.“

„To není pravda.“

Hlas zazněl ostře. Neznámý zvedl hlavu a zdálo se, že se mu ulevilo.

„Já nejsem v bryndě vlastní vinou, to můžu odpřisáhnout všude, před soudem i jinde. Jsem nevinen, rozumíte?“

„Nekřičte tolik.“

Vrhl pohled kolem sebe. Nějaká mladá žena si přetírala růží rty dívajíc se do zrcátka, pak se dívala k chodníku a zřejmě doufala, že se objeví ten, koho čekala. Dva muži středního věku, skloněni nad stolem, si něco vykládali skoro šeptem a z několika slov, která spíš uhládl, než uslyšel, Maigret pochopil, že mluví o dostizích.

„Řekněte mi spíš, kdo jste a proč tvrdíte, že jste nevinen.“

„Tady ne. Za chvíli.“

„Kde?“

„U mě doma. Můžu si dát ještě jedno pivo? Budu vám ho
moc hned zaplatit, jestli.“ „Jestli co?“

„Jestli v té její kabelce. Tak můžu. Jedno pivo?“ „Pane vrchní! Dvě piva. A spočítejte mi to.“ Mladý muž si utíral pot kapesníkem, který byl ještě dost čistý.

„Vám je asi čtyřicet, ne?“ zeptal se ho komisař.

„Pěťadvacet.“

„Jak dlouho jste v Paříži?“

„Pět let.“

„Ženatý?“

Vyhýbal se příliš osobním, příliš palčivým otázkám.

„Byl jsem. Proč se na to ptáte?“

„Nenosíte prsten.“

„Když jsem se ženil, nemel jsem na něj dost peněz.“

Zapaloval si druhou cigaretu. Když kouřil první, dlouze vdechoval kouř, teď jen vychutnával chuť tabáku.

„Všechna opatření, která jsem udělal, jsou vlastně k ničemu.“

„Jaká opatření?“

„Proti vám. Máte mě v hrsti, ať dělám co dělám. I kdybych se vám pokusil utéct, teď, když jste mě pořádně viděl a víte, že jsem z téhle čtvrti.“

Měl hořký, ironický úsměv, jehož ironie se obracela proti němu samému.

„Vždycky chci všechno dělat až moc dobře. Váš inspektor s autem je pořád na rohu ulice SaintCharles?“

Maigret se podíval na elektrické hodiny. Ukazovaly za tři minuty dvanáct.

„Buď právě odjel, nebo odjede každou chvíli, protože jsem mu řekl, aby na mě čekal půl hodiny, a když se do té doby nevrátím, aby šel na oběd.“

„Teď už to nemá význam, že?“

Maigret neodpověděl, a když se jeho společník zvedl, vstal taky. Oba zamířili do ulice SaintCharles, kde na rohu stál poměrně nový moderní dům. Přešli po přechodu, pustili se ulicí dolů a ušli asi třicet metrů.

Muž se zastavil uprostřed chodníku. Otevřená vrata vedla na dvůr velkého domu na bulváru Grenelle a pod podloubím bylo vidět mopedy a dětské kočárky.

„Tady bydlíte?“

„Poslyšte, pane komisaři.“

Zbledl ještě víc a byl nervóznější.

„Důvěřoval jste už někdy někomu, i když všechny důkazy svědčily proti němu?“

„Už se mi stalo.“

„Co si o mně myslíte?“

„Že jste hodně složitá povaha a že mi toho příliš mnoho chybí, abych vás mohl soudit.“

„Tak vy mě budete soudit?“

„Tak to nemyslím, ftekněme, že si chci o vás udělat nějakou představu.“

„Vypadám jako darebák?“

„To jistě ne.“

„Jako člověk schopný. Ne. Pojd'te. Ať s tím radši skončujeme.“

Táhl ho do domu a vedl ho k levému křídlu, kde bylo v přízemí vidět několik dveří v řadě za sebou.

„řtíkají tomu garsoniéry.“ „bručel neznámý.“

Vytáhl z kapsy klíč.

„Buďte tak laskav a jděte tam první. Já půjdu také, i když se musím hodně přemáhat. Budu se dívat stranou.“

Otevřel nalakované dveře. Vedly do maličké předsíňky. Napravo bylo otevřenými dveřmi vidět do koupelny, kde byla minivana. Byl tam nepořádek. Na dlaždičkách se válely ručníky.

„Prosím vás, otevřte.“

Mladý muž ukazoval na zavřené dveře před sebou a Maigret udělal, oč ho žádal.

Jeho společník neuprchl. I když bylo okno otevřené, byl tu odporný zápach.

U rozesílaného gauče na marokánském koberci s pestrým vzorem ležela žena a kolem ní létaly a bzučely modré mouchy.

KAPITOLA DRUHÁ

„Máte telefon?“

Otázka byla směšná, Maigret ji vyslovil bezmyšlenkovitě, neboť aparát viděl na zemi uprostřed místnosti asi metr od mrtvého těla.

„Proboha vás prosím,“ zašeptal jeho společník, opírající se o dveře.

Bylo vidět, že je na konci sil. Komisař se také nezlobil, že odchází z této místnosti, kde pach smrti byl nesnesitelný.

Vystrčil mladého muže z bytu, zavřel za sebou dveře a chvíli mu to trvalo, než si znovu uvědomil skutečný svět.

Děti se vracely ze školy, mávaly brašnami a mířily do různých bytů. Většina oken rozlehlé budovy byla otevřena. Bylo slyšet několik rozhlasových přijímačů najednou, hlasy, hudbu, ženy volající na manžely nebo na syny. V prvním poschodí poskakoval v kleci kanárek a jinde se sušilo prádlo.

„Budete zvracet?“

Mladík zavrtěl hlavou, ale ústa se neodvážil otevřít. Tiskl si ruce k hrudi a v obličeji byl bílý jako křída. Křečovitě škubání prstů a chvějící se rty svědčily o tom, že je na pokraji nervového zhroucení.

„Nepospíchejte. Nesnažte se mluvit. Chcete, abychom se šli něčeho napít do kavárny na rohu. ?“

Týž záporný posunek.

„To je vaše žena, že?“

Jeho oči říkaly ano. Konečně otevřel ústa, aby se trochu nadechl, ale podařilo se mu to teprve po chvíli, jako by se v něm něco zauzlilo.

„Byl jste tu, když se to stalo ?“

„Ne. ne.“

Přece jen se mu podařilo zašeptat to slůvko.

„Kdy jste ji viděl naposledy?“

„Předevčírem. Ve středu.“

„Ráno? Večer?“

„Pozdě večer.“

Chodili bezmyšlenkovitě po velikém dvoře zalitým sluncem, zatímco kolem ve všech těch přihrádkách činžovního domu lidé vedli svůj každodenní život. Většina jich usedala ke stolu nebo se chystala k němu usednout. Bylo slyšet útržky vět:

„Umyl sis ruce?“

„Pozor. Je to moc horké.“

V předčasném jarním vzduchu byly chvílemi cítit kuchyňské vůně, obzvlášť vůně pórku.

„Víte, jak zemřela?“

Mladý muž přisvědčil kývnutím, protože už zase nemohl dýchat.

„Když jsem přišel domů.“

„Okamžik. Vy jste odešel z bytu ve středu pozdě večer. Chodíte. Nesmíte zůstat stát, to vám nedělá dobře. V kolik hodin?“

„V jedenáct.“

„Vaše žena byla ještě živá? Měla na sobě župan, když jste odcházel. ?“

„Nebyla ještě svlečená.“

„Vy pracujete v noci?“

„Ne. Šel jsem sehnat peníze. Potřebovali jsme naléhavě peníze.“

Procházeli se a oba se bezděčně dívali do otevřených oken. Z některých oken lidé hleděli zase na ně a bezpochyby se ptali, proč se tu ti dva takhle promenují.

„Kam jste šel shánět peníze?“

„K přátelům. Byl jsem na nejrůznějších místech.“

„A sehnal jste je?“ Ne „

„ne.

„Viděli vás někteří z těch přátel?“

„Ano, ve vinárně U starého lisu. Měl jsem v kapse ještě třicet franků. Sel jsem na různá místa, kde jsem měl naději, že se setkám s kamarády.“

„Pěšky?“

„Ne, jel jsem svým vozem. Teprve když mi došel benzín, tak jsem nechal auto na rohu ulice Fran9ois I. a ulice Marbeuf.

„Co jste dělal potom?“

„Chodil jsem.“

Maigret měl před sebou vyčerpaného, precitlivělého mládence, který vypadal jako umučení.

„Kdy jste naposledy jedl?“
„Včera, snědl jsem dvě vejce natvrdo v jednom bufetu.“
„Pojďte.“
„Nemám hlad. Jestli mě chcete zavést někam na oběd, upozorňuji vás hned.“
Maigret ho neposlouchal, mířil na bulvár Grenelle a vešel do malé restaurace, kde bylo několik volných stolů.
„Dva bifteky se smaženými hranolky.“, objednal.
Maigret také neměl hlad, ale jeho společník se musel najíst.
„Jak se jmenujete?“
„Ricain. Francois Ricain. Říkají mi také Francie. To moje žena.“
„Poslyšte, Ricaine. Musím si dvakrát nebo třikrát zatelefonovat.“
„Chcete zavolat svoje kolegy?“
„Musím to ohlásit především komisaři v téhle čtvrti, pak to oznámít prokuratuře. Slibujete, že se odsud nehnete. ?“
„Kam bych šel?“ odpověděl Ricain hořce. „Stejně mě zatknete a dáte do vězení. Já to nevydržím. Radši bych.“
Nedokončil, co chtěl říct, ale bylo jasné, co myslel.
„Jednu láhev červeného bordeaux, pane vrchní.“
Maigret šel k pokladně pro telefonní známky. Jak očekával, komisař z místní čtvrti odešel na oběd.
„Chcete, abych ho vyrozuměl hned?“
„V kolik se má vrátit?“
„Kolem druhé.“
„Vyřídte mu, že na něj budu čekat ve čtvrt na tři v ulici SaintCharles před hlavním vchodem do domu na rohu bulváru Grenelle.“
Na prokuratuře zastihl jen podřízeného úředníka.
„V ulici SaintCharles byl zřejmě spáchán zločin. Poznamenejte si adresu. Až se vrátí některý ze zástupců prokurátora, vyřídte mu, že budu ve čtvrt na tři před hlavním vchodem.“
Nakonec zavolal kriminální policii a ozval se mu Lapointe.
„Buď tak laskav a přijď za hodinu do ulice SaintCharles. Řekni také lidem z identifikace, aby byli kolem druhé na stejné adrese. A ať s sebou vezmou dezinfekci, v místnosti je takový hnilobný zápach, že se nedá jít dovnitř. Uvědom taky soudního lékaře. Nevím, kdo má dneska službu. Tak za hodinu.“
Šel si znovu sednout proti Ricainovi, který se ani nehnul a hleděl kolem sebe, jako by nemohl uvěřit že ta všední podívaná kolem je skutečná.
Restaurace byla skromná. Hosté většinou pracovali tady ve čtvrti, jedli každý sám a četli přitom noviny. Přinesli jim bifteky a hranolky byly pěkně křupavé.
„Co se bude dít?“ zeptal se mladý muž a mimovolně uchopil vidličku. „Zburčoval jste všechny? Začne candrbál?“
„Ne dřív než ve dvě. Do té doby máme čas si popovídat.“
„Nic nevím.“
„Člověk si vždycky myslí, že nic neví.“
Nechtel ho pobízet. Po chvilce, právě když Maigret nesl sousto masa k ústům, začal Francois Ricain bezděčně krájet svůj biftek.
Prohlásil, že nebude schopen jíst. Ale nejenže jedl, taky pil, a za pár minut musel komisař objednat další láhev.
„Určitě to nepochopíte.“
„TahKvslova jsem za ta dlouhá léta, co jsem u policie, slyšel od lidí nejčastěji. Nu a přinejmenším v devíti případech z deseti jsem pochopil.“
„Já vím. Budete ze mě tahat rozumy.“
„Je co tahat?“
„Nedělejte si legraci. Viděl jste to jako já.“
„Na rozdíl ode mě vy jste tu hroznou podívanou viděl už jednou. Je to tak?“
„Ovšem.“
„Kdy?“
„Včera ve čtyři hodiny ráno.“
„Počkejte, až si to v hlavě srovnám. Předevčírem, to je ve středu, jste odešel z domova kolem jedenácté večer a nechal jste v bytě svoji ženu.“
„Sofie chtěla jít se mnou. Přinutil jsem ji, aby zůstala doma, protože nerad žebrám o peníze před ní. Vypadal bych, že ji využívám.“
„Dobrá. Odjel jste vozem. Jaký máte vůz?“
„Triumph se sklápěcí střechou.“
„Když jste tak nutně potřeboval peníze, proč jste to auto neprodal ?“
„Protože by mi za něj nedali ani sto franků. Je to stará kára, koupil jsem ji v bazaru, prošla už mnoha rukama. Sotva stála na kolech.“

„Hledal jste přátele, kteří by vám mohli půjčit peníze, a nenašel jste je?“
„Ti, co jsem je našel, byli skoro zrovna tak švorc jako já.“
„Vrátil se se pěšky ve čtyři hodiny ráno. Klepal jste?“ „Ne, otevřel jsem si svým klíčem.“ „Pil jste?“
„Pár skleniček jsem vypil. V noci je většina mých známých po hospodách a výčepech.“
„Byl jste opilý?“

„Tolik jsem zas nevypil.“

„Skleslý?“

„Nevěděl jsem už kudy kam.“

„Vaše žena měla peníze?“

„Byla na tom zrovna tak jako já. Zůstalo jí v kabelce asi dvacet nebo třicet franků.“

„Vyprávějte dál. Pane vrchní! Ještě hranolky, prosím.“ „Našel jsem ji na zemi. Když jsem přišel blíž, uviděl jsem, že má polovinu obličeje pryč. Myslím, že jsem viděl mozek.“ „Odstrčil talíř, žíznivě vypil čtvrtou sklenici vína. „Odpusťte. Radši bych o tom nemluvil.“ „Byla v místnosti nějaká zbraň?“

Ricain seděl bez hnutí a upíral oči na Maigret a, jako by právě nastal rozhodující okamžik. „Revolver?“ „Ano.“ „Jaký typ?“

„Byl to můj revolver. Browning 6,35 vyrobený v Herstalu.“

„Jak to, že jste vlastnil tuhle zbraň?“

„Tu otázku jsem čekal. A bezpochyby mi nebudete věřit.“

„Nekoupil jste ji v obchodě se zbraněmi?“

„Ne. Neměl jsem žádný důvod kupovat revolver. Jednou v noci jsme byli s několika přáteli v malé restauraci v La Villette. Hodně jsme pili. Hráli jsme si na ostré hochy.“

Začervenal se.

„Hlavně já. Ostatní vám to povědí. To je moje slabost. Když se napiju, myslím si o sobě, že jsem úžasnej sekáč. Přisedli k nám cizí lidi. Víte, jak to k ránu chodí. Bylo to v zimě před dvěma lety. Měl jsem tříčtvrteční kožich s berankem uvnitř. Sofie byla se mnou. Pila taky, ale ona si vždycky uchová jasnou hlavu.“

Druhý den k polednímu, když jsem si ten kožich bral na sebe, našel jsem v kapse revolver. Zena. mi řekla, že jsem ho včera přes její protesty koupil. Prý jsem tvrdil, že musím bezpodmínečně oddělat jednoho chlapa, co má na mě spadeno. Prý jsem pořád říkal:

„Bud' on, nebo já, chápeš, člověče.“

Maigret si zapálil dýmku a díval se na svého společníka, ale z jeho tváře nebylo možno vyčíst, co si myslí.

„Chápete to, ne?“

„Pokračujte. Zůstali jsme u čtvrtka ve čtyři hodiny ráno. Asi vás někdo neviděl, když jste se vracel domů.“

„Ovšemže ne.“

„A nikdo vás neviděl jít zase ven?“

„Nikdo.“

„Co jste udělal s tím revolverem?“

„Jak víte, že jsem se ho zbavil?“

Komisař pokrčil rameny.

„Nevím, proč jsem to udělal. Uvědomil jsem si, že mě. obviní.“

„Proč?“

Ricain se užasle podíval na komisaře.

„To je přece přirozené, ne? Byl jsem jediný, kdo měl klíč. Bylo použito zbraně, která mi patřila a kterou jsem měl v komodě v jedné zásuvce. Se Sofií jsme se občas hádali. Chtěla, abych si našel stálé zaměstnání.“

„Jaké je vaše povolání?“

„Pokud se to dá nazvat povoláním. Jsem novinář, ale nejsem u žádných novin. Jinak řečeno, dávám své články, kam to jde, hlavně filmovou kritiku. Jsem také pomocný režisér a příležitostně píšu scénáře.“

„Revolver jste hodil do Seiny?“

„Kousek po proudu za mostem BirHakeim. Pak jsem pořád chodil.“

„Hledal jste dál svoje přátele?“

„Už jsem se neodvážil. Někdo mohl zaslechnout výstřel a zavolat na policii. Nevím. V takových chvílích člověk nejedná moc logicky.“

Myslel jsem, že budu stíhán. „Že mě obviní z vraždy a že všechno bude mluvit proti mně, i to, že jsem část noci bloudil ulicemi. Pil jsem. Hledal jsem první otevřený výčep. Jeden jsem našel blízko Vaugirardu a vypil jsem tři skleničky rumu rychle za sebou.“

Kdyby mě vyslýchali, nebyl bych schopen vypovídat. Byl jsem si jist, že bych se zapletl. Zavřeli by mě do cely. A já trpím klaustrofobií, že ani nemůžu jezdit metrem. Pomyšlení na vězení, na ohromné závory na dveřích.“

„A utěct do ciziny, to vás taky napadlo z té klaustrofobie?“ „Vidíte, že mi nevěříte!“ „Možná že věřím.“

„To byste musel být v takové situaci jako já, abyste věděl, co člověku projde hlavou. Člověk neuvažuje logicky. Nebyl bych schopen vám říct, kterými čtvrtkami jsem prošel. Potřeboval jsem chodit, dostat se z těchhle končin, kde mě už hledají, jak jsem si představoval. Vzpomínám si, že jsem viděl nádraží Montparnasse, že jsem pil bílé víno na bulváru SaintMichel. Nebo to bylo na nádraží Montparnasse.“

Neměl jsem ani tak v úmyslu utíkat. Spíš získat čas, aby mě nevyslýchali v tom stavu, v jakém jsem byl. V Belgii nebo někde jinde bych mohl počkat. Přečetl bych si v novinách, jak postupuje vyšetřování. Dozvěděl bych se podrobnosti, které neznám, a mohl bych se lépe bránit.“

Maigret se musel usmát nad takovou směsí prohnání a prostoduchosti.

„Co jste dělal na náměstí Republiky?“

„Nic. Dostal jsem se tam náhodou, zrovna tak jsem se mohl dostat jinam. Zůstal mi v kapse desetifrank. Nechal jsem odjet tři autobusy.“

„Protože to byly zavřené vozy?“

„Nevím. Přisahám vám, pane komisaři, že nevím. Potřeboval jsem peníze na vlak. nastoupil jsem na plošinu. Bylo tam hodně lidí a byli jsme namačkaní. Viděl jsem vás zezadu. V jednu chvíli jste couvl a málem jste ztratil rovnováhu. Všiml jsem si, že vám z kapsy kouká náprsní taška. Bez váhání jsem ji vytáhl, a když jsem zvedl hlavu, viděl jsem, jak se na mě jedna žena upřeně dívá.“

Říkám si, proč hned neudělala poplach. Vyskočil jsem za jízdy. Byla to zrovna hodně frekventovaná ulice a všude kolem byly úzké a klikaté uličky. Běžel jsem. Pak jsem šel krokem.“

„Dvakrát závin, pane vrchní.“

Bylo půl druhé. Za tři čtvrté hodiny vezme na sebe spravedlnost svou obvyklou tvář, garsoniéru V ulici SaintCharles zaplaví úřední osoby a policisté budou držet zvědavce v patřičné vzdálenosti.

„Co se mnou uděláte?“

Maigret hned neodpověděl, prostě protože se ještě nerozhodl.

„Zatknete mě? Chápu, že nemůžete jednat jinak, a přece vám znovu přísahám, že.“

„Jezte. Dáte si kávu?“

„Proč to děláte?“

„Co je na tom zvláštního?“

„Nutíte mě jíst, pít. Nekřičíte na mě, ale naopak mě trpělivě posloucháte. Není to tak zvaný hedvábný výslech?“

Maigret se usmál.

„Ne tak docela. Snažím se jen trochu urovnat fakta.“

„A přimět mě, abych mluvil.“

„Nijak zvlášť jsem nenaléhal.“

„Teď je mi trochu lip.“

Snědl závin, jakoby mimochodem, a zapaloval si cigaretu. Do obličeje se mu trochu vrátila barva.

„Jenom už se tam nejsem schopen vrátit, znovu vidět. cítit.“

„A co já?“

„Vy, je to vaše řemeslo. A nejde o vaši ženu.“

Přecházel náhle od nesmyslných nápadů k rozumným myšlenkám, od slepého panického strachu k jasnějšímu uvažování.

„Vy jste divný tvor.“

„Protože jsem upřímný?“

„Já taky nestojím o to, abyste se mi tam pletl, až přijedou z prokuratury, a ještě mňm toužím po tom, aby na vás novináři doráželi otázkami.“

Až moji inspektoři dorazí do ulice SaintCharles vlastně by tam na nás už měli čekat dám vás odvézt na Zlatnické nábřeží.“

„Do cely?“

„Do mé kanceláře, kde na mě pěkně počkáte.“

„A potom? Co bude potom?“

„Přijde na to.“

„Co myslíte, že objevíte?“

„Nevím. Vim toho míň než vy, protože jsem se nepodíval na mrtvolu zblízka a neviděl jsem zbraň.“

Celý ten rozhovor doprovázelo řinčení sklenic, vidliček, změt' hlasů, pobíhání číšníka a slabé cinkání kontrolní pokladny.

Slunce dopadalo na protější chodník a stíny chodců byly krátké a široké. Vozy, taxíky a autobusy projížděly v dlouhé řadě, bylo slyšet bouchání dvířek.

Když vyšli z restaurace, oba se váhavě zastavili. Ve svém koutku v hostinci byli na chvíli odděleni od ostatních, od proudícího života, od hluku a hlasů, od známé podívané. „Věříte mi?“

Ricain se při té otázce neodvážil pohlédnout na Maigreta. „Ještě nenastal ten okamžik, kdy něčemu věřím nebo nevěřím. Podívejte se! Táhle jsou moji lidé.“

V ulici SaintCharles uviděl jeden z černých vozů kriminální policie a dodávku identifikace pachatelů, poznával Lapointa v malé skupince hovořící na chodníku. Tlustý Torrence tam byl také a právě jemu svěřil komisař svého společníka.

„Zavez ho na Zlatnické. Posad' ho ke mně do kanceláře, zůstaň u něj a nebud' překvapený, jestli usne. Už dvě noci nezamhouřil oka.“

Krátko po druhé hodině viděli přijíždět dodávku městské hygienické služby, neboť Moers a jeho lidé neměli potřebný materiál.

Na dvoře před dvěma garsoniéry postávali ve skupinách lidé z kriminálky a od soudu; byli středem pozornosti zvědavců, které policisté v uniformě udržovali v patřičné vzdálenosti.

Kousek stranou stál zástupce prokurátora Dřevilí e a vyšetřující soudce Damus a bavili se s místním komisařem Pigetem. Všichni právě vstali od stolu, všichni byli po více méně hojném obědě, a protože se dezinfekce protahovala, dívali se čas od času na hodinky.

Jako soudní lékař tu byl doktor Delaplanque, v povolání poměrně nováček, Maigret ho však měl rád a teď mu kladl otázky. Delaplanque neváhal a přes zápach a mouchy šel do pokoje vykonat zběžné ohledání.

„Za chvíli vám toho budu moci říct víc. Ptal jste se mě na revolver ráže 6,35, což mě překvapuje, protože bych se vsadil, že zranění bylo způsobeno zbraní těžkého kalibru.“

„Z jaké vzdálenosti?“

„Na první pohled není vidět okolek, prach není usazený kolem rány. Smrt byla okamžitá nebo skoro okamžitá, protože

žena ztratila velice málo krve. Kdo to vlastně je?“

„Manželka jednoho mladého novináře.“

Pro všechny, pro Moerse a odborníky z identifikace, to byla každodenní práce, kterou dělali bez nějakého dojetí.

Cožpak krátce předtím, když do garsoniéry vešel jeden chlapík od hygienické služby, neslyšeli, jak zvolal:

„Ta se tu rozvaluje, děvka!“

Stály tu ženy s dětmi v náručí, jiné se vykláněly z oken, aby dobře a pohodlně všechno viděly, a z bytu do bytu si vyměňovaly poznámky.

„Jste si jistá, že to není ten nejtlustší?“

„Není, toho nejtlustšího neznám.“

To byl Lourtie. Ale ty dvě ženy hledaly Maigreta.

„Podívejte se. To je ten, co kouří fajfku.“

„Fajfku kouří dva.“

„Ten moc mladý ne, to se rozumí. Ten druhý. Ted jde k těm od soudu.“

Zástupce prokurátora Dréville se ptal komisaře:

„Máte ponětí, oč jde?“

„Mrtvá je dvaadvacetiletá Sofie Ricainová, rozená Le Galova, pochází z Goncarneau, kde je její otec hodinářem.“

„Oznámilo se mu to?“

„Ještě ne. Hned se o to postarám.“

„Vdaná?“

„Byla vdaná tři roky za Francoise Ricaina, mladého novináře, který taky trochu dělá do filmu a zkouší v Paříži štěstí.“

„Kde je?“

„V mé kanceláři.“

„Podezříváte ho?“

„Zatím ne. Není v takovém stavu, aby mohl být přítomen soudní prohlídce, a jen by nám tu překážel.“

„Kde byl v době, kdy došlo k vraždě?“

„Nikdo neví, kdy k vraždě došlo.“

„A vy dobu vraždy nemůžete přibližně určit, doktore?“

„V tuhle chvíli ne. Možná že to zjistím pitvou, když se dozvím, v kolik hodin oběť naposled jedla a z čeho se jídlo skládalo.“

„A sousedé?“

„Jak vidíte, někteří nás pozorují. Ještě jsem je nevyslechl, ale nemyslím si, že by nám mohli něco zajímavého říct.

Uvidíte, do těch garsoniér se můžete dostat, aniž byste musel projít kolem domovníka, protože ten má loži při vchodu z bulváru Grenelle.

Bylo to úmorné. Čekalo se. Věty, které sem tam někdo prohodil, neměly žádný smysl, a Lapointe chodil pořád za šéfem, nic neříkal, jen pohledem a postojem připomínal věrného psa. Lidé z dezinfekce vynášeli z garsoniéry silnou šedivě natřenou hadici, kterou tam před čtvrt hodinou dopravili. Vedoucí čtyř v bílém plášti dával znamení, že se může dovnitř.

„Nesmíte v místnosti zůstat příliš dlouho,“ upozornil Maigreta, „vzduch je ještě plný formalínu.“

Doktor Delaplanque poklekl u mrtvé a prohlédl ji teď pozorněji než poprvé.

„Já jsem hotov, můžete ji odnést.“ „A vy, Maigrete?“

Maigret už viděl všechno, co mohl vidět, schoulené mrtvé tělo v květovaném hedvábném županu. Na jedné noze jí zůstal červený pantoflíček. Podle polohy těla nebylo možno říct, co žena dělala ani kde zrovna byla, když ji zasáhla kulka.

Pokud bylo možné posoudit, obličej měla všední, dost hezký. O červeně nalakované nehty na nohou už nějaký čas nepečovala, poněvadž nebyly právě nejčistší a lak byl popraskaný.

Soudní zapisovatel psal vedle svého šéfa a zrovna tak psal tajemník policejního komisaře. „Ať přinesou rakev.“

V místnosti bylo málo místa. Chodili po mrtvých mouchách a jeden po druhém vytahovali kapesníky a přikládali si je k očím, protože je štipal formalín.

Když odnášeli mrtvolu, zavládlo na dvoře na několik okamžiků uctivé ticho. Pánové z prokuratury odešli první, po nich Delaplanque, zatímco Moers a jeho lidé čekali, až se budou moct pustit do práce.

„Máme prohlédat všechno, šéfe?“ „Bude to lepší. Člověk nikdy neví.“

Možná se octli tvář v tvář nějakému tajemství, ale možná bude naopak všechno jasné. Tak je to na počátku skoro každého pátrání.

Maigreta ještě svédila víčka, když otevřel zásuvku komody, kde byly nejrozmanitější předměty: staré kukátko, knoflíky, rozbité plnicí pero, fotografie z filmového natáčení, sluneční brýle, účty.

Vrátí se sem, až ten pach vyprchá, přesto však si dobře povšiml podivné výzdoby v garsoniéře. Podlaha byla černě natřená, stěny i strop byly vymalované ostře červenou. Nábytek byl naopak křídově bílý, takže celý pokoj působil jaksi neskutečně. Vypadalo to jako kulisy. Nic se nezdálo opravdové.

„Co si o tom myslíš, Lapointe? Líbilo by se ti bydlet v takovémhle pokoji?“

„Z toho bych měl asi těžké sny.“

Vyšli ven. Na dvoře stále ještě postávali čumilové, strážníci je už nechali přijít trochu blíž.

„Vždyť jsem ti říkala, že je to tenhle. Jestlipak sem přijde ještě jednou. Vypadá to, že dělá všechno sám, takže nás možná bude všechny vyslyšet.“

Ta, co mluvila, byla fádňá blondýna. V náručí držela dítě a dívala se na Maigreta s úsměvem, který odkoukala od nějaké filmové hvězdy.

„Nechám ti tu Lourtieho. Tady máš klíč od garsoniéry. Až Moersovi lidé skončí, zamkni dveře a začni vyslýchat sou“ sedy. Vražda, pokud to vražda byla, nebyla spáchána minulou noc, ale v noci ze středy na čtvrtek. Snaž se vyzvědět, jestli sousedé slyšeli někoho přicházet a odcházet. Rozdělte si s Lourtielem nájemníky. Pak jděte vyslechnout majitele obchodů. V zásuvce je plno účtů. Najdeš tam adresu obchodů, kde nakupovali. Málem jsem zapomněl .. Buď tak laskav a podívej se, jestli funguje telefon. Zdá se mi, že byl vyvěšený, když jsem ho v poledne viděl.“ Telefon fungoval.

„Brkněte mi, než se oba vrátíte na Zlatnické nábřeží. Tak do toho, chlapci.“

Maigret odcházel směrem na bulvár Grenelle a sešel do metra. Půl hodiny nato byl zase na čerstvém vzduchu a na slunci a brzy potom ve své kanceláři, kde Francois Ricain poslušně čekal, zatímco Torrence četl noviny.

„Nemáte žízeň?“ zeptal se Ricaina, když si sundával klobouk a lei trochu víc otevřít okno. „Nic nového, Torrenci?“

„Teď telefonoval jeden novinář.“

„Překvapilo mě, že se tam neobjevili. Asi mají v těch místech špatné zorganizovanou zpravodajskou službu. Tak to je bude mít na krku Lapointe.“

Jeho pohled se obrátil k Ricainovi, zastavil se na jeho rukou, a Maigret řekl inspektorovi:

„Zaved'ho pro všechny případy do laboratoře. Ať mu udělají parafinový test. Nic se tím neprokáže, protože je to skoro dva dny, co byl zločin spáchán, ale vyhneme se tím nepříjemným otázkám.“

Za čtvrt hodiny se bude vědět, jestli má Ricain na prstech zrníčka střelného prachu. Nebudeli je mít, není to naprostý důkaz, že nevystřelil, ale bude to bod pro něj.

„Haló.! To jsi ty. ? Musíš mi prominout. Měl jsem práci, jinak bych byl na oběd přišel. Ale ano, jedl jsem s jedním rozrušeným mladíkem, měl jsem biftek a smažené hranolky. Když jsem šel do té restaurace, říkal jsem si, že ti zavolám, ale mluvil se v jednom kuse, a tak mi to vypadlo z hlavy. Nezlobíš se. ? Ne, nevím. Uvidíme.“

Jestli se vrátí nebo nevrátí na večeri, to nemohl ještě vědět. Obzvlášť s takovým chlapíkem jako Francois Ricain, který každých pár vteřin mění své stanovisko.

Maigret by mohl těžko říct, co si o něm myslí. Inteligentní, to jistě byl, dokonce pronikavě inteligentní, jak bylo možno vycítit z některých jeho odpovědí. Ale kromě toho měl v sobě něco naivního, skoro dětinského.

Jak to může Maigret v tuhle chvíli posoudit? Mladík byl v žalostném fyzickém a morálním stavu, nervově vyčerpaný, zmítaný protichůdnými city.

Jestli svou ženu nezabil a jestli se opravdu zabýval myšlenkou utéci do Belgie nebo někam jinam, pak to svědčilo o naprosté rozháranosti, jaká se nedala vysvětlit jen klaustrofobií, kterou, jak říkal, měl.

Pravděpodobně to byl on, koho napadlo takhle vyzdobit garsoniéru, černou podlahou, červenými stěnami a stropem, sinavě bílým nábytkem, který jako by se vznášel ve vzduchu. Dělal to dojem, jako by podlaha, po níž člověk šel, nebyla pevná, jako by se zdi přibližovaly nebo ustupovaly jak ve filmovém ateliéru, jako by komoda, gauč, stůl a židle nebyly opravdové, ale z lepenky.

Vždyť Ricain sám také nevypadal opravdově. Maigret si v duchu představoval obličej zástupce prokurátora nebo soudce Gamaše, kdyby četli všechno to, co mladík řekl nejdřív v kavárně na třídě LaMottePicquet a pak v malé restauraci, kam chodili stálí hosté.

Byl by rád věděl, jaký názor by měl na Ricaina doktor Pardon.

Ricain se vracel a za ním Torrence.

„Tak co?“

„Zkouška je negativní.“

„V životě jsem nevystřelil, leda na pouti. Sotva bych našel pojistku.“

„Posaďte se.“

„Mluvil jste se soudcem?“

„Se soudcem i se zástupcem prokurátora.“

„Jak rozhodli.? Budu zatčen?“

„To už je aspoň po desáté, co od vás tohle slyším. Doposud jsem měl jen jediný důvod k vašemu zatčení: krádež mé náprsní tašky. Ale já trestní oznámení nepodal.“

„Vždyť jsem vám ji vrátil.“

„Správně. Pokusíme se uvést do pořádku některé věci, co jste mi řekl, a další, které ještě neznám. Můžeš jít, Torrenci. A pošli mi sem Janviera.“

Chvilku nato se Janvier usadil na rohu psacího stolu a vytáhl z kapsy tužku.

„Jmenujete se Francois Ricain. Je vám pětadvacet let. Kde jste se narodil?“

„V Paříži, v ulici Coulaincourt.“

V měšťácké, skoro venkovské ulici za SacréCoeur.

„Vaši rodiče jsou ještě naživu?“

„Jen otec. Je strojníkem u dráhy.“

„Jak dlouho jste ženatý?“

„Něco přes tři a půl roku. V červnu, sedmnáctého to budou čtyři roky.“

„Když jsté se ženil, bylo vám tedy jednadvacet a vaší ženě.. .“

„Osmnáct.“

„Váš otec byl už vdovcem?“

„Matka mi zemřela, když mi bylo čtrnáct.“

„A vy jste pak zůstal u otce?“
„Několik let. V sedmnácti jsem od něj odešel.“
„Proč?“
„Protože jsme spolu nevycházeli.“
„Byl pro to nějaký zvláštní důvod?“
„Ne. Otravovalo mě to. Chtěl, abych šel ke dráze jako on, a já nechtěl. Moje učení a čtení považoval za ztrátu času.“
„Máte maturitu?“
„Odešel jsem ze školy dva roky před ní.“ „Proč.? Kde jste žil.? Z čeho?“
„Vy na mě sypete jednu otázku za druhou,“ postěžoval si Ricain.
„Ne, ptám se jen na základní věci.“
„To bylo různé. Jeden čas jsem prodával na ulici noviny. Pak jsem dělal poslička v tiskárně v ulici Montmartre. Někdy čas jsem bydlel u jednoho kamaráda.“
„Jeho jméno a adresa.“
„Bernard Fléchier. Měl pokoj v ulici Coquillière. Pak jsem ho ztratil z očí.“
„Co dělal?“
„Jezdil s malou dodávkou.“
„A pak?“
„Pak jsem dělal v jednom papírnictví. Psal jsem povídky a nosil je do redakcí časopisů. Jednu mi přijali a dostal jsem sto franků. Ten chlapík, co jsem u něho byl, se divil, že jsem tak mladý.“
„Vzal vám ještě nějaké povídky?“
„Ne. Další byly zamítnuty.“
„Co jste dělal, když jste se setkal se svou ženou, chci říct s tou, která se měla stát vaší ženou, se Sofií Le Galovou, tak se jmenovala, ne?“
„Byl jsem třetím asistentem na filmu, který pak cenzura zakázala. Šlo o válečný film a dělali ho mladí lidé.“ „Sofie pracovala?“
„Nepravdělně. Byla statistikou. Taký někdy dělala modelku.“
„Žila sama?“
„Měla pokoj na Saint Germain des Prés.“
„Láska na první pohled?“
„Ne. Vyspali jsme se spolu, protože po jednom mejdanu jsme se octli ve tři hodiny ráno sami na ulici. Dovolila mi, abych ji doprovodil. Zůstali jsme pár měsíců spolu a pak nás jednoho krásného dne napadlo, abychom se vzali.“
„Její rodiče souhlasili?“
„Neměli do toho celkem co mluvit. Zajela do Concarnau a vrátila se s dopisem od otce, kde svoioval k sňatku.“
„A vy?“
„Já jsem taky byl u otce.“
„Co řekl?“
„Pokrčil rameny.“
„Na svatbě nebyl?“
„Ne. Bylo na ní jen pár kamarádů. Večer jsme se všichni najedli blízko tržnice.“
„Měla Sofie nějaký milostný poměr, než se s vámi setkala?“
„Nebyl jsem první, jestli máte na mysli tohle.“
„Nežila nějaký čas s mužem, který by mohl být tak zamilovaný, že by ji toužil znovu vidět?“
Zdalo se, že pátrá v paměti.
„Ne. Setkal jsem se s jejími někdejšími přáteli, ale to nebyla žádná velká láska. Víte, za čtyři léta člověk stačil projít různými okruhy lidí. Byli takoví, co byli půl roku našimi přáteli, a pak zmizeli. Na jejich místo přišli jiní a setkávali jsme se s nimi čím dál dříve. Vy se vyptáváte, jako by to bylo všechno jednoduché. Moje odpovědi se zapisují. Když se zmýlím, když se spletu, když vynechám nějakou maličkost, budou se z toho vyvozovat kdovíjaké závěry. Uznejte, že to není spravedlivé.“
„Byl byste radši, kdybych vás vyslyšel v přítomnosti advokáta?“
„Mám na to právo?“
„Jestli se pokládáte za podezřelého.“
„A vy.? Za koho vy mě pokládáte?“
„Pokládám vás za manžela ženy, která zemřela násilnou smrtí. Za chlapce, co ztratil hlavu, ukradl mi náprsní tašku a pak mi ji poslal zpátky se vším, co v ní bylo. Za člověka velmi inteligentního, ale málo vyrovnaného.“
„Kdybyste prožil takové dvě noci jako já.“
„K tomu se dostánem. Vy jste měl tedy různá zaměstnání a každé trvalo krátce.“
„Vydělával jsem si tak na živobytí, než.“
„Než co?“
„Než se dostanu na svou pravou dráhu.“
„Jakou dráhu?“
Díval se na Maigret a mračil se, jako by chtěl zjistit, zda se mu Maigret neposmívá.
„Ještě váhám. Možná že budu dělat obojí. Rozhodně budu psát, nevím ještě, jestli scénáře nebo romány. Láká mě režie, ale musel bych být jediným tvůrcem filmu.“
„Chodíte mezi filmaře?“

„Ano, do vinárny U starého lisu. Tam se člověk sejde se začátečníky jako já, ale večer tam nepohrdne ani takový producent jako pan Carus.“
„Kdo je to pan Carus?“
„Producent, už jsem vám to řekl. Bydlí v hotelu Rafael a má kancelář v ulici Bassano číslo 18 a, blízko ChampsElysées.
„Financoval filmy?“
„Tři nebo čtyři. V koprodukcii s Němci a Italy. Hodně cestuje.“
„Jak starý je ten pán?“
„Kolem čtyřicítky.“
„Ženatý?“
„Žije s jednou mladou ženou, jmenuje se Nora a byla manekýnka.“
„Znal vaši ženu?“
„Samozřejmě. V tomhle prostředí se všichni znají.“
„Má pan Carus hodně peněz?“
„Na své filmy je vždycky sežene.“
„Osobní jméno ale nemá?“
„Už jsem vám řekl, že bydlí v Rafaelu, má tam apartmá. To stojí hodně peněz. V noci ho najdete v nejlepších klubech.“
„Byl to on, koho jste hledal v noci ze středy na čtvrtek?“ Ricain zrudl.
„Ano. Jeho nebo jiného. Spíš jeho, protože mívá po kapsách spoustu peněz.“
„Jste mu dlužen?“
„Ano.“
„Hodně?“
„Asi dva tisíce.“
„Neupomíná vás?“
„Ne.“
„Lžete.“

V mladém muži se udala lehká změna, těžko definovatelná, a Maigret se na něj zahleděl pozorněji.

Musel však zůstat opatrný, protože mladík byl stále připraven stáhnout se do své ulity.

KAPITOLA TŘETÍ

Když Maigret vstal, Ricain se zachvěl a znepokojeně na něj pohlédl, protože zřejmě pořád očekával nějakou ránu osudu nebo zradu. Komisař sel k otevřenému oknu a chvíli tam stál, jako by se chtěl osvěžit pohledem na život venku, na chodce a auta na mostě SaintMichel, na remorkér s velkým bílým trojlístkem na komíně.

„Hned se vrátím.“

Z kanceláře inspektorů zavolal Ústav soudního lékařství. „Tady Maigret. Podívejte se laskavě, jestli je doktor Delaplanque hotov s pitvou.“

Čekal dost dlouho, než na konci drátu uslyšel hlas soudního lékaře.

„Voláte zrovna včas, pane komisaři. Právě jsem vám chtěl telefonovat. Dozvěděl jste se, v kolik hodin ta mladá žena naposled jedla a z čeho se jídlo skládalo?“ „Za vteřinu vám to řeknu. Co rána?“

„Pokud můžu soudit, výstřel vyšel ze vzdálenosti jednoho až půldruhého metru.“ „Zpředu?“

„Ze strany. Oběť stála. Udělala zřejmě jeden nebo dva kroky dozadu, než se zhroutila na koberec. Z laboratoře vám to potvrdí, zjistili na koberci skvrny od krve. A další věc. Ta žena byla těhotná, ale ve třetím nebo čtvrtém měsíci bylo těhotenství násilně přerušeno. Hodně kouřila, ale těšila se poměrně dobrému zdraví.“

„Počkejte laskavě chvíli u aparátu.“

Vrátil se do své kanceláře.

„Večeřel jste ve středu večer se svou ženou?“

„Večeřeli jsme v půl deváté U starého lisu.“

„Vzpomínáte si, co jedla?“

„Počkejte. Já neměl hlad. Dal jsem si jen studenou mísu. Sofie si objednala rybí polévku, kterou jí doporučila Róza, a potom hovězí.“ „Žádný zákusek?“

„Ne. Vypili jsme láhev beaujolais. Já si dal kávu; Sofie nechtěla.“

Maigret se vrátil do vedlejší místnosti a zopakoval jídelníček Delaplanqueovi.

„Jestli večeřela v půl deváté, můžu už stanovit dobu smrti, nastala kolem jedenácté hodiny večer, protože jídlo bylo téměř dokonale strávené. Víc vám toho řeknu po chemické analýze, ale bude to pár dní trvat.“

„Udělal jste parafinový test?“

„Nezapomněl jsem na to.. Na rukou není ani stopa po střelném prachu. Mou první zprávu dostanete zítra ráno.“

Maigret se vrátil do své kanceláře a srovnal si podle velikosti těch pět nebo šest dýmek, které mívával pořád na stole.

„Potřebuju vám položit ještě pár otázek, Ricaine, ale nevím, jestli to mám udělat dnes. Jste vyčerpaný a už se držíte jen s vypětím sil.“

„Radši bych to měl za sebou.“

„Jak chcete. Jestli jsem vám dobře rozuměl, neměl jste dosud žádné stálé zaměstnání ani pravidelný příjem?“

„Desetitisíce lidí jsou na tom stejné, nemyslíte?“

„Kde jste ještě dlužen?“

„Ve všech obchodech, kde nakupujeme. Někde už nám odmítali dávat na dluh. Taky ještě dlužím pět set franků

Makimu.“

„Kdo je to?“

„Jeden sochař, bydlí ve stejném domě jako já. Dělá abstrakci, ale občas se uvolí udělat nějakou tu bystu, aby vydělal trochu peněz. Jako před čtrnácti dny. Dostal čtyři nebo pět tisíc franků a pozval nás na večeři. Při zákusku jsem ho požádal, aby mi něco půjčil.“

„Komu ještě dlužíte?“

„Spoustě lidí.“

„Měl jste v úmyslu jim ty peníze vrátit?“

„Jsem přesvědčený, že jednou vydělám hodně peněz. Většina známých režisérů a spisovatelů začínala jako já.“

„Obrát' me list. Byl jste žárlivý?“

„Na koho?“

„Mluvím o vaší ženě. Někteří vaši kamarádi se jí jistě dvořili, ne?“

Ricain rozpačitě mlčel a krčil rameny.

„Nemyslí, že byste to mohl pochopit. Vy jste jiná generace. Myslíte si, že věcem nepřikládáme takový význam.“

„Chcete říct, že jste jí dovozoval důvěrné vztahy s jinými muži?“

„Na tak neomalenou otázku se těžko odpovídá.“

„Jen to zkuste.“

„Stála nahá modelem Makimu.“

„K ničemu nedošlo?“

„Já se jich neptal.“

„A co pan Carus?“

„Caras má holek, kolik chce, všechny ty, co se chtějí dostat k filmu nebo k televizi.“

„Využívá toho?“

„Asi ano.“

„Vaše žena se nepokoušela dostat k filmu?“

„Před třemi měsíci dostala malý štěk.“

„Takže vy jste nežárlil?“

„Ne tak, jak vy to chápete.“

„Říkal jste mi, že Carus má milenkou.“

„Noru.“

„Je žárlivá?“

„To je jiná věc. Nora je inteligentní citlivá dívka. Ta na film kašle. Jí jde o to stát se paní Camsovou a mít hromadu peněz.“

„S vaší senou vycházela dobře?“

„Jako s ostatními. Dívala se na nás na všechny, na muže i ženy, s blahosklonnou nadřazeností. Kam tím míříte?“

„Nikam.“

„To máte v úmyslu vyslyšet každého, s kým jsem se stýkal?“

„Možná. Někdo zabil vaši ženu. A vy mi tvrdíte, že jste to nebyl, a dokud nebudu mít důkaz o opaku, jsem nakloněn vám věřit.“

Ve středu večer chvíli po vašem odchodu vnikla k vám do bytu neznámá osoba. Neměla klíč, takže se dá předpokládat, že vaše žena ji bez nedůvěry vpustila dovnitř.“

Maigret hleděl vážně na mladého muže, který před ním ztrácel trpělivost a snažil se mu vskočit do řeči.

„Počkejte! Kdo z vašich přátel věděl o revolveru?“

„Skoro všichni. Řekněme všichni.“

„Nosil jste ho někdy u sebe?“

„Ne. Ale když jsem byl při penězích, zval jsem k sobě někdy kamarády. Koupil jsem nějakou uzeninu, lososa, prostě něco studeného, a každý přinesl flašku vína nebo whisky.“

„V kolik hodin končily tyhle večírky?“

„Pozdě v noci. Hodně se pilo. Sem tam někdo usnul a zůstal až do rána. Já si někdy pohrával s revolverem, jen tak z legrace.“

„Byl nabitý?“

Ricain hned neodpověděl a v takové chvíli bylo těžké ho nepodezívat.

„Nevím.“

„Poslyšte. Vykládáte mi tu o večírcích, kdy všichni byli více méně opilí. A vy jste někdy popadl pistoli a hrál jste si s ní, a dneska mi nedokážete říct, jestli byla nabitá. Právě jste mi tvrdil, že nevíte, kde je pojistka. Mohl jste nechte zabít kohokoli ze svých přátel.“

„To je možné. Když je člověk opilý.“

„Byl jste často opilý, Ricaine?“

„Dost často. Ne tak, abych už nevěděl, co dělám, ale pil jsem hodně, jako většina mých kamarádů. Když se s někým sejdete, zvláště v kavárně nebo v klubu.“

„Kam jste ten revolver zamykal?“

„Zamčený nebyl. Ležel v horní zásuvce komody se starými provázky, hřebíky, připínáčky, účty, mezi vším tím, co nemáte kam strčit.“

„Takže kdokoli z těch lidí, co byli u vás na těch večírcích, mohl zbraň vzít a použít ji.“

„Ano.“
„Máte nějaké podezření?“
Zase zaváhání a uhýbavý pohled.
„Ne.“
„Nikdo nebyl do vaší ženy doopravdy zamilovaný?“
Ta „„jt.“
Proč to slovo vyslovil tak jízlivě?
„Byl jste zamilovaný, ale nežáril jste?“
„Už jsem vám to vysvětlil.“
„A Carus?“
„Už jsem vám to taky říkal.“
„Maki?“
„Vypadá jako surový chlap, ale ve skutečnosti je mírný jako beránek a ženských se bojí.“
„Povězte mi něco o těch ostatních, o lidech, s nimiž jste se často stýkal, o těch, co jste se s nimi scházel U starého lisu a o těch, co bývali v noci u vás, když jste byl při penězích.“
„Gérard Dramin. Je prvním asistentem. Pracoval jsem s ním na jednom scénáři, když jsem byl třetím asistentem.“
„Ženatý?“
„Teď právě s manželkou nežije. Není to poprvé. Za nějaký ten měsíc se zase dají dohromady.“
„Kde bydlí?“
„Každou chvíli jinde, ale vždycky v hotelu. Rád se chlubí, že má jen kufr a to, co je v něm.“
„Stačíš to zapisovat, Janviere?“
„Ano, šéfe.“
„Kdo ještě, Ricaine?“
„Fotograf Jacques Huguét, co bydlí se mnou ve stejném domě, v ústřední budově.“
„Kolik je mu?“
„Třicet.“
„Ženatý?“
„Dvakrát. A dvakrát rozvedený. S první ženou má jedno dítě, s druhou dvě. Ta bydlí ve stejném poschodí jako on.“
„Žije sám?“
„Žije s Jocelynou, hodnou holkou, ta je v sedmém nebo osmém měsíci.“
„Tak to má tři ženy. Stýká se s těmi prvními dvěma?“
„Vycházejí velmi dobře.“
„Pokračujte.“
„V čem mám pokračovat?“
„V seznamu svých přátel a známých ze Starého Ksu.“
„Ale oni se pořád mění, už jsem vám to říkal. Tak Pierre Louchard.“
„Co ten dělá?“
„Je mu přes čtyřicet, je homosexuál a má v ulici Sevřeš obchod se starožitnostmi.“
„Jak se mezi vás dostal?“
„Nevím. Je U starého lisu stálým hostem. Chodí za námi. Moc nemluví, ale je mu 8 námi zřejmě dobře.“
„Jste mu dlužen peníze?“
„Ne moc. Tři sta padesát franků.“
Zazvonil telefon. Maigret zvedl sluchátko.
„Haló, šéfe. Chce s vámi mluvit Lapointe. Mám vám ho přepojit?“
„Ne, přijdu.“

Vrátil se do kanceláře inspektorů.

„Chtěl jste, abych vám zavolal, až budeme hotovi, šéfe. Vyslechli jsme s Lourtie všechny sousedy, co by mohli něco slyšet, zvláště sousedky, protože muži jsou většinou ještě v práci. Nikdo si na žádný výstřel nevzpomíná. Byli zvyklí slyšet v noci u Ricainových hluk. Několik nájemníků si stěžovalo u správcové a chystali se napsat domácímu. Jednou kolem druhé ráno stála jedna stará paní, kterou bolely zuby, u okna a viděla, jak z garsoniéry vyběhla na dvůr úplně nahá žena, pronásledovaná nějakým mužem.“

Ta stará paní není jediná, kdo tvrdí, že se v garsoniěře Ricainových odehrávaly orgie.“

„Měla Sofie návštěvy, když manžel nebyl doma?“

„Víte, šéfe, ženy, co jsem se jich vyptával, nebyly v tom směru moc přesné. Nejčastěji se opakovala slova: pěkná pakáž, nevychovaní, lidi bez morálky. Co se týče správcové, ta čekala na kvartál, aby jim dala výpověď, protože byli už půl roku dlužní činži a majitel se jich rozhodl zbavit, jestli nezaplátí. Co mám dělat teď?“

„Zůstaň v bytě, dokud za tebou nepřijdu. Lourtieho si tam nech, protože ho budu možná potřebovat.“

Vrátil se do kanceláře, kde ho Janvier a Ricain míčky očekávali.

„Poslouchejte mě dobře, Ricaine. Jak se teď věci mají, nechci žádat vyšetřujícího soudce, aby na vás vydal zatykač. Na druhé straně si nemyslím, že byste tuhle noc chtěl spát v ulici SaintCharles.“

„To bych nemohl.“

„Nemáte peníze. Nerad bych vás viděl běhat po Paříži a hledat nějakého kamaráda, kterého byste mohl pumpnout.“

„Co se mnou uděláte?“

„inspektor Janvier vás zavede do jednoho lacinějšího hotelu nedaleko odtud, na ostrově SaintLouis. Můžete si dát nahoru přinést jídlo. Až půjdete kolem drogerie, kupte si mýdlo, břitvu a kartáček na zuby.“

Komisař mrkl na Janviera.

„Radii nevycházejte. Ostatně vás upozorňuju, kdyby vás to napadlo.“

„Že bych byl sledován. Rozumím. Jsem nevinný.“

„To jste už říkal.“

„Vy mi nevěříte?“

„Věřit nepatří k mému řemeslu. Mně stačí čekat. Dobrou noc.“

Jakmile byl Maigret sám, přecházel několik minut dlouhými kroky po kanceláři a zastavoval se chvílemi u okna. Pak zvedl telefon, zavolal ženě a ohlásil jí, že nepřijde k večeři.

Za čtvrt hodiny nato byl v metru, které ho odváželo na stanici BirHakeim. Zaklepal na dveře garsoniéry a Lapointe mu otevřel.

Ještě tu byl cítit formalín. Lourtie seděl v jediném křesle, co tu bylo, a pokuřoval z krátkého hodně silného doutníku.

„Chcete si sednout do křesla, šéfe?“

„Ne, děkuju. Asi jste nic nového neobjevil?“

„Fotografie. Tady máte jednu, kde jsou Ricainovi, spolu na pláži. Na druhé jsou před svým autem.“

Sofie nebyla ošklivá. Měla takový ten trochu vzdorovitý obličejík, jaký je teď u mladých děvčat v módě, a hodně načechrané vlasy. Na ulici by si ji člověk mohl splést s tisíci ostatními dívkami chovající se všechny stejně a oblékající se jedna jako druhá.

„Žádné víno, žádný tvrdý alkohol?“

„Láhev s trochou whisky na dně v téhle skříni.“

Stará obyčejná skříň, nestylová, právě tak jako příborníky a židle, ale matový bílý nátěr kontrastující s černou podlahou a červenými zdmi jí propůjčoval originalitu.

Maigret s kloboukem na hlavě a dýmku v ústech otvíral dveře a zásuvky. Šatstva bylo málo. Všechno všude troje laciné, křiklavé šaty. Texasy, roláky.

Vedle koupelny malá kuchyňka, sotva větší než skříň ve zdi, s plynovým vařičem a malou ledničkou. V té načatá láhev minerálky, osminka másla, tři vajíčka, kotleta ve ztuhlém omáčku.

Nic tu nebylo příliš čisté, ani šatstvo, ani kuchyňka, ani koupelna, kde se povalovalo prádlo.

„Nikdo netelefonoval?“

„Co jsme tady, nikdo.“

Zpráva o zločinu bude už ve večerních novinách nebo co nejdřív vyjde.

„Lourtie si půjde něco sníst, pak se sem vrátí a co možná pohodlně se tu zařídí. Rozumíš, milý Lourtie?“

„Rozumím, šéfe. Můžu si schrupnout?“

Maigret a Lapointe pak odešli pěšky ke Starému lisu.

„Zatkl jste ho?“

„Ne. Torrence ho odvedl do hotelu 17 čápa na ostrově SaintLouis.“

Nebylo to poprvé, co tam dávali podezřelého, aby ho měli na očích.

„Vy myslíte, že ji zabil?“

„Je dost inteligentní a zároveň dost hloupý, aby to udělal. Na druhé straně.“

Maigret hledal marně slova. Zřídka kdy v něm někdo vzbudil takovou zvědavost jako tenhle Francois Ricain. Na první pohled to byl jen jeden z těch mladých ctižádostivců, co denně přicházejí do Paříže a do všech hlavních měst.

Bude z něj jednou zkrachovaná existence? Bylo mu teprve pětadvacet let. V jeho věku muži, co se stali slavní, ještě třeli bídu. Chvílemi byl komisař v pokušení mu důvěřovat. Ale hned nato malomyslně vzdychl.

„Kdybych byl jeho táta.“

Co by udělal s takovým synem, jako je Francis? Pokusil by se ho zkrotit, přinutit ho žít, jak se sluší a patří?

Bude muset zajít za otcem Ricainem na Montmartre. Jestli ovšem sám nepřijde, až si přečte noviny.

Lapointovi, který mlčky kráčel vedle Maigreta, bylo jen něco přes pětadvacet. Maigret v duchu srovnával oba muže.

„Myslím, že je to tamhle, šéfe, na druhé straně bulváru u nadzemní dráhy.“

A vskutku uviděli dveře s dřevěnými šroubovými vřeteny vinného lisu po obou stranách, proděravělými od červotoče, okna se záclonami, jimiž zevnitř prosvítalo růžové světlo už rozsvícených lamp.

Nebyla ještě doba aperitivu, tím méně čas večeře, a v sále byli jen dva lidé, z jedné strany baru žena na vysoké stoličce, popíjející jakýsi žlutavý nápoj, a z druhé strany hostinský skloněný nad novinami.

Světla měla růžovou barvu, bar stál na šroubových vřetenech lisu, na masivních stolech byly kostkované ubrusy, stěny byly do dvou třetin obloženy tmavým táflováním.

Maigret kráčel před Lapointem, a když uviděl muže s novinami, stáhl obočí, jako by pátral v paměti.

Hospodský zvedl hlavu, ale jemu to trvalo jen vteřinu a hned komisaře poznal.

„To je ale náhoda.“, poznamenal a poklepal na ještě vlhké noviny. „Zrovna čtu, že jste byl pověřen vyšetřováním.“

Obrátil se k děvčeti:

„Fernando, představuji ti komisaře Maigreta. Posadte se, pane komisaři. Co vám můžu nabídnout?“

„Nevěděl jsem, že se z vás stal hospodský.“

„Když člověk začne stárnout.“

Byla to pravda, Bobu Mandilleovi muselo být asi tolik co Maigretovi. Kdysi se o něm hodně mluvilo, tenkrát skoro

každý měsíc vytvořil nějaký rekord, jednou se procházel na křídlech letícího letadla, po druhé seskočil padákem nad náměstím Concorde a přistál pár metrů od obelisku, jindy skočil z padáku do jedoucího auta.

Ve filmu, kde se z něho nejdříve marně pokoušeli udělat prvního milovníka, se stal jedním z nejslavnějších kaskadérů. Byl obětí nesčíslných nehod a tělo měl jistě samou jizvu.

Uchoval si štíhlou postavu i eleganci. Člověk ani nepostřehl, že se pohybuje ztuhle, trochu jako automat. Obličej měl jaksi příliš hladký a rysy příliš pravidelné, patrně po plastické operaci.

„Skotskou?“

„Pivo.“

„Vy také, mladý muži?“

Tohle oslovení se Lapointeovi vůbec nelíbilo.

„Jak vidíte, pane Maigrete, už jsem toho nechal. Pro pojišťovny jsem už moc starý, jsem pro ně riziko, a tím pádem mě už nechteji ve filmu. A tak jsem se oženil s Rózou a stal se ze mě hospodský. Díváte se na mé vlasy.? Pamatujete se na mou fotografii, když mě skalpovala vrtule helikoptéry a měl jsem hlavu jako koleno.? Je to prostě paruka.“

Dvorně ji sundal a zamával s ní na pozdrav jako s kloboukem.

„Rózu znáte, ne.? Zpívala dlouho v TrianonLyrique. Jmenovala se tenkrát Róza Delvalová. Její pravé jméno je Róza Vatanová, ale to se na plakáty nehodilo.

Tak co chcete ode mě vědět.?”

Maigret vrhl pohled na děvče, kterému Bob Mandille říkal Fernanda.

„Před ní můžete klidně mluvit. Ta je jako kus dřeva. Za dvě hodiny bude opilá, že se nepostaví na nohy, a já ji naložím do taxíku.“

„Znáte samozřejmě Ricaina.“

„To se ví, že znám. Na vaše zdraví. Já piju jen vodu, musíte mi prominout. Ricain sem chodí jednou dvakrát týdně na večeri.“

„Se svou ženou?“

„Se Sofií, samozřejmě. Françoise je málokdy vidět bez Sofie.“ „Kdy jste je viděl naposledy?“

„Počkejte. Co je dneska.? Pátek. Byli tu ve středu večer.“

„S kamarády?“

„Ten večer tu z jejich party nebyl nikdo. Až na Makiho, jestli se nemýlím. Mám dojem, že Maki právě jedl u svého stolu v rohu.“

„Sedli si k němu?“

„Ne. Francis pootevřel dveře, zeptal se mě, jestli jsem neviděl Caruse, a já mu odpověděl, že jsem ho už pár dní neviděl.“

„V kolik hodin odešli?“

„Nešli vůbec dovnitř. Večeřeli zřejmě jinde. Kde teď Francis je.? Doufám, že jste ho nestrčil do basy?“

„Proč se mě na to ptáte?“

„Právě jsem četl v novinách, že jeho žena byla zastřelena ranou z pistole a že zmizel.“

Maigret se usmál. Policisté z patnáctého obvodu neměli čerstvé zprávy a špatně informovali reportéry.

„Kdo vám řekl o mé restauraci?“

„Ricain.“

„Tak on nezmišel?“

„Ne.“

T, Je zatčený?“

„Taky ne. Myslíte si, že by byl schopný Sofii zabít?“

„Ten není schopný zabít nikoho. kdyby měl jednou někoho zabít, tak jen sebe.“

„Proč by to dělal?“

„Protože má chvíle, kdy ztrácí důvěru v sebe a začíná se nenávidět. V takových chvílích pije. Po pár skleničkách je úplně zoufalý, je přesvědčený, že je k ničemu a že udělal svou ženu nešťastnou.“

„Platí vám pravidelně?“

„Má na prkně dlouhý sloupec. Kdybych poslechl Rózu, už bych mu dávno nedával na dluh. Róza říká, že obchod je obchod. To se ví, ona se víc nadře než já, je celý den u plotny. Je tam teď a bude tam ještě v deset večer.“

„Ricain se ten večer ještě vrátil?“

„Počkejte. Později jsem obsluhoval u jednoho stolu. Ucítíl jsem průvan a otočil jsem se ke dveřím. Byly pootevřené a zdálo se mi, že jsem ho zahlédl, jak očima někoho hledá.“

„Našel ho?“

„Ne.“

„Kolik bylo hodin?“

„Snad k jedenácté. Dobře, že se mě tak vyptáváte. Ten večer se sem vrátil potřetí, o hodně později. Když skončíme s večerem, často tu zůstáváme a bavíme se se stálými hosty. Tu středu už minula půlnoc, když znovu vešel. Zůstal ve dveřích a kývl na mě, abych šel k němu.“

„Znal hosty, u kterých jste zrovna byl?“

„Ne. Byli to Rózini staří známí, lidi od divadla, a Róza přišla v zástěře za námi. Francis se mé ženy hrozně bojí.

Zeptal se mě, jestli přišel Carus. Řekl jsem mu, že ne. A co prý Gérard.? Gérard, to je Dramin, chlapík, co to ve filmu někam dotáhne. Řekl jsem, že tu taky není. Tak potom ze sebe vykotal, že potřebuje dva tisíce franků. Zavrtěl jsem hlavou. Nějakou tu večeri, no budiž. Tu a tam padesát nebo sto franků, aby to Róza neviděla, to si ještě můžu dovolit.

Ale dva tisíce.“

„Nepověděl vám, proč je tak naléhavě potřebuje?“

„Protože ho chtěli vyhodit z bytu a všechno mu prodat..“

„Bylo to poprvé?“

„Právě že ne. Róza má dost pravdu, on rád někoho pumpne. Ale není vypočítavý, jestli mi rozumíte. On vždycky upřímně věří, vždycky je přesvědčený, že zítra nebo příští týden podepíše nějakou velkou smlouvu. Tolik se stydí žádat o půjčku, že se pak člověk stydí odmítnout.“

„Byl nervózní?“

„Viděl jste ho?“

„Samozřejmě.“

„A byl nervózní nebo klidný?“

„Hotový uzlíček nervů.“

„Já ho tedy nikdy jinač neviděl. Někdy je únavné ho pozorovat. Svírá křečovitě ruce, šklebí se, pro nic za nic se vyleká nebo je najednou zahořklý, anebo se naparuje. Přesto mi věřte, pane komisaři, je to dobrý chlapec a nedivil bych se, kdyby to někam dotáhl.“

„Co si myslíte o Sofii?“

„O mrtvých se nemá mluvit špatně. Ale takových Sofií najdete na každém rohu tucet, rozumíte.“

A vrhl krátký pohled na děvče u barového pultu, které tupě zíralo na vystavené láhve.

„To bych rád věděl, co na ní viděl. Tisíce těchhle děvčat se obléká na jedno brdo, stejně se malují, nohy mají špinavé, podpatky sešápané, od rána chodí v zařiznutých kalhotách a živí se salátem. Aby se mohly stát modelkami nebo filmovými hvězdami. Moje gusto to není!“

„Měla nějakou malou roli ve filmu.“

„Tu dostala kvůli Walterovi, to se ví.“

„Kdo je Walter?“

„Garns. Kdyby se měly spočítat všechny holky, co dostaly tu svou roličku.“

„Jaký je to člověk?“

„Dejte si tu večeri a pravděpodobně ho uvidíte. Každý druhý večer sedává u stejného stolu, a vždycky se najde pár lidí, co využije jeho pohostinnosti. Je to producent. Znáte tyhle pány. Seženou peníze, aby se pustili do filmu, pak seženou další, aby v něm mohli pokračovat, a nakonec, po měsících nebo i po letech peníze, aby ho mohli dokončit. Je napůl Angličan, napůl Turek, což je dost podivná směs. Takový ten příjemný chlapík, energický, se zvučným hlasem, vždycky ochotný zatáhnout rundu, chlapík, co vám za pět minut tyká.“

„Tykal Sofii?“

„Ten tyká všem ženským a říká jim děťátko, broučku, pusinko, podle toho, v kterou dobu se s nimi vidí.“

„Myslíte si, že s ní spal?“

„Překvapilo by mě, kdyby s ní nespál.“

„Ricain nežáril?“

„Myslel jsem si hned, že k tomu dojdete. Ale především, nebyl to jen Carus. Myslím, že všichni ostatní taky. I já sám, kdybych byl chtěl, ačkoliv bych mohl být skoro její dědeček. No, nechme toho. S Rózou jsme se kvůli tomu kolikrát pohádali.

Jestli se budete ptát Rózy, řekne vám o něm to nejhorší, že je to lenoch, že ze sebe dělá génia, že si hraje na nepochopeného ale je to jen mizerný pasák. Tak tohle je názor mé ženy.

Jenže ona tráví většinu času v kuchyni, tak ho zná míň než já.

Snažil jsem se jí vysvětlit, že Francis o ničem neví.“

„Myslíte si to?“

Bývalý akrobat měl velmi jasné modré oči připomínající oči dítěte. Přes svůj věk a přes zkušenosti, které u něj člověk tušil, šachoval si čistou dětskou mysl a kouzlo.

„Jsem možná naivní, ale já v toho chlapce věřím. Byly chvíle, kdy jsem o něm pochyboval a málem jsem si o něm myslel to, co Róza.

Ale nakonec se vždycky vracím k názoru, že tu holku doopravdy miluje. Má ji natolik rád, že si od ní dá namluviv cokoli.

Už jen to, co všechno od ní snášel. Když se někdy večer víc napila, říkala mu cynicky před ostatními, že je zkrachovaná existence, že je nula, že není ani pořádný mužský a že se ptá sama sebe, proč ztrácí čas s takovým nýmádem.“

„A on si to nechal líbit?“

„Jenom se krčil a na čele se mu perlily kapky potu. Přesto se snažil se usmívat.

„No tak, Sofie. Půjdeš si lehnout. Jsi unavená.“

Vzadu v sále se otevřely dveře. Vynořila se z nich malá, hodně tlustá žena. Otírala si ruce do velké zástěry.

„No to máme hosta.! Pan komisař.“

A jak se Maigret snažil si vzpomenout, odkud ji zná, protože v TrianonLyrique nikdy nebyl, připomněla mu to sama:

„Před dvaadvaceti lety. Ve vaší kanceláři. Zatknul jste chlapíka, co mi v šatně šlohnul šperky. No, trochu jsem od těch dob ztloustla. Právě díky těm šperkům jsem mohla koupit tuhle restauraci. Vidí, Bobe.? Kvůli čemu jste sem přišel?“

Manžel ukázal mimovolně na noviny a řekl jí:

„Sofie je mrtvá.“

„Naše Sofie, ta malá Ricainová?“

„Ano.“

„Nějaká nehoda? To jistě řídil on a.“

„Byla zavražděna.“

„Co mi to tu povídá, pane Maigrete?“

„Je to pravda.“

„Kdy se to stalo?“

„Ve středu večer.“

„Vždyť tu byli na večeři.“

Z Rozina obličej zmizela nejen obvyklá dobrá nálada, která byla něco jako její obchodní značka, ale i všechna srdečnost.

„Cos mu napovídal?“

„Odpověděl jsem jen na jeho otázku.“

„Dala bych na to krk, že jsi ji pěkně očernil. Poslyšte, pane komisaři, Bob není zlej chlap, vycházíme spolu moc dobře. Ale pokud jde o ženský, tak to na něj nesmíte dát. Podle něj jsou všechny rajdy a muži jsou jejich oběti. A co ta chudák holka.“

Tak teď mi řekni, Bobe. Kdopak měl pravdu, co? Odsákala to ona, nebo on. ?“

Odmělčela se a vyzývavě se na ně dívala, ruce podepřené v bocích.

„Ještě jednou to samý, Bobe,“ ozvala se unaveným hlasem Fernanda.

A Mandille, aby měl co nejdřív pokoj, jí nalil dvojitou dávku.

„Měla jste ji ráda, paní Mandilleová?“

„Co vám mám na to říct? Vyrostla na venkově. A ještě k tomu je z Concarneau, její otec je tam hodinářem. Jsem si jistá, že její matka chodí každé ráno na mši.“

Přijede do Paříže a padne rovnou na tu bandu chlápů, co si o sobě myslí, že jsou geniální, protože dělají do filmu nebo do televize. Já jsem dělala divadlo a to taky není snadný. Zpívala jsem celý repertoár, ale kvůli tomu jsem ze sebe nedělala bůhvíco. Ale tihle pitomečkové.“

„O kom vlastně mluvíte?“

„Především o Ricainovi, protože ten si o sobě myslel něj víc. Když se mu to podařilo a vyšel mu článek v nějaký ty revue, co ji čtou dvě stovky uhozených hlupáků, hned si myslel, že je pan Někdo a že zamává s celým filmem.“

Ujal se ty děvenky. Zřejmě se opravdu vzali. Tak ji měl živit, ne? Nevím, co by byli jedli, kdyby je kamarádi nepozvali nebo kdyby jim ten můj hlupák nedával na dluh. Kolik je ti dlužnej, Bobe?“

„Na tom nezáleží.“

„Tak to vidíte! Já se v kuchyni dřu.“

Hubovala, aby hubovala, ale přitom se láskyplně dívala na manžela.

„Myslíte si, že byla Carusovou milenkou?“

„Jako by ji ten potřeboval! Má dost té své Nory.“

„To je jeho žena?“

„Ne. Rád by si ji vzal, ale je už ženatý v Londýně a jeho žena nechce o rozvodu slyšet. Nora.“

„Jaká je?“

„Vy ji neznáte?. Ty se teda zastávat nebudeš. Ne že bych byla zaujatá. Co na ní mužský vidí, to teda nevím.“

Je jí nejmní třicet, a kdyby se jí umyly všechny ty šminky, tak by asi vypadala na čtyřicet. Je štíhlá, to je pravda, ale tak, že by jí člověk spočítal všechny žebra.

Oči má černě a zeleně podmalovaný, asi aby se zdály tajemný, ale místo toho vypadá jako čarodějnice. Pusu jako by neměla, protože si ji maluje yrstvou bílý pomády. A na tvářích má bílou šminku, která hraje do zelena. Tak to je Nora. A jak se oblíká! Tuhle přišla v něčem na způsob pyžama ze stříbrného láme a měla to na sobě tak našponovaný, že jí kalhoty praskly a musela za mnou přijít do kuchyně, abych jí je sešila.“

„Hraje ve filmu?“

„Zač ji máte. ? To přenechává bezvýznamným děvčatům. Její sen je stát se ženou velkého mezinárodního producenta, být jednoho dne paní producentovou.“

„Přeháníš,“ vzdychl Mandille.

„Míň než ty před chvílí.“

„Nora je inteligentní, vzdělaná, mnohem vzdělanější než Carus, a bez ní by pravděpodobně nebyl tak úspěšný.“

Maigret chvílemi zabloudil pohledem k Lapointovi. Ten stál nehybně u baru, mlčky poslouchal a bezpochyby žasl nad tím, co tu slyšel, a taky nad atmosférou vinárny U starek lisu.

„Zůstanete na večeři, pane Maigrete.? Jestli mě hosti nebudou moc honit, budu mít možná čas zajít za vámi na kousek řeči. Mám slávky na česneku se smetanovou omáčkou. Nezapomněla jsem, že jsem se narodila v La Rochelle, maminka tam měla krámk s rybami, takže znám dobré recepty. Už jste jedl mořské ragú?“

Maigret začal vypočítávat:

„Polévka z úhořů, z malých platýzů a sépií.“

„Jezdil jste do těch míst často?“

„Ano, do La Rochelle a do Fourrasu.“

„Mám vám ohřát ragú?“

„To bych byl rád.“

Když odešla, řekl Maigret:

„Vaše žena nemá na lidi stejný názor jako vy. Kdybych dal na ni, honem bych Françoise Ricaina zatkł.“

„Myslím, že byste udělal chybu.“

„Napadá vás někdo jiný?“
„Jako vrah.? Ne. Kde byl Francis v tu dobu?“
„Tady. A jinde. Tvrdí, že zběhal celou Paříž, jak sháněl Caruse nebo někoho, kdo by mu mohl půjčit peníze. Počkejte. Mluvil o nějakém klubu.“
„To byl jistě Nula klub.“
„Ano ten. Blízko ulice Jacob.“
„Carus tam často chodí. Jiní moji zákazníci taky. Tenhle klub je poslední dobou v módě. Ta se mění každé dva tři roky. Někdy jim to taky vydrží jen pár měsíců. Není to poprvé, co Francis potřeboval peníze, ani co běhal za nějakou tou tisícovkou.“
„Caruse nikde nenašel.“
„Šel k němu do hotelu?“
„Asi ano.“
„Tak to byl Carus v Enghien. Nora vášnivě hraje. Loni l ji nechal samotnou v kasinu v Cannes, a když za ní přišel dolů, l měla prodané šperky a všechno prohráno. Ještě jedno pivo. ? Nechcete radši staré portské. ?“
„Radši pivo. A co ty, Lapointe?“
„Portské,“ zamumlal Lapointe a začervenal se.
„Můžu si zatelefonovat?“
„Telefon máte vzadu vlevo. Počkejte, dám vám známky.“
Nabral jich hrst v kase, ani je nepočítal a podal je Maigretovi.
„Haló.! To je kancelář inspektorů.? Kdo je u telefonu.? Torrence.? Nic nového.? Nikdo se po mně nesháněl.? Moers? Zavolám ho, hned jak s tebou domluví.“

Telefonoval ti Janvier.? Je pořád v hotelu 17 čapa.? Ricain spí.? Dobře. Ano. Dobře. Půjdeš ho vystřídat ty.? Dobrá, kamaráde. Dobrou noc. Ale dej si přece jen pozor.
Nemůžeš vědět, co ho napadne, až se vzbudí. Okamžik. Zavolej laskavě na říční oddíl, ano.?
Ať zítra ráno pošlou potápěče k mostu BirHakeim. Kousek proti proudu, nanejvýš tak čtyřicet metrů, by měli najít pistoli hozenou ze břehu. Ano., Řekni, že jim to vzkazuju.“
Zavěsil a vytočil číslo laboratoře.
„To jste vy, Moersi.? Prý jste se po mně sháněl.? Našel jste kulku ve zdi.? Cože.? Že je to nejspíš ráže 6,35.? Pošlete ji tedy Gastinne Renettovi. Možná zítra mu budeme moci ukázat zbraň. A co otisky.? To si myslím. Téměř viude. Obou dvou. A různých jiných lidí. Mužů i žen. ? To mě nepřekvapuje, protože se tam jistě moc často neuklízelo. Děkuju, Moersi. Na shledanou zítra.“
Zatímco vyčerpaný Francois Ricain spal v malém pokojíku na ostrově SaintLouis, Maigret se chystal jíst chutné ragú v restauraci, kde se mladý párek často scházel se svou partou.
Když vycházel z kabiny, musel se usmát. To děvče Fernanda se totiž najednou probralo a mluvilo živě do Lapointa, který nevěděl, jak se na to tvářit.
KAPITOLA ČTVRTÁ

By! to zvláštní večer, večer kradných pohledů, šeptání, přecházení po nevelkém růžově osvětleném lokále, plném lákavých vůní z kuchyně.
Maigret se s Lapointem usadil blízko vchodu v jakémsi výklenku, kde byl malý stůl pro dva.
„U tohohle stolu sedávali Ricain se Sofií, když nebyli s ostatními,“ vysvětloval Mandille.
Lapointe seděl zády do sálu a občas, když ho komisař na něco upozorňoval, otáčel co možná nenápadně hlavu.
Mořské ragú bylo dobré, měli k němu bílé charentské, které je málokdy k dostání, to trpké a ostré víno, z kterého se dělá koňak.
Bývalý kaskadér se choval jako pán domu, chodil ke dveřím a vítal příchozí jako vzácné hosty. Žertoval s nimi, líbal dámám ruku, doprovázel je ke stolu, a než se jich ujal číšník, podával jim sám jídelní lístek.
Skoro pokaždé se pak vracel k Maigretovi.
„Jeden architekt s paní. Přicházejí každý pátek, někdy se synem, ten studuje práva.“
Po architektovi přišli dva lékaři s manželkami a posadili se ke stolu pro čtyři, také stáli hosté. Jednoho lékaře za chvíli zavolali k telefonu a pár minut nato si bral v šatně kufřík a omlouval se své společnosti.
Sochař Maki jedl s velkou chutí sám ve svém rohu a používal přitom prstů častěji, než by podle bontonu měl.
Bylo půl deváté, když vešel tmavovlasý mladík s chorobnou tváří a podal malíři ruku. Nesedl si k jeho stolu, ale šel se posadit na lavici a položil před sebe cyklostylovaný rukopis.
„To je Dramin,“ hlásil Bob. „Má ve zvyku při jídle pracovat. To je jeho poslední scénář, už mu ho dali potřetí nebo počtvrté předělat.“
Většina hostů se znala, aspoň od vidění, a zdálky se diskrétně zdravila kývnutím hlavy.
Podle popisu, jehož se mu dostalo, Maigret ihned poznal Caruse a obzvlášť Noru, kterou by těžko mohl přehlédnout.
Ten večer na sobě neměla kalhoty z láme, ale přiléhavé šaty z látky průsvitné skoro jako celofán, takže vypadala jakoby nahá.
Obličej měla nabílený jako klaun, byly vidět jen oči černé jako uhel, zdůrazněné nejen černými a zelenými stíny, ale i flitry třeptícími se ve světle.
V celé její postavě, v pohledu, v pohybech bylo cosi přízračného, co tvořilo nejpříkřejší kontrast s vitalitou takového Caruse, který byl při těle, chlap jako hora, akterý měl zdravý usměvavý obličej.

Zatímco kráčela za Bobem k jejich stolu, Carus si potřásl rukou s Makim, pak s Draminem, potom s lékařem, který tu zbyl, a s oběma ženami.

Když si Carus konečně sedl a Bob se k němu naklonil a něco mu pošeptal, producentův zrak vyhledal Maigret a zvědavě na něm spočinul. Vypadalo to, jako by se chtěl zvednout a jít potřást rukou i komisaři, ale pak si začal prohlížet podaný jídelní lístek a dohadoval se s Norou, co si dají.

Když se Mandille vrátil k Maigretovu stolu, komisař vyjádřil údiv:

„Myslel jsem, že ta jejich parta sedí u jednoho stolu?“

„Někdy tak sedávají. Ale jindy zůstanou každý ve svém koutku. Často se sesednou až při kávě. Jindy si sednou společně hned. Hosté se tu cítí doma. Nemáme skoro kudy projít, ale nevadí nám to.“

„Vědí to všichni?“

„Četli noviny a slyšeli to samozřejmě v rádiu.“

„Co tomu říkají?“

„Nic. Vzalo j e to. Necítí se volně, když j sté tady. Co si dáte po mořském ragú.? Manželka vám doporučuje skopovou kýtu, je opravdu ze skopce z přímořských pastvin.“

„Dáš si kýtu, Lapointe.? Tak tedy dvakrát kýtu.“

„A sklenici červeného bordeaux?“

Za záclonami bylo vidět světla na bulváru, chodce kráčející pomalu i rychle, občas prosel objímající se párek a každých pár kroků se zastavoval, aby se milenci k sobě mohli přitisknout a zamilovaně se na sebe dívat.

Dramin, jak už Bob řekl, jedl a pročítal rukopis, občas vytáhl z kapsy tužku a něco opravil. Byl z Ricainových kamarádů jediný, kdo se zřejmě o policisty nestaral.

Měl na sobě tmavý konfekční oblek a lacinou kravatu. Dělal dojem účetního nebo skladníka.

„Carus se rozhoduje, jestli má za mnou přijít, nebo ne,“ podotkl Maigret pozorující párek u stolu. „Nevím, co mu leptem radí Nora, ale on s ní zřejmě nesouhlasí.“

Představoval si jiné večery, kdy přicházeli Francois Ricain a. Sofie, hledali očima přátele a v duchu se ptali, zda je někdo pozve ke stolu nebo zda budou jíst ve svém koutku sami. Cožpak nevypadali jako chudí příbuzní?

„Máte v úmyslu je jít vyslechnout, šéfe?“

„Hned ne. Až po skopovém.“

Bylo hodně teplo. Lékař povoláný k lůžku nemocného se už vrátil a z toho, jak se tvářil, bylo možno vyčíst, že si stěžuje, protože ho vyrušili zbytečně.

Kam zmizela Fernanda, to velké opilé děvče, co sedělo u baru jako přilepené? Bob se jí asi už zbavil. Hovořil teď se třemi nebo čtyřmi hosty, co seděli u baru místo ní. Všichni si tykali a vypadali hodně veselí.

„Ten přízrak dává manželovi příkazy.“

A opravdu, Nora skoro neznatelně hýbala rty, dávala zřejmě Carusovi rady a nespouštěla přitom oči z Maigret a. Jaké rady to asi byly?

„Ještě váhá. Rád by přišel, ale ona mu v tom brání. Půjdu tam sám.“

Otřel si ubrouskem ústa, pak se ztěžka zvedl a protáhl se mezi stoly. Ti dva se dívali, jak k nim Maigret jde, Nora chladně, Carus se zjevným uspokojením.

„Smím vás vyrušit ?“

Producent vstal, také si otřel rty a podal Maigretovi ruku.

„Walter Carus. Moje žena.“

„Komisař Maigret.“

„Já vím. Posadte se, prosím. Můžu vám nabídnout sklenku šampaňského.? Moje žena pije jen šampaňské a já se jí nedivím. Josefe.! Sklenici pro pana komisaře.“

„Prosím vás, jen klidně jezte dál.“

„Nemusím vám ani říkat, že vím, proč tady jste. Právě jsem se o tom dozvěděl z rádia, když jsem se zastavil v hotelu, abych se vysprchoval a převlékl.“

„Znal jste Ricainovy dobře?“

„Dost dobře. My se tady známe všichni. Vlastně pro mé tak trochu pracoval, protože v tom filmu, na němž spolupracuje, mám nějaké peníze.“

„Neměla jeho žena nějakou malou roli v jiném vašem filmu?“

„Už jsem na to zapomněl. Byla to spíš nemá role.“

„Chtěla jít k filmu?“

„To nebylo nic vážného. Myslím, že ne. Většina dívek v tomhle věku se touží vidět na plátně.“

„Měla talent?“

Maigret měl dojem, že Nora pod stolem Caruse kope, aby si dal pozor na jazyk.

„Přiznám se, že nevím. Myslím, že ji to ani nenechali zkusit.“

„A Ricain?“

„Ptáte se mě, jestli měl talent?“

„Jaký byl v oboru?“

„Co bys na to odpověděla, Noro?“

A ta ledově utrousila:

Vypadalo to jako nezdvořilost a Carus si pospíšil vysvětlit:

„Nedivte se. Nora je tak trochu médium. Má jakési fluidum, které jí umožňuje ihned navázat kontakt s některými lidmi, kdežto na jiné vůbec nepůsobí. Věřte tomu nebo ne, ale to fluidum nemám pro to jiné slovo mi často prokázalo službu v obchodním podnikání, dokonce i na burze.“

Noha pod stolem znovu zapracovala.

„S Francisem se ten kontakt nikdy nevytvořil. Já sám ho pokládám za inteligentního, nadaného a ochotně bych se vsadil, že udělá krásnou kariéru.“

Vezměte si například támhle Dramina, jak je ponořen do scénáře. Je to vážný chlapec a dělá svou práci, jak může nejlépe. Četl jsem od něho výborné dialogy. A přesto, pokud se úplně nemýlím, z něj nebude nikdy velký režisér. Potřebuje někoho, nejen aby ho vedl, ale aby dal věci potřebnou jiskru.“

Byl nadšen slovem, na které právě připadl.

„Jiskra! To je to, co věcem většinou chybí jak ve filmu, tak v televizi, a to je to hlavní. Stovky odborníků vám odvedou slušnou práci, dobře postavený příběh, bezvadné dialogy. Jenomže skoro vždycky tomu něco chybí a výsledek je banální, šedivý. Chybí tomu jiskra, chápete?“

To se ví, nemůžete počítat, že vám Francis dodá něco solidního. Má často pošetilé nápady. Vyrožil mi spoustu návrhů, které by mě zruinovaly. Zato ale má občas jiskru.“

„V jaké oblasti?“

Carus se komicky poškrábal na nose.

„To je právě ten problém. Mluvíte j ako Nora. Někdy vám ke konci večere začne vykládat takovým způsobem, s takovým přesvědčením a zápal, až si myslíte, že máte před sebou génia. A nic, druhý den přijdete na to, že to, co vám řekl, nemá hlavu ani patu. Je mladý. To se srovná.“

„Pracuje teď pro vás?“

„Kromě těch svých kritických článků, které jsou pozoruhodné, i když trochu moc ostré, nepracuje pro nikoho. Kypí nápady, připravuje kolik filmů najednou a nikdy žádný nedokončí.“

„A chce na vás zálohu?“

Nohy pod stolem pokračovaly v mlčenlivé konverzaci.

„To máte tak, pane komisaři, naše řemeslo není jako jiné. Pořád hledáme talenty, ať jde o umělce nebo scenáristy nebo režiséry. To se nevyplatí vzít si známého režiséra, ten vám vyrobí film věčně stejný, a pokud jde o hvězdy, taky hledáme nové tváře.“

A taky musíme počítat s nějakými těmi mladými, co vypadají nadějně. Ne zas moc, jinak bychom byli brzy na mizině. Musíme sem tam věnovat na to nějakou tu tisícovku, dát malou příležitost, povzbudit je.“

„Zkrátka, když jste Ricainovi dost ochotně půjčoval peníze, tak jste doufal, že si jednoho dne přijdete na své.“

„Zas tolik jsem tomu nevěřil.“

„A co Sofie?“

„O její kariéru jsem se nestaral.“

„Chtěla se stát filmovou hvězdou?“

„Nechtejte, abych vám o tom říkal víc, než vím. Chodila vždycky s manželem a sama moc nemluvila. Zřejmě byla plachá.“

Ironický úsměv roztáhl Nořiny bledé rty.

„Moje žena má na to jiný názor, a protože víc důvěraju jejímu úsudku než svému, nepřikládejte mým slovům význam.“

„Jaký byl vztah mezi Sofií a Francisem?“

„Co tím myslíte?“

Předstíral údiv.

„Bylo to harmonické manželství?“

„Málokdy bylo vidět jednoho bez druhého a nepamatuju se, že by se v mé přítomnosti pohádali.“

Na Nořiných rtech se znovu objevil záhadný úsměv.

„Snad byla trochu netrpělivá.“

„V jakém směru?“

„Věřil ve svou hvězdu, ve svou budoucnost, věřil, že ho skvělá budoucnost čeká co nevidět. Když si ho vzala, asi si představovala, že bude brzy ženou slavného muže. Slavného a bohatého. Ale po třech letech ještě třeli bídu a ona neměla co na sebe.“

„Vyčítala mu to?“

„Pokud vím před lidmi ne.“

„Měla milence?“

Nora se obrátila ke Carusovi a bylo na ní vidět, že je zvědavá, co odpoví.

„Ptáte se mě na věc, kterou.“

„Proč neřekneš pravdu?“

Poprvé se nespokojila kopnutím pod stolem a ozvala se.

„Moje žena naráží na bezvýznamnou příhodu.“

A Nora ostře:

„Záleží na tom, pro koho.“

„Jednou večer, když jsme se napili.“

„Kde to bylo?“

„V Rafaelu. Vypadli jsme odsud. Byl s námi Maki. Taky Dramin. Pak jeden fotograf, Huguet, co pracuje pro nějaký reklamní podnik. A mám dojem, že s námi šel taky Bob.“

V hotelu jsem dal přinést šampaňské a whisky. Později jsem zašel do koupelny a musel jsem jít přes ložnici, kde svítily jen noční lampičky.

Sofie tam ležela na manželské posteli. Myslel jsem, že jí není dobře, a tak jsem se k ní naklonil.“

Nořin úsměv byl čím dál jízlivější.

„Plakala. Dalo mi to velkou práci, než jsem z ní dostal pár slov. Byla skleslá a svěčila se mi, že má chuť se zabít.“

„Jakpak jsem vás oba přistihla?“

„Pravda, vzal jsem ji bezděčně do náruče, jako když utěšujete dítě.“

„Ptal jsem se vás, jestli měla milence. Nemyslel jsem zrovna vás.“

„Stála nahá Makimu, ale jsem přesvědčen, že Maki by se ženy svého přítele nikdy nedotkl.“

„Byl Ricain žárlivý?“

„To se mě moc ptáte, pane komisaři. Na vaše zdraví! Záleží na tom, co myslíte tou žárlivostí. Byl by nerad ztratil svůj vliv na ni a taky by nerad viděl, kdyby jiný muž byl v jejích očích důležitější než on. V tomhle smyslu žárlil i na své přátele. Když jsem například pozval Dramina k našemu stojů, aby si s námi vypil kávu, a jeho ne, celý týden se mi vyhýbal.“

„Myslím, že rozumím.“

„Měl jste už moučník?“

„Já moučníky nejím.“

„Nora taky ne. Bobe.! Co bys mi radil jako moučník?“

„Palačinku nambovanou maraskinem.“

Carus se komicky zadíval na své zakulacené břicho.

„No co, jestli je menší nebo větší, to už je jedno. Sem s tou palačinkou.! A radši dvě nebo tři. A spíš s armagnakem než s maraskinem.“

Chudák Lapointe, otočený zády do sálu, se zatím hrozně nudil. Maki se štoural sirkou v zubech a bezpochyby se v duchu ptal, jestli komisař přijde také k němu ke stolu.

U stolu lékařů bylo veselo a chvílemi se ozval pronikavý smích jedné z žen, že se Nora až otfásla.

Róza na chvíli opustila svou plotnu a šla obejít stoly; než podala ruku, otírala si ji do zástěry. Jako oba doktoři měla také dobrou náladu, kvůli Sofiině smrti ji neztratila.

„Tak co, Waitře, ty darebo jeden.? Jak to, že tě od středy nebylo vidět.“

„Musel jsem letět do Frankfurtu za jedním svým společníkem a odtamtud jsem to vzal do Londýna.“

„Byla jsi s ním, má milá?“

„Tentokrát ne. Měla jsem zkoušku.“

„To se nebojíš nechat ho jet samotného.“

Se smíchem odcházela, aby se zastavila u jiného stolu a pak zase u dalšího. Bob na kulatém stolku flamboval palačinky.

„Prý vás Ricain v noci marně hledal.“

„A proč mě hledal?“

„Dozvěděl jsem se to před chvílí tady od komisaře. Potřeboval okamžitě dva tisíce franků. Ve středu sem přišel a ptal se po vás.“

„Odletěl jsem letadlem v pět hodin.“

„Dvakrát se vrátil. Chtěl, abych mu ty peníze půjčil, ale na mě to bylo moc. Pak šel do Klubu.“

„Nač potřeboval dva tisíce franků?“

„Domácí mu vyhrožoval, že ho vyhodí.“

Carus se obrátil ke komisaři:

„Je to pravda?“

„Tak mi to povídal.“

„Zatkl jste ho?“

„Ne. Proč?“

„Nevím. Asi se opravdu ptám hloupě.“

„Myslíte si, že by mohl Sofii zabít?“

Ty nohy, pořád ty nohy! Doslova mluvily pod ubrusem, zatímco Nořin obličej zůstával nehybný.

„Nedovedu si představit, že by vůbec mohl někoho zabít. Jaké zbraně bylo použito.? Noviny to neříkají. V rádiu se o tom taky nemluví.“

„Automatické pistole.“

„Francis jistě nikdy neměl žádnou střelnou zbraň.“

„Ale měl!“ ozval se Nořin tichý a ostrý hlas. „Viděl jsi ji. Tenkrát tu noc u něj jsi dokonce měl strach. Hodně pil. Právě nám dovyprávěl jednu scénu s přepadením.

Přetáhl si přes hlavu Sofiinu punčochu a začal nás ohrožovat revolverem, nařídil nám, abychom se postavili ke zdi a dali ruce nad hlavu. Všichni jsme z legrace poslechli.

Jen ty jsi měl strach a ptal ses, jestli je zbraň nabitá.“

„Máš pravdu. Ted si vzpomínám. Nepřikládal jsem tomu význam. Sám jsem taky dost pil.“

„Nakonec dal revolver zpátky do zásuvky v komodě.“

„Kdo tam všechno byl?“ vyptával se Maigret.

„Celá parta. Maki, Dramin, Pochon. Dramin tam byl s jednou dívkou, v životě jsem ji neviděl, už ani nevím, jak vypadala. Nebylo jí dobře a byla skoro hodinu na toaletě.“

„Byl tam taky Jacques.“

„S tou svou novou, co už je v jiném stavu.“
„Víte někdo, že Sofie byla, pravděpodobně Ioni, také v jiném stavu?“
Proč se Nora najednou rychle obrátila na Garuse? Ten se na ni taky překvapeně podíval.
„Tys to věděl?“
„Ne. Jestli měla dítě.“
„Neměla,“ vysvětlil komisař. „Dala si ho vzít mezi třetím a čtvrtým měsícem.“
„Nebylo to na ni vidět.“
Maki ve svém koutku kašlal, jako by se chtěl Maigretovi připomenout. Už to byla hezká chvíle, co dojedl, a byl netrpělivý.
„Pověděli jsme vám všechno, co víme, pane komisaři. Jestli mě budete potřebovat, navštivte mě v mé kanceláři.“
Mrkl na něj opravdu, když vytahoval z náprsní tašky navštívenku a podával mu ji?
Maigret měl dojem, že Carus toho má hodně co říct, ale že mu v tom brání Nořina přítomnost.
Když se Maigret zase usadil u svého stolu a začal si nácipovat dýmku, Lapointe mu s lehkým úsměvem sděloval:
„Ještě váhá, ale co nevidět se zvedne.“
Mluvil o Makim. Když se nemohl dívat do sálu, kam byl obrácen zády, trávil inspektor čas tím, že pozoroval sochaře, který se jediný nacházel v jeho zorném poli.
„Když jste se posadil ke Garusovým, sraštil nejprve to své huňaté obočí, pak pokrčil rameny. Před sebou měl karafu červeného vína. Ani ne za pět minut ji vypil a kýval na číšníka, aby mu přinesl další.
Neušel mu jediný váš pohyb, jediný váš výraz. Člověk by řekl, že se pokouší číst každému slova ze rtů.
Brzy začal být netrpělivý. V jednu chvíli zavolal hostinského a potichu mu něco říkal. Oba dva se dívali směrem k vám.
Pak se podíval na hodinky a napolo se zvedl ze židle. Myslel jsem, že se chystá odejít, ale poručil si jeden armagnac.
Přinesli mu ho v baňaté napoleonce. A už jde...!“
Lapointe se nemýlil. Maki, bezpochyby dotčen, že se Maigret kvůli němu nenamáhá, se rozhodl přijít sám. Chvilíčku zůstal stát před oběma muži jako obrovská hora.
„Promiňte,“ zašeptal a zvedl ruku jako na pozdrav. „Chtěl jsem vás upozornit, že odcházím.“
Maigret si zapaloval dýmku a pomalu bafal.
„Posaďte se, pane Maki. Je to vaše pravé jméno?“
Chlapík ztěžka usedl a zamumlal:
„To se ví, že ne. Jmenuju se Lecoeur. To není jméno pro sochaře. To bych pro každého ztratil glanc.“
„Věděli jste, že bych s vámi rád mluvil?“
„No když jsem taky Francisův kamarád.“
„Jak jste se tu věc dozvěděl?“
„Když jsem přišel sem. Nečetl jsem večerní noviny a rádio já neposlouchám.“
„Rozrušilo vás to?“
„Je mi líto Francise.“
„Sofie ne?“
Nebyl opilý, ale na tvářích měl růžové skvrny, oči se mu leskly a trochu moc rozhazoval rukama.
„Sofie byla děvka.“
Podíval se vzdorně z jednoho na druhého, jako by čekal, že mu to budou vyvracet.
„Copak vám napovídal pán Carus?“
Ironicky říkal pán místo pan.
„Nic samozřejmě neví. A vy?“
„Co myslíte, že bych měl vědět?“
„Kdy jste viděl Francise Ricaina a jeho ženu naposledy?“
„Jeho ve středu.“
„Bez ní?“
„Byl sám.“
„Kolik bylo hodin?“
„Kolem půl jedenácté. Mluvil se mnou, než šel za Bobem. Právě jsem dojedl večeři a vychutnával jsem obligátní armagnac.“
„Co vám řekl?“
„Ptal se mě, jestli vím, kde by našel Caruse. Musím vám říct, že já taky dělám pro tohoto pána. Totiž tak trochu. Potřeboval maketu pro jeden mizerný film, pro jeden horor, tak jsem mu dodal takovou povedenou hrůzičku.“
„Zaplatil vám?“
„Polovinu smluvené ceny. Na druhou čekám.“
„Řekl vám Francis, proč shání Caruse?“
„Dobře to víte. Potřeboval dva tácy. Já je neměl. Pozval jsem ho na panáka a on pak odešel.“
„Od té doby jste ho neviděl?“
„Ani jeho, ani ji. Co vám Nora napovídala?“
„Nic moc. Zřejmě Sofii neměla moc v lásce.“
„Ta nikdy nikoho neměla moc v lásce. Není divu, že má tak plochá prsa. Promiňte. Není to nic vtipného. Nemůžu ji ani cítit. Jeho taky ne, přes ty jeho úsměvy a potřásání rukou... Na první pohled je jeden opakem druhého, on jako med, ona jako ocet, ale v základě jsou oba stejní.
Když jim někdo může být užitečný, tak ho vymačkají do poslední kapky a pak ho odhodí jako slupku z pomeranče.“

„To se vám stalo?“
„Co vám řekli o Francisovi? Neodpověděl jste mi.“
„Zdá se, že Carus si ho hodně cení.“
„A ona?“
„Ona ho nemá ráda.“
„Říkali něco o Sofii?“
„Vypravovali mi historku s ložnicí, jak tu noc v Rafaelu všichni hodně pili.“
„Byl jsem tam.“
„Prý mezi Carusem a Sofií k ničemu nedošlo.“
„Zlaté oči!“
„Vy jste je viděl?“
„Prošel jsem dvakrát ložnicí, když jsem šel na záchod, ani mě nezpozorovali. Zkoušela to na mě taky. Chtěla, abych podle ní dělal sochu, já, který dělám abstrakci. Nakonec jsem svolil, abych měl pokoj.“
„Byl jste jejím milencem?“
„Musel jsem se s ní ze zdvořilosti vyspat. Byla by mi to měla za zlé, kdybych to neudělal. Nebyl jsem na to pyšný, kvůli Francisovi. Nezasloužil si mít za ženu kurvu.“
„Taky vám říkala, že by chtěla spáchat sebevraždu?“
„Ta a spáchat sebevraždu? Především, když nějaká ženská mluví o sebevraždě, můžete na to vzít jed, že to nikdy neudělá. Hrála komedii. Děla to tak všem. Ale pro každého v jiné roli.“
„Francis to věděl?“
Maigret taky začínal říkat Francis, jako by pomalu Ricaina důvěrně znal.
„Chcete-li znát můj názor, tušil to. Zavíral oči, ale měl vztek. Jestli ji opravdu miloval? Někdy se sám na to ptám. Dělal, že ano. Ujal se ji a nechtel ji nechat. Zřejmě mu namluvila, že se zabije, jestli ji opustí.“
„Myslíte, že měl talent?“
„Víc než talent. Z nás ze všech je jediný, kdo udělá něco opravdu velkého. Já nejsem ve svém oboru špatný, ale znám své meze. Kdežto on, až se do toho jednou dá.“
„Děkuju vám, pane Maki.“
„Jen Maki. K tomuhle jménu se pan nehodí.“
„Dobrou noc, Maki.“
„Dobrou noc, pane komisaři. A tohle je asi jeden z vašich inspektorů. Vám taky přeju dobrou noc.“
Kývl na pozdrav Bobovi a odešel těžkým krokem.
Maigret si otřel pot.
„Zbývá ještě jeden, Dramin, má nos zabořený do scénáře, ale já už toho mám pro dnešní večer dost.“
Hledal očima číšníka, aby zaplatil. Místo něho přiběhl Mandille:
„Dovolte, abych vás pokládal za své hosty.“
„To nejde.“, „vzdychl Maigret.
„Tak ode mě přijměte aspoň sklenku starého armagnaku.“
Nebylo možné odmítnout.
„Získal jste informace, které jste potřeboval?“
„Už se v té jejich partě začínám orientovat.“
„Nejsou tady všichni. A atmosféra se mění podle dnů. Některý večer jsou hodně veselí, často odvázaní. S Gérardem jste nemluvil. ?“
Ukazoval na Dramina, který se scénářem v ruce mířil ke dveřím.
„Hej, Gérarde.! Představuju ti pana komisaře Maigreta a jeho inspektora. Dáš si s námi skleničku?“
Dramin byl hodně krátkozraký, nosil silné brýle a nakláněl hlavu dopředu.
„Těší mě. Prosim za prominutí. Ne, musím dodělat jednu věc. Chtěl jsem se zeptat, je Francis zatčen?“
„Ne. Proč?“
„Nevím. Promiňte.“
Sundal klobouk z věšáku, otevřel dveře a zmizel na chodníku.
„Toho si nevšímejte. Je vždycky takový.. Myslím, že je to póza, chce si tak dodat důležitosti. Hraje si na roztržitého samotáře. Možná vám zazlívá, že jste za ním nezašel. Dal bych na to krk, že za celý večer nepřečetl ani řádku.“
„Na vaše zdraví.“, „řekl Maigret. „Já už taky pospíchám, abych byl v posteli.“
Přesto se s Lapointem zastavil v ulici SaintCharles a zatukal na dveře garsoniéry. Lourtie jim přišel otevřít. Byl už bez saka a vlasy měl rozčuchané, jak spal v křesle. Pokoj osvětlovala jen noční lampa a pach dezinfekce ještě nevyrchal.
„Nepřišel nikdo?“
„Dva novináři. Nic jsem jim neřekl, jen jsem jim poradil, aby se obrátili na Zlatnické nábřeží.“
„Žádný telefon?“
„Dvakrát někdo volal.“
„Kdo?“
„To nevím. Slyšel jsem zvonit telefon. Vzal jsem sluchátko, řekl haló. Na druhém konci jsem slyšel někoho dýchat, ale nic neřekl a brzy zavěsil.“
„Dvakrát?“
„Dvakrát.“
„V kolik hodin?“

„Poprvé v osm deset, podruhé před chvílíčkou.“

Pár minut nato Maigret dřímá v malém černém autě a vezl se domů.

„Jsem jako zmlácený,“ doznal své ženě, když se svlékal.

„Doufám, že ses dobře navečeřel?“

„Až moc dobře. Musím tě do téhle restaurace jednou zavést. Patří jedné operetní zpěvačce, pustila se na stará kolena do vaření. Ta ti dělá rybí ragú.“

„V kolik hodin chceš zítra vstávat?“

„V sedm.“

„Tak brzo?“

Těch sedm hodin přišlo skutečně brzo. Maigret měl dojem, že ani neusnul, a už cítil vůni kávy i to, jak mu jeho žena sáhla na rameno, než šla roztáhnout záclony.

Slunce už jasně svítilo a hrálo. Bylo to báječné otevřít okno, hned jak se člověk probudil, a slyšet cvrlikat vrabce.

„V poledne s tebou asi počítat nemám?“

„Nevypadá to, že budu mít čas přijít na oběd. Je to divná historie. A divní lidé. Jsem až po uši ve světě filmu a jako ve filmu to všechno začalo gagem, krádeží mé náprsní tašky.“

„Myslíš, že ji zabil?“ j

Paní Maigretová znala případ jen z novin a z rádia a hned své otázky litovala.

„Promiň.“

„Stejně bych ti na to těžko odpověděl.“

„Nevezmeš si svrchník?“

„Ne. Je tam jako včera a to mi zima nebyla. Ani když jsem se v noci vracel.“

Nečekal na autobus, kývl na taxík a dal se dovézt na ostrov Saint-Louis. Hned proti hotelu U čápa byla hospůdka a kolem ní ležela kola dříví a pytle s uhlím. Uvnitř našel Torrence, jak s obličejem zvadlým únavou pije kávu.

„Jak proběhla noc?“

„Normálka. Nic se nepříhodilo, jen teď vím, v kolik každý zhasíná. Ve čtvrtém poschodí napravo musí být někdo marod, protože okno zůstalo osvětlené až do šesti ráno.

Váš Ricain nešel ven. Ostatní se vrátili. Taxík přivezl nějaké turisty, zřejmě manžele. Ke mně se přidal pes a chodil se mnou po obchůzkách skoro celou noc. To je všechno.“

„Můžeš si jít lehnout.“

„A co hlášení?“

„To napíšeš zítra.“

Vešel do hotelu. Jeho majitele znal už asi třicet let. Byl to skromný hotýlek, kam jezdili jen stálí hosté, skoro všichni z východu, protože majitel byl Alsasan.

„Už se vzbudil ten můj nájemník?“

„Zvonil před deseti minutami a ptal se, jestli bychom mu mohli přinést nahoru šálek kávy a rohlíky. Právě mu je donesli.“

„Co včera večer jedl?“

„Nic. Asi hned usnul, protože se neozval, když jsme na něj kolem sedmé přišli zaklepat. Kdo je to? Nějaký důležitý svědek. ? Někdo podezřelý. ?“

Výtah tam nebyl, a tak Maigret musel vyjít čtyři poschodí pěšky. Udýchaně se zastavil na podestě a chvíli tam nehybně stál, než zaklepal na dveře číslo 43.

„Kdo je?“

„Maigret.“

„Vstupte.“

Francois odstrčil podnos na pokrývky a vynořil se z postele s nahou hubenou hrudí, s namodralým strniskem na obličejí a s horečnatýma očima. V ruce držel ještě rohlík.

„Promiňte, že nevstanu, ale nemám pyžamo.“

„Vyspal jste se dobře?“

„Byl jsem jako zmlácený. Spal jsem tak tvrdě, že mám ještě teď těžkou hlavu. Kolik je hodin?“

„Čtvrt na devět.“

Pokoj byl malý a špatně zařízený, s výhledem na dvůr a na střechy. Pootevřeným oknem bylo slyšet hlasy ze sousedních domů a křik dětí ze školního dvora.

„Objevil jste něco?“

„Byl jsem na večeri U starého ísu.“

Ricain ho pozoroval ostřížím zrakem, byl hned ve střehu, zřejmě každého podezíral, že mu lže.

„Byli tam?“

„Byli tam Carusovi.“

„Co vám řekl?“

„Tvrdí, že jste geniální.“

„Nora mu jistě neopomněla zdůraznit, že jsem blbec.“

„Tak trochu. Rozhodně vás nemá tak ráda jako on.“

„A Sofii měla ráda ještě méně.“

„Byl tam taky Maki.“

„Byl opilý?“
„Teprve nakonec začal trochu vrávorat.“
„Je to fajn chlapík.“
„Ten je taky přesvědčený, že z vás něco bude.“
„Což znamená, že nejsem nic.“
Rohlík nedojedl. Vypadalo to, jako by mu Maigret svým příchodem pokazil chuť.
„Co si myslí o tom, co se stalo? Že jsem Sofii zabil?“
„Abych řekl pravdu, nikdo nevěří, že jste to udělal vy. Někteří si však myslí, že policie je jiného názoru, a všichni se mě ptali, jestli jsem vás zatk.“
„Co jste odpověděl?“
„Pravdu.“
„To znamená?“
„Že jste volný.“
„Myslíte si, že je to skutečně pravda? Co tu dělám? Přiznejte, že tu před hotelem celou noc někdo hlídal.“
„Vy jste ho viděl?“
„Ne, ale vím, jak to chodí. Co teď se mnou uděláte?“
Maigret si tu otázku sám taky kladl. Neměl chuť nechat Ricaina volně běhat po Paříži a na druhé straně tu nebyl dostatečný důvod k tomu, aby ho zatk.
„Nejdřív vás požádám, abyste se mnou šel na Zlatnické nábřeží.“
„Zase?“
„Budu se vás asi muset zeptat na pár věcí. Muži z říčního oddílu už možná našli vaši pistoli.“
„Ať ji najdou nebo ne, co se tím může změnit?“
„Máte břitvu a mydlo. Na konci chodby je sprcha. Počkám na vás dole v hale nebo před hotelem.“
Začínal nový den, právě tak jasný, právě tak teplý jako včera a předevečím, ale bylo příliš brzy na to, aby člověk věděl, jestli takový zůstane.
Francois Ricain budil komisařův zájem a názory, které Maigret včera večer vyslechl, činily Ricaina ještě zajímavějším. Rozhodně to byl nevšední mladík a Carus vysoko odhadoval jeho možnosti. Ale možná se Carus takhle nadchl pokaždé, když mu představili nějakého umělce, třebaže ho pak za pár měsíců nebo týdnů nechal plavat.

Maigret za ním bude muset zajít do jeho kanceláře, kam ho producent záhadně pozval. Chtěl mu asi něco říct, o čem nechtel mluvit před Norou. Ta to vycítila a komisař se v duchu ptal, jestli bude Carus dopoledne v ulici Bassano, jestli mu jeho milanka nezabrání, aby tam šel.
Zatím jen nepatrně nahlédl do tohoto malého světa, jakých jsou v Paříži tisíce, desetitisíce; Skládají se z přátel, příbuzných, kolegů, milenců a milenek, ze stálých hostů některé kavárny nebo restaurace. Takové malé světy se hned vytvoří, na chvíli se semknou a zase se rozptýlí a vytvoří se z nich jiné malé světy, víceméně stejné.
Jakpak se ale jmenoval ten fotograf, co se dvakrát oženil, měl s oběma manželkami děti a právě udělal dítě nové milence?
Maigret si ještě pletl jména i to, kam kdo patřil. Ale Sofii zabil někdo, kdo manžele dobře znal nebo kdo znal jen mladou ženu. Jinak by mu byla neotevřela dveře.
Leda by ten někdo měl klíč?
Chodil ulicí nahoru a dolů jako Torrence celou noc, ale měl štěstí, protože se procházel po slunci. Ulice byla plná hospodyněk a ty se otáčely po pánovi, který s rukama za zády chodil sem tam jako učitel na školním dvoře.
Ano, ještě hodně otázek chtěl položit Francisovi. A jako včera bude mít bezpochyby před sebou nedůvěřivé zvíře a to se bude střídavě vzpínat a zklidňovat, bude podezíravé, netrpělivé a zničehonic kopne.
„Jsem vám k dispozici.“
Maigret ukázal na protější hospůdku.
„Nechcete se něčeho napít?“
„Ne, děkuju.“
Škoda, Maigret by byl rád ten jarní den začal lehkým bílým vínem.

KAPITOLA PÁTÁ

Ted' přišla ta těžká chvíle. Skoro při každém vyšetřování mívá Maigret tohle období váhání, delší či kratší, kdy, jak hodně potichu říkali jeho spolupracovníci, vypadal, jako když přezvykuje vzduch.
Během první etapy, to jest když se najednou ocitl v novém prostředí a měl před sebou lidi, o nichž nic nevěděl, bylo by se dalo říct, že bezděčně do sebe vdechuje život, který ho obklopuje, že ho nasává jako houba.
Tak to udělal včera večer 17 starého lisu, aniž si toho byl vědom, jeho paměť zaznamenávala sebemenší detaily atmosféry, pohyby a proměnlivé výrazy v obličejích všech přítomných,
Kdyby se necítil unavený, byl by pak zašel do Nula klubu, kam chodili někteří členové té malé party.
Ted' do sebe nasál množství dojmů, celou spoustu obrazů, pronesených vět, slov více méně důležitých, zachycených pohledů, ale nevěděl ještě, co s tím udělá.
Jeho spolupracovníci věděli, že je lépe se ho neptat a nevrhat na něj tázavé pohledy, protože pak byl hned nevrlý.
Jak očekával, měl na psacím stole lístek se vzkazem, aby zavolal soudce Camuse.
„Haló..Tady Maigret!“
Málokdy pracoval s tímhle soudcem. Neřadil ho k těm, kdo zbytečně sekýrují, ani k těm, kdo moudře ponechávají policii

čas, aby dělala své řemeslo.

„Jestliže jsem vás požádal, abyste mě zavolal, pak proto, že mi telefonoval prokurátor. Chce naléhavě vědět, jak daleko je vyšetřování.“

Komisař málem zabručel:

„Nijak.“

Což byla pravda. Zločin není matematická úloha. Uvádí v podezření lidské bytosti, o nichž den předtím nikdo nevěděl a které byly pouhými chodci mezi mnoha jinými. A teď najednou každý jejich pohyb, každé jejich slovo nabývá význam a jejich život se zkoumá pod lupou.

„Vyšetřování pokračuje,“ zabručel radši místo toho. „Je možné, že za hodinu za dvě budeme mít v ruce vražednou zbraň. Potápěči ji hledají na dně Seiny.“

„Co jste udělali s manželem?“

„Je tady, ve skleníku.“

Hned se opravil, protože tomuhle výrazu mohli rozumět jen inspektoři z jeho oddělení. Když nevěděli, co udělat se svědkem, když měli podezřelého, kterého ještě neusvědčili a chtěli ho přitom mít po ruce, dávali ho do skleníku.

Zavedli ho do zasklené čekárny, odkud bylo vidět do dlouhé chodby, a řekli mu: „Počkejte tu na mě chvíli.“

Věčně tu byli lidé, kteří čekali, nervózní ženy, některé z nich plakaly a kapesníčkem si otíraly oči, pasáci snažící se udržet si sebevědomé chování a někdy poctivci, kteří trpělivě hleděli na světlezeleně vymalované zdi a v duchu se ptali, jestli se na ně nezapomnělo.

Hodina nebo dvě ve skleníku často stačily udělat lidi hovornější. Svědkové pevně rozhodnutí nic neřít se stávali povolnější.

Stávalo se, že se na ně zapomnělo víc než půl dne a oni pak hleděli upřeně na dveře, napolo vstávali pokaždé, když se hlížíl soudní zřízenec, protože doufali, že jsou konečně na řadě.

Když viděli inspektory v poledne odcházet, dodávali si odvahy a šli se Josefa zeptat:

„Jste si jistý, že komisař o mně ví?“

„Je stále na poradě.“

Protože ho nic lepšího nenapadlo, dal Maigret Ricaina do skleníku.

Vyšetřujícímu soudci to přeložil:

„Je v čekárně. Znovu ho vyslechnu, jakmile budu mít nové zprávy.“

„Máte dojem, že to byl on?“

Zase otázka, jakou by soudce nepoložil, kdyby s Maigretem pracoval déle.

„Nemám žádný dojem.“

Byla to pravda. Čekal co nejdéle, aby si utvořil názor. A vlastně si ho nikdy „netvořil“. Ponechával mysli volnost až do chvíle, kdy se mu vnutí zřejmý fakt nebo kdy vyslýchaný začne mluvit.

„Myslíte, že to bude dlouho trvat?“

„Doufám že ne.“

„Domněnku, že jde o úchylnou vraždu, jste vyloučili?“

Jako by všechny zločiny nebyly úchylné! Nemluvíli stejným jazykem, obraz o pachateli, jaký měli u soudu, byl jiný než na kriminální policii.

Bylo těžké připustit, že neznámý člověk toužící po násilí přišel po desáté večer do ulice Saint Charles a že Sofie Ricainová, už v noční košili, ho bez nedůvěry vpustila do bytu.

Budl měl vrah klíč, nebo to byl někdo, koho znala, komu důvěřovala. Zvlášť jestli v její přítomnosti otevřel zásuvku u komody a vytáhl revolver.

„Buďte tak laskav a průběžně mě informujte. Nenechávejte mě dlouho beze zpráv. Na prokuratuře jsou netrpěliví.“

No to se ví! Na prokuratuře jsou vždycky netrpěliví. Ti pánové si pohodlně sedí ve svých kancelářích a na zločiny se dívají jen podle svých zákonů a statistik. Telefonické zavolání z ministrova kabinetu jim způsobí třesavku.

„Jak to, že nikdo ještě není zatčen?“

Ministra poháněly netrpělivé noviny. Dobrá aféra pro novináře je pořádný zločin, takový, jaký každý den přináší nový možný zvrat. Jestliže se zvědavý čtenář dlouho nic nového nedozví, pak na případ zapomene. Začne se zajímat o něco jiného. A krásné titulky na první straně jsou ztraceny.

„Jistě, pane soudce. Ano, pane soudce. Já vám zavolám, pane soudce.“

Mrkl na Janviera.

„Jdi se občas podívat do chodby, co dělá. Patří k tomu typu, co dostává hysterické záchvaty nebo je s to mi vylomit dveře.“

Přesto si přečetl poštu a šel k šéfovi podat hlášení. Setkal se tam s kolegy a pokojně s nimi debatoval o některých rozdělaných případech.

„Nic nového, Maigrete?“

„Nic nového, pane řediteli.“

Tady se nenaléhalo. Tady byl člověk mezi lidmi svého řemesla.

Když se krátce před desátou komisař zase octl ve své kanceláři, volal ho říční oddíl.

„Našli jste zbraň?“

„Proud je naštěstí v těchto dnech dost slabý a loni na podzim v těch místech Sein u bagrovali. Moji lidé našli skoro ihned automatickou pistoli ráže 6,35 belgické výroby asi čtyřicet metrů od mostu proti proudu a asi deset metrů od levého břehu. V zásobníku je ještě pět nábojů.“

„Pošlete ji laskavě GastinneRenettovi, ano?“

A Janvierovi:

„Vezmeš si to na starost? Má už kulku.“

„Samozřejmě, šéfe.“

Maigret už málem zavolal do ulice Bassano, ale pak si řekl, že se předem ohlašovat nebude, a zamířil k hlavnímu schodišti, ale dal si pozor, aby se nepodíval do čekárny.

Jeho odchod Ricainovi neušel. Uvažoval, kam komisař asi jde. Maigret cestou potkal přicházejícího Lapointa, a místo aby si vzal taxíka, jak měl v úmyslu, dal se od inspektora dovézt až k budově, kde měl Carus kancelář.

Prohlédl si měděné destičky dole v chodbě a zjistil, že skoro v každém poschodí je nějaký filmový podnik. Společnost, o kterou se zajímal, se jmenovala Carosoc a byla v mezaninu.

„Mám jít s vámi?“

„Radii ano.“

Byla to nejen jeho metoda, ale i metoda doporučená příručkou pro policejní úředníky.

Hala byla dost tmavá, jediné její okno vedlo na dvůr, kde bylo vidět šoféra, jak leští rollsroyce. U telefonní ústředny seděla zrzavá písarka.

„Mohu, prosím, mluvit s panem Carusem?“

„Nevím, jestli už přišel.“

Jako by snad Carus nemusel projít kolem ní, když se chtěl dostat do své kanceláře.

„Vaše jméno, prosím? Máte sjednanou schůzku?“

„Komisař Maigret.“

Vstala, chtěla je zavést do předpokoje, dát je do zdejšího skleníku.

„Děkuji. Počkáme tady.“

To se jí zřejmě nelíbilo. Místo aby zatelefonovala šéfovi, vstoupila do vycpaných dveří a zůstala pryč asi tři nebo čtyři minuty.

Když se dveře zase otevřely, neobjevila se první ona, ale Carus ve světle šedém vlněném obleku, čistě oholený, a kolem sebe šířil vůni levandule.

Přišel zřejmě právě od holiče a dal si jistě udělat masáž obličeje. Byl to ten typ, co si každý den půlhodinku rád pohodlně posedí v holičském křesle.

„Jak se máte, příteli drahý?“

Podával srdečně ruku drahému příteli, kterého včera večer v šest hodin ještě neznal.

„Jen pojdte, prosím, dál. A vy také, mladý muži. To je jistě jeden z vašich spolupracovníků, že?“

„Inspektor Lapointe.“

„Můžete jít, slečno. Pro nikoho tu nejsem a žádný telefon neberu, leda by volali z New Yorku.“

S úsměvem vysvětloval: „Nemám rád, když mě ruší telefony.“

Přesto byly na jeho psacím stole tři aparáty. Místnost byla veliká, stěny právě tak jako křesla potažené světle hnědou kůží, hustý koberec měl jemnou kaštanovou barvu.

A obrovský psací stůl z palisandrového dřeva byl zaplaven tolika spisy, že by to stačilo zaměstnat tučt sekretářek.

„Posadte se, prosím. Co vám můžu nabídnout. ?“ Zamířil k nízké skříni, z níž se vyklubal velkorysý bar. „Na aperitiv je možná trochu brzo, ale dozvěděl jsem se, že jste milovník piva. Já taky. Mám výborné, dávám si ho posílat přímo z Mnichova.“

Byl sdílnější než včera večer, snad proto, že se nemusel ohlížet, co tomu řekne Nora.

„Včera jste mě trochu zaskočil. Když jsem šel na večeři k svému starému příteli Bobovi chodím tam často, nečekal jsem, že se tam s vámi setkám. Dal jsem si předtím dvě nebo tři skleničky whisky, a pak to šampaňské. Ale opilý jsem nebyl. Já nikdy nejsem. Ale přesto si dnes dopoledne jen nejasně vzpomínám na některé podrobnosti z našeho rozhovoru. Žena mi vyčítá, že jsem moc mluvil a moc zaujatě. Na vaše zdraví! Doufám, že takov dojem nemáte. ?“

„Zřejmě pokládáte Francové Ricaina za schopného chlapce, který má nejlepší vyhlídky stát se jedním z našich velkých režisérů.“

„Ano, asi jsem vám tohle řt .. Mám ve zvyku mít důvěru v mladé lidi a rád dávám najevo nadšení.“ „Teď už stejný názor nemáte?“

„Ale ano! Ale ano! Přesto mám nějaké ty výhrady. Vidím, že ten chlapec postrádá smysl pro pořádek, že má sklon k jistě anarchii. Jednou má v sebe přílišnou důvěru, podruhé mu zase schází.“

„Jestli si dobře vzpomínám na vaše slova, podle vás bylo jeho manželství velmi harmonické.“

Carus seděl zabořený v jednom křesle, nohy křížem, v jedné nice skleničku, v druhé doutník. „To že jsem říkal?“

Náhle se rozhodl vstát, položil překážející skleničku na malý stolek, zadýmá z doutníku a začal přecházet po koberci.

„Poslyšte, pane komisaři, doufal jsem, že dnes dopoledne přijdete.“

„Tak jsem to pochopil.“

„Nora je výjimečná žena. Přestože do mé kanceláře nev kročí, můžu říct, že je to má nejlepší spolupracovnice.“

„Vykládal jste mi o jejích mediálních schopnostech.“

Máchl rukou, jako by chtěl smazat slova na neviditelné černé tabuli.

„To říkám před ní, protože jí to dělá radost. Pravda je, že má bystrý spolehlivý úsudek a málokdy se ve svém názoru na lidi mylí. Já se rychle nadchnu. Příliš snadno důvěřuju.“

„Zkrátka vám slouží jako brzda?“

„Chcete-li to tak říct. Jsem rozhodnut učinit z ní svou ženu, až dosáhnu rozvodu. Takže jí už skoro je.“

Bylo vidět, že je to teď pro něj obtížnější a že hledá slova s pohledem upřeným na popel svého doutníku.

„Víte. Jak bych to jen řekl.? I když je Nora žena vysokých kvalit, nedokáže se ubránit žárlivosti. Proto jsem v její přítomnosti byl včera nucen vám zalhat.“

„S tou epizodou v ložnici ?“

„Správně. Samozřejmě že se to neodebralo tak, jak jsem vám vyprávěl. Je pravda, že Sofie se odešla do ložnice vyplakat po nějaké zlé poznámce, kterou o ní Nora pronesla, už nevím jaké, protože jsme všichni hodně pili.

Zkrátka jsem ji přišel utěšit.“

„Stala se vaší milenkou?“

„Chcete-li to tak říct. Schoulila se mi do náruče a postupně jsme začali být nerozumní, velice nerozumní.“

„Vaše žena to viděla?“

„Policejní komisař by neváhal sepsat protokol o cizoložství.“

Usmíval se s troškou samolibosti.

„Řekněte mi jednu věc, pane Carasi. Předpokládám, že vaši kanceláři denně procházejí hezká děvčata. Většina je ochotna ke všemu, aby dostala malou roli.“

„Správně.“

„Je mi známo, že toho sem tam využijete.“

„Tím se netajím.“

„Ani před Norou ne?“

„Hned vám to vysvětlím. Že sem tam využiju příležitosti s nějakým hezkým děvčetem, jak vy říkáte, to Noru příliš neznepokojuje, pod podmínkou, že to tím skončí. To už patří k tomuhle povolání. Všichni muži to tak dělají, až na to, že všichni nemají stejnou příležitost. Vy sám, pane komisaři.“ Maigret se na něj vážně bez úsměvu podíval. „Odpusťte, jestli jsem se vás dotkl. Tak kde j sem zůstal. ? Vím, že jste se vyptával několika našich přátel a že v tom budete pokračovat. Raději s vámi hraju otevřeně. Slyšel jste, jak Nora mluví o Sofii.

Byl bych rád, kdybyste si podle těch slov nedělal představu o tom chudákovi děvčeti.

Nebyla ctižádostivá, právě naopak, a zrovna tak nepatřila k těm, které spí s kdekým.

Prudké vzplanutí jí zcela mladou, skoro žabku, přivedlo k Ricainovi a to jí bylo osudné, on má v sobě jakýsi magnetismus . Na ženy působí rozervaní, ctižádostiví, zatrpklí, prchlívi muži.“

„Takhle byste ho popsali?“

„A vy?“

„Já ještě nevím.“

„Zkrátka si ho vzala. Věřila v něj. Poslouchala ho jako cvičený pejsek, mlčela, když si nepřál, aby mluvila, snažila se zabírat co nejmíň místa, aby ho nerušila, a smířila se s nuzným životem, jaký s ním vedla.“ „Byla nešťastná?“

„Trpěla tím, ale nedávala to najevo. Potřeboval ji, potreboval její tichou přítomnost, ale byly i chvíle, kdy mu šla na nervy, kdy jí vyčítal, že je pro něj břemeno, že nru překází v kariéře, a říkal jí, že je hloupá jako hovado.“ „To vám řekla?“

„Domyslel jsem si to podle některých vět, co si přede mnou řekli.“

„Stal jste se jejím důvěrníkem?“

„Chcete-li to tak nazvat. Proti své vůli, o tom vás ujišťuji. Cítila se úplně ztracená v tom pro ni příliš tvrdém prostředí a neměla o koho se opřít.“

„V které době jste se stal jejím milencem?“ „Zase slovo, které nemám rád. Cítil jsem k ní především soucit, něhu. Měl jsem v úmyslu jí pomoci.“ „Ke kariéře ve filmu?“

„Překvapí vás to, ten nápad jsem měl, ale ona se ssdráhala. Nebyla žádná nápadná krasavice, nepatřila k těm ženám, za kterými se lidé na ulici otáčejí, jako například za Norou.

Mám značný čich na to, co diváci chtějí. Kdybych ho neměl, nedělal bych tohle řemeslo. S tou svou dost obyčejnou tvářičkou, s tím drobným, trochu křehkým tělíčkem byla Sofie pravým obrazem mladé dívky, tak jak si ji představuje většina lidí.

Rodiče v ní mohli vidět svou dceru, mladí muži sestřenicí nebo svou milou. Chápete. ?“

„Měl jste v úmyslu udělat z ní hvězdu?“

„Řekněme, že jsem o tom uvažoval.“

„Mluvil jste s ní o tom?“

„Nijak určitě. Jen jsem ji tak nenápadně oťuknul.“

„Kde jste se scházeli?“

„Ta otázka je mi taky nepříjemná, ale jsem asi povinen na ni odpovědět, že?“

„Tím spíš, že bych si na ni odpověď našel sám.“

„Tak dobrá, pronajal jsem si zařízenou garsoniéru, hezkou a pohodlnou, v novém domě v ulici Francois I. lépe řečeno, je to ta velká budova na rohu třídy Georges V. Mám to odeud tři sta metrů.“

„Okamžik. Ta garsoniéra byla určena výhradně pro vaše schůzky se Sofií, nebo sloužila i pro jiná setkání?“

„V zásadě jsem ji pořídil pro Sofii. Tady bylo těžko najít trochu soukromí a k ní jsem také nemohl chodit.“

„Nikdy jste tam nezašel, když manžel nebyl doma?“

„Jednou nebo dvakrát.“

„Nedávno?“

„Naposled to bylo před čtrnácti dny. Nezatelefonovala mi, jak měla ve zvyku. A v ulici Francois I jsem ji také nenašel. Zavola jsem k ní domů a řekla mi, že jí není dobře.“

„Byla nemocná?“

„Skleslá. Francis byl čím dál víc nervózní. Občas ho chytil nepřítelný vztek. Její trpělivost byla u konce, chtěla odejít,

odejít kamkoli, pracovat jako prodavačka v prvním krámkě, jaký se jí naskytne.“

„Vy jste jí poradil, aby s tím nic nedělala?“

„Dal jsem jí adresu jednoho svého advokáta, aby se s ním poradila o případném rozvodu. Bylo by to tak lepší pro oba.“

„Rozhodla se to udělat?“

„Váhala. Francis v ní budil soucit. Považovala jaksi za svou povinnost zůstat s ním, dokud neprorazí.“

„Řekla mu to?“

„Určitě ne.“

„Jak to, že jste si tím tak jistý?“

„Byl by udělal scénu.“

„Rád bych vám položil jednu otázku, pane Carusi. Uvažujte, než mi odpovíte, protože je to otázka důležitá, to vám netajím. Věděl jste, že asi před rokem byla Sofie v jiném stavu?“

Zrudl a rázem zamáčkl doutník v broušeném popelníku.

„Věděl jsem to, ano, věděl.“ zašeptal a posadil se. „Ale hned vám říkám, přísahám vám na to, co je mi na světě nejdražší, že to dítě nebylo moje.. V té době mezi námi ještě nic nebylo.“

Dodávám, že při té příležitosti se mi začala svěřovat. Všiml jsem si, že je nervózní, ustaraná. Vyzpovídal jsem ji. Přiznala se mi, že čeká dítě a že Francis bude zuřit.“

„Proč?“

„Protože by to byla další přítěž, překážka v jeho kariéře. Takhle třel bídu. A s dítětem. Zkrátka byla přesvědčená, že jí to neodpustí, a chtěla na mně adresu porodní asistentky nebo ochotného lékaře.“

„Opatřil jste jí tu adresu?“

„Musím přiznat, že jsem se dopustil porušení zákona.“

„Těžko se dá tvrdit něco jiného.“

„Prokázal jsem jí tu službu.“

„Francis se o tom nedozvěděl?“

„Ne. Byl příliš zaujatý sám sebou a nezajímal se o to, co se kolem něj děje, i když se to týkalo jeho ženy.“

Vstal a váhavě, bezpochyby proto, aby zakryl rozpaky, šel do baru pro vychlazené láhve piva.

Říkalo se mu pan Gaston, s uctivou důvěrností, neboť to byl solidní a vážný člověk, vědomý si odpovědnosti, jaká spočívá na bedrech správce velkého hotelu. Když uviděl Maigret vstupovat do otáčivých dveří, sraštil obočí a v duchu se mu rychle za sebou vynořovaly obličejové hostů, kterým by mohl vděčit za návštěvu policie.

„Počkej na mě chvíličku, Lapointe.“

Počkal i on, až se nějaká stará dáma přeptá, kdy přiletí letadlo z Buenos Aires, a pak nenápadně stiskl ruku panu Gastonovi.

„Buďte bez obav. Nebude to nic nepříjemného.“

„Když vás vidím přicházet, vždycky se ptám.“

„Jestli se nemýlím, pan Carus má u vás apartmá ve čtvrtém poschodí?“

„Ano. On a paní Carusová.“

„Je zapsána pod tímto jménem?“

„Totiž my ji tak říkáme.“

Pan Gaston se nepatrně usmál, a tak dal najevo, co má na mysli.

„Je nahoře?“

Pohlédl na desku s klíči.

„Nevím, proč se vůbec dívám. To už je zvyk. V tuhle dobu jistě snídá.“

„Pan Carus byl někdy tenhle týden pryč, vidíte?“

„Ve středu a ve čtvrtek.“

Šofér ho odvezl k páté hodině na Orly. Letěl zřejmě do Frankfurtu.“

„Kdy se vrátil?“

„Včera odpoledne přiletěl z Londýna.“

„I když tu v noci nejste, máte možnost zjistit, jestli šla paní Carusová ve středu večer pryč a kdy se vrátila?“

„To je snadné.“

Zalistoval ve velké knize s černými deskami.

„Když se hosté večer vracejí, mají ve zvyku se tu zastavit a kolegové, co má noční službu, říct, kdy si přejí vzbudit a co budou chtít k snídani.“

Paní Carusová na to nikdy nezapomene. Hodina příchodu se nezaznamenává, ale podle toho, na jakém místě na stránce jméno je, dá se doba přibližně určit.

Podívejte. Ve středu je tady před jejím jménem jen asi deset jmen. Miss Trevorová. Ta chodí brzy spát, je to stará slečna, vrací se vždycky před desátou. Maxwelllovi. Od oka bych vám řekl, že se vrátili před půlnocí, řekněme mezi desátou a půlnocí. Rozhodně před koncem divadelních představení. Večer si to ověřím u kolegy, co má noční službu.“

„Děkuju vám. Buďte tak laskav a ohlaste mě.“

„Chcete ji navštívit? Vy ji znáte?“

„Včera večer jsem s ní pil kávu a s jejím manželem. Dejme tomu, že je to zdvořilostní návštěva.“

„Dejte mi, prosím, číslo 403. Haló. To jste vy, paní Carusová? Tady správce. pan komisař Maigret se ptá, zda vás může navštívit. Ano. Samozřejmě. Řeknu mu to.“

A k Maigretovi:

„Žádá. vás, abyste deset minut počkal.“

Má čekat kvůli tomu, aby dokončila to příšerné složité líčení, nebo aby zavolala do ulice Bassano?

Komisař se vrátil k Lapointovi a oba dva mlčky přecházeli od jedné výkladní skříně ke druhé, obdivovali šperky předních pařížských klenotníků, jinde kožichy a prádlo.

„Nechceš se něčeho napít?“

„Ne, děkuju.“

Měli nepříjemný pocit, že je lidé sledují očima, a bylo proto pro ně ulehčením, když viděli, že deset minut uplynulo a mohli vstoupit do výtaliu.

„Do čtvrtého.“

Nora jim přišla otevřít. Světle zelený saténový župan jí barvou ladil s očními stíny a vlasy vypadaly ještě víc odbarvené než včera večer, byly skoro bílé.

Salón byl prostorný, světlo sem pronikalo dvěma velkými okny, z nichž jedno vedlo na balkón.

„Nečekala jsem vaši návštěvu, takže jste mě zastihli, zrovna když jsem vstávala.“

„Doufám, že jsme vás nevyrušili od snídaně?“

Podnos nebyl v salóne, ale patrně ve vedlejším pokoji.

„Chcete mluvit s mým manželem? Už je to dost dlouho, co odešel do kanceláře.“

„Rád bych zatím položil pár otázek vám. Samozřejmě nemusíte mi na ně odpovídat. Především je to otázka, kterou automaticky kladu všem, kdo znali Sofii Ricainovou. Nehleďte v tom nic zlého. Kde jste byla ve středu večer?“

Nehnula ani brvou, posadila se do bílého křesla a zeptala se:

„V kolik hodin?“

„Kde jste večeřela?“

„Okamžik. Ve středu? Včera jste byl s námi. Ve čtvrtek jsem večeřela sama u Fouqueta, ne v sále v prvním poschodí, jako když je se mnou Carus, ale u malého stolku v přízemí. Ve středu. Ve středu jsem prostě nevečeřela.“

Musím vám říct, že kromě lehké snídaně jím obvykle jen jednou za den. Když obědvám, tak nevečeřím. A když večeřím, tak jsem samozřejmě neobědvávala. Ve středu jsme obědvali s přáteli u Berkleye.

Odpoledne jsem šla na zkoušku, to je odtud pár kroků. Pak jsem vypila skleničku u Jeana v ulici Marbeuf. Muselo být kolem deváté, když jsem se vrátila.“

„Šla jste rovnou do svého apartmá?“

„Správně. Četla jsem až do jedné hodiny ráno, protože brzo večer nemohu usnout. Předtím jsem se dívala na televizi.“

Televize stála v rohu salónu.

„Neptejte se mě, co dávali. Vím jen, že jsem viděla mladé zpěváky a zpěvačky. Stačí? Nebo chcete, abych zavolala číšníka z poschodí? Není to ovšem ten, co měl službu ve středu. Ale dnes večer se můžete zeptat nočního číšníka.“

„Objednala jste si u něj něco?“

„Čtvrtku šampaňského.“

„V kolik hodin?“

„Nevím. Krátce předtím, než jsem se vykoukala. Snad mě nepodezříváte, že jsem šla do ulice SaintCharles a zastřelila chudáka Sofii?“

„Nepodezřívám nikoho. Dělán svou práci a snažím se být co nejmíň na obtíž. Včera večer jste mluvila o Sofii Ricainové slovy, z nichž vysvítá, že jste se moc rády neměly.“

„Nesnažila jsem se to skrývat.“

„Mluvil se o večírku tady, našla jste ji tenkrát v náručí svého manžela.“

„Neměla jsem o tom mluvit. Chtěla jsem vám jen ukázat, že se chytala každého mužského, že to nebyla žádná naivní írasička a že Francise zas tak strašně nemilovala, jak vám to asi někteří vylíčili.“

„Koho myslíte?“

„Nevím. Muži mají sklon nechat se chytit na tyhle komedie. Většina těch, s nimiž se stýkáme, mě jistě pokládá za chladnou, ctižádostivou, vypočítavou ženskou. Jen to přiznejte!“

„Nikdo o vás se mnou takhle nemluvil.“

„Jsem jistá, že si to myslí. I takový Bob, který by měl mít víc zkušeností. Malá Sofie, něžná a s osudem smířená, je naopak nepochopenou milující ženou. Myslete si o tom, co chcete. Řekla jsem vám pravdu.“

„Carus byl jejím milencem?“

„Kdo to říká?“

„Řekla jste mi, že jste je přistihla.“

„Řekla jsem vám, že se mu schoulila do náruče, že pošťukávala, aby ji litoval, ale netvrdila jsem, že je Carus jejím milencem.“

„Ale ostatní jimi byli, že? Tak tomu mám rozumět?“

„Zeptejte se jich. Uvidíme, jestli budou mít odvahu to popřít.“

„A co Ricain?“

„To mě dostáváte do obtížného postavení. Nepřísluší mi, abych vynášela konečné soudy o lidech, s kterými se stýkáme a kteří nejsou přímo přáteli. Řekla jsem vám, že to Francis věděl? To je možné. Nevzpomínám si. Mám ve zvyku mluvit otevřeně, jak si to zrovna myslím.“

Carus se do toho chlapce zbláznil, předvídal mu fantastickou budoucnost. Já si myslím, že je to mazaný chlapík a že si na umělce hraje. Vyberte si, co chcete.“

Maigret vstal a vytáhl z kapsy dýmku.

„To je všechno, co jsem se vás chtěl zeptat. Ach, ještě jednu malou otázku. Sofie asi před rokem otěhotněla.“

„Já vím.“

„Pověděla vám o tom?“

„Byla ve třetím nebo čtvrtém měsíci, už jsem na to skoro zapomněla. Francis dítě nechtěl, kvůli kariéře. A tak se mě zeptala, jestli bych jí nedala nějakou adresu. Radili jí Švýcarsko, ale váhala podniknout takovou cestu.“

„Pomohla jste jí?“

„Řekla jsem jí, že nikoho neznám. Nestála jsem o to, abychom s Carusem byli zapleteni do takovéhle věci.“

„Jak to skončilo?“

„Z jejího hlediska pravděpodobně dobře, protože o tom už nemluvila a dítě neměla.“

„Děkuju vám.“

„Stavil jste se u Caruse v kanceláři?“

Maigret na tu otázku odpověděl jinak:

„On vám nevolal?“

Byl si takhle jist, že mladá žena, jakmile bude sama, zavolá do ulice Bassano.

„Děkuju, Gastone.“ řekl, když šel kolem správce.

Na chodníku zhluboka vydechl.

„Jestli to skončí konfrontací všech zúčastněných, tak to bude zřejmě bouřlivé.“

A jako by si chtěl vypláchnout ústa, šel se do prvního baru napít bílého vína. Měl na něj chuť už od rána, kdy byl na ostrově SaintLouis, a Carusovo pivo mu tu chuť nezahnilo.

„Na nábreží, milý Lapointe. Jsem zvědavý, v jakém stavu najdeme Francise.“

Ricain už nebyl ve skleněné kleci, kde bylo vidět jen nějakou starou ženu spolu s mladým mužem s přeraženým nosem. Ve své kanceláři našel Janviera a ten ukázal na židli se zuřícím Ricainem.

„Musei jsem ho vzít sem, šéfe. Dělal na chodbě hrozný rámus, chtěl, aby ho sluha okamžitě zavedl k řediteli, vyhrožoval, že to dá do novin.“

„To je moje právo.“ řval mladý muž. „Mám už toho dost, aby se se mnou zacházelo jako s idiotem nebo zločincem.“

Moje žena je zabita a mě tu hlídají, jako bych chtěl utéct. Nenechají mě minutu na pokoji a.“ „Přejete si advokáta?“

Francis mu s nenávistí v očích váhavě pohlédl do tváře. „Vy.vy.“

Vztek mu bránil najít slova.

„Tváříte se otcovsky. Jistě se obdivujete sám sobě,jak jste hodný, trpělivý, plný pochopení. Já tomu taky věřil. Ale teď vidím, že všechno, co se o vás vypráví, je humbuk.“

Rozpálil se, slova se z něj hrula, chrлил je ze sebe čím dál rychleji:

„Kolik těm novinářům platíte, aby vás vynášeli do nebe. Jaký jsem to byl ubohý hlupák. Když jsem našel v náprsní tašce vaše jméno, myslel jsem si, že jsem zachráněn, že konečně najdu někoho, kdo mě pochopí.“

Zavolal jsem vás. Protože bez mého zavolání byste mě nenašel. S vašimi penězi jsem mohl. Když si pomyslím, že jsem si z nich nevzal ani tolik, abych si koupil něco k jídlu. A výsledek je, že mě zavřete do ubohého hotelového pokoje. A dole na chodníku postavíte inspektora.

Pak mě zas zavřete do té pasti na myši a vaši lidé mě čas od času chodí pozorovat skrz sklo. Napočítal jsem jich nejméně tucet, co se na mě přišli kouknout jako na nějakou atrakci. A to všechno proto, že za mé nepřítomnosti byla moje žena zabita a že policie není schopna chránit občany. Protože pak, místo aby hledala pravého viníka, svalí vinu na prvního podezřelého, který se jí hodí, na manžela, co má tu smůlu, že je vyděšený.“

Maigret, tváří v tvář rozruženému Francisovi, pomalu bafal z dýmky; ten stál uprostřed místnosti a mával rukama se zaťatými pěsti.

„Už jste skončil?“

Maigret položil tu otázku klidným hlasem, bez netrpělivosti a ironie.

„Ještě si přejete zavolat advokáta?“

„Jsem schopný bránit se sám. Přijde chvíle, kdy budete muset uznat svoji chybu a propustit mě.“

„Jste volný.“

„Co tím chcete říct?“

Jeho horečné vzrušení náhle opadlo a teď tu stál se svěšenými pažemi a díval se s nevěřícím výrazem na komisaře.

„Byl jste stále volný, to dobře víte. Jestli jsem vám včera večer opatřil přístřeší, bylo to proto, že jste byl bez peněz a že jste si, jak se domnívám, nepřál spát v bytě v ulici SaintCharles.“

Maigret vytáhl z kapsy náprsní tašku, tu tašku, co mu Francis ukradl na plošině autobusu. Vzal z ní dvě desetifrankové bankovky.

„Tady máte, abyste si mohl koupit něco k jídlu a vrátit se do Grenelle. Někdo z vašich přátel vám snad půjčí trochu peněz, abyste si opatřil to nejnútnejší. Oznamuju vám, že jsem dal poslat telegram rodičům vaší ženy do Concarneau a že otec přijede dnes večer. Není mi známo, jestli se s vámi spojí. Sám jsem s ním telefonicky nemluvil, ale zdá se, že bude chtít odvézt mrtvé tělo své dcery do Bretaně.“

Ricain už nemluvil o tom, že chce odejít. Snažil se pochopit, co mu Maigret říká.

„Samozřejmě vy jste manžel a rozhodnutí je na vás.“

„Co mi radíte, abych udělal?“

„Pohřeb je drahý. Nemyslím, že budete mít čas chodit často na hřbitov. Jestli si to tedy rodina přeje.“ „Budu si to muset rozmyslet.“

Maigret otevřel skříň, kde mívá vždycky láhev koňaku a skleničky tohle opatření se často ukázalo užitečné.

Nalil jen jednu skleničku a podal ji mladému muži.

„Vypijte to.“

„A co vy?“

„Děkuju, já si nevezmu.“
Francis vypil koňak jedním douškem.
„Proč mi dáváte alkohol. ?“
„Abych vás postavil na nohy.“
„Předpokládám, že budu sledován?“
„Vůbec ne. Pod podmínkou, že mi řeknete, kde vás můžu zastihnout. Máte v úmyslu vrátit se do ulice SaintCharles?“
„Kam bych šel?“
„Je tam jeden můj inspektor. Mimochodem včera v bytě dvakrát zvonil telefon a nikdo se neozval, ani poprvé, ani podruhé.“
„Já jsem to být nemohl, poněvadž.“
„Neptám se vás, jestli jste to byl vy. Někdo volal do vašeho bytu. Asi někdo, kdo nečetl noviny. Já bych jen rád věděl, jestli ta žena nebo muž čekal váš hlas, nebo hlas vaší ženy.“
„To nevím.“
„Nikdy se vám nestalo, že jste zvedl sluchátko a slyšel jste jen, jak někdo dýchá?“
„Vy máte nějaké podezření?“
„Co když si ten někdo myslel, že nejste doma, a chtěl mluvit se Sofií?“
„Už zase? Copak vám napovídali všichni ti přítelíčkové, co jste je včera večer a dnes ráno vyslýchal? Jaké špinavé klepy se pokoušíte.“
„Odpovězte mi na jednu otázku, Francisi.“
Mladý muž, překvapen tímto oslovením, se zachvěl.
„Co jste udělal před rokem, když jste se dozvěděl, že Sofie je v jiném stavu?“
„Nikdy v jiném stavu nebyla.“
„Došla už lékařská zpráva, Janviere?“
„Tady je, šéfe. Právě ji Delaplanque poslal.“
Maigret ji přelétl očima.
„Tu máte! Uvidíte, žetto nejsou žádné domněnky, opírám se o lékařské zjištění.“
Ricain na něj už zase hleděl plný vzteku.
„Ale co má proboha celá tahle historie znamenat? Jako byste si umanul, abych se z toho všeho zbláznil. Hned mě obviňujete, že jsem zabil svou ženu, hned.“
„Nikdy jsem vás neobvinil.“
„Ale jako byste to udělal. Naznačujete. A pak, abyste mé uklidnil.“
Popadl sklenku od koňaku a mrštil jí prudce o podlahu.
„Měl bych lip znát vaše triky.! No ano, z toho by byl krásný film. Ale policie by ho zakázala. Tak tedy Sofie byla před rokem v jiném stavu. ? A to se ví, protože nemáme děti, tak jsme se asi obrátili na andělíčkářku, ne.? Je to tak.? Tak jste si na mě našli nové obvinění, když jiné neobstojí.?“
„Netvrdil jsem, že jste o tom věděl. Ptal jsem se jen, jestli vám o tom vaše žena řekla. Ve skutečnosti se obrátila na někoho jiného.“
„Protože se to týkalo jiného než mě, jejího manžela?“
„Chtěla vás ušetřit starostí, možná duševního zápasu. Myslela si, že dítě v téhle chvíli by bylo překážkou pro vaši kariéru.“
„Co tedy udělala?“
„Svěřila se jednomu z vašich přátel.“
„Ale komu, ksakru?“
„Carusovi.“
„Cože? Chcete mi namluvit, že zrovna Carusovi.“
„Dnes dopoledne mi to pověděl. Za půl hodiny nato mi to potvrdila Nora. Podle ní Sofie nebyla sama, kdjLŽ.o tom mluvila. Byl jste s ní.“
„To lhala.“
„To je možné.“
„Vy jí věříte?“
„Zatím nevěřím nikomu.“
„Mně taky ne?“
„Vám taky ne, Francisi. Presto jste volný.“
A Maigret si zapálil dýmku, posadil se za psací stůl a začal listovat v nějakém spise.
KAPITOLA ŠESTÁ

Ricain odcházel váhavě a neobratně jako pták nedůvěřující otevřeným dvířkám klece a Janvier se tázavě podíval na šéfa. Copak ho opravdu pouští na svobodu, bez dohledu?
Maigret předstíral, že té němé otázce nerozumí, a listoval dál ve spise. Nakonec s povzdechem vstal a šel si stoupnout k oknu.

Byl mrzutý. Janvier se zatím vrátil do kanceláře inspektorů a sděloval si právě dojmy s Lapointem, když komisar vešel.

Oba muži od sebe instinktivně odstoupili, ale bylo to zbytečné. Maigret jako by je neviděl. Chodil z kanceláře do kanceláře, jako by nevěděl, co počít sám se sebou, zastavoval se před psacím strojem, před telefonem či před prázdnou židlí a bezdůvodně přendával list papíru z jednoho místa na druhé. Nakonec zabručel:

„Ať někdo zavolá mé ženě, že nepřijdu k obědu.“

Nevolal sám, což bylo pro ostatní znamením. Nikdo se neodvážil promluvit, tím méně se ho vyptávat. V kanceláři inspektorů byli všichni napjati, Maigret to cítil a s pokrčením ramen se vrátil do své kanceláře a vzal si z věšáku klobouk.

Neřekl nic, ani kam jde, ani kdy se vrátí, nezanechal žádný příkaz, jako by se o případ přestával zajímat.

Na zaprášeném hlavním schodišti si několika úderů o podpatek vyklepal dýmku, pak přešel dvůr, lehce pokývl strážnému a zamířil k náměstí Dauphine.

Možná že tam ani jít nechtěl. Myslí byl jinde, v té čtvrti, kterou málo znal, na bulváru Grenelle, v ulici SaintCharles a na třídě LaMottePicquet.

Znovu viděl temný pruh nadzemní dráhy protínající napříč nebe, zdálo se mu, že slyší temný rachot vagónů. Tlumenou, trochu nasládlou atmosféru vinárny U starého lisu, vesele štěbetající Rózu, utírající si bez ustání ruce do zástěry, voskově bílé obličej starého kaskadéra s ironickým úsměvem.

Obrovského a mírného Makiho v jeho koutku, s pohledem stále kalnějším a nejasnějším, čím více pil. Gérarda Dramina s tváří askety, do nekonečna opravujícího scénář. Caruse, který se tak namáhal, aby byl ke každému srdečný, a Noru, umělovcem od konečků prstů až po odbarvené vlasy.

Dalo by se říct, že kroky ho vedly bez jeho vědomí, silou zvyku, do hostince Dauphine; automaticky pozdravil hostinského, vtahoval do sebe teplou vůni jídelny a mířil k svému místu, kde se už tisíckrát posadil na tutéž lavici.

„Máme jitřničky, pane komisaři.“

„S kaší?“

„Ano, prosím. A co si dáte před tím?“

„Cokoli. Karafu sancereského.“

Jeho kolega ze zpravodajské služby obědval v jiném rohu s nějakým úředníkem z vnitra. Toho znal Maigret jen od vidění. Jinak tu byli skoro sami stálí hosté, advokáti, co za chvíli přejdou náměstí a půjdou obhajovat, jeden vyšetřující soudce a inspektor z oddělení hazardních her.

Hostinský rovněž pochopil, že na konverzaci není vhodná chvíle, a Maigret jedl pomalu, se soustředěným výrazem, jako by šlo o nějaký důležitý úkon.

Půl hodiny nato procházel s rukama za zády pomalým krokem soudním palácem, nejevil o nic zvláštní zájem, kráčet jako osamělý chodec, co vede psa na procházku, a nakonec se zase octl na známém schodišti a otevřel dveře do své kanceláře.

Očekával ho lístek od GastinneRenetta. Nebyla to ještě konečná zpráva. Pistole vylovená v Seině byla skutečně zbraní, z níž bylo vystřeleno v ulici SaintCharles.

Pokrčil ještě jednou rameny, neboť tohle věděl předem. Chvillemi cítil, jak ho zmáhají všechny ty podružnosti, hlášení, telefony, to mechanické přecházení sem a tam.

Starý sluha Josef lehce zatřásl na dveře a jako obvykle nečekal na vyzvání a vešel.

„Je tu nějaký pán.“

Maigret natáhl ruku a mrkl na lístek:

„Uved' ho.“

Muž byl v černém, takže zdravě červená barva jeho tváří a nepoddajná šedivá kštice byly tím výraznější.

„Posaďte se, pane Le Gale. Přijměte mou soustrast.“

Muž měl čas se vyplakat ve vlaku a zřejmě vypil pár skleniček na kuráž. Měl kalné oči a těžko mluvil.

„Co s ní udělali? Nechtel jsem jít k ní do bytu, bál jsem se, že tam najdu toho chlapa, já bych ho snad téměř rukama zaškrtil.“

Kolikrát byl Maigret svědkem takovýchhle reakcí členů rodiny?

„Tělo vaší dcery už není v ulici SaintCharles, ale v Ústavu soudního lékařství, pane Le Gale.“

„Kde to je?“

„Na nábreží u mostu Austerlitz. Dám vás tam odvézt, protože je nutné, abyste úředně ověřil totožnost vaší dcery.“

„Trpěla?“

Svíral pěsti, ale vypadalo to nepřesvědčivě. Zřejmě se jeho energie během těch dlouhých kilometrů cesty vypařila i s jeho hněvem, takže teď s prázdnou hlavou jen opakoval slova, kterým už nevěřil.

„Doufám, že jste ho zatkl?“

„Proti jejímu manželovi nejsou důkazy.“

„Ale, pane komisaři, už od toho dne, co nám o tomhle člověku přišla říct, jsem předvídal, že to špatně skončí.“

„Přivedla vám ho?“

„Nikdy jsem ho neviděl. Znáám ho jen z jedné špatné fotografie. Nechtělo se jí nám ho představovat. Jakmile se s ním seznámila, rodina pro ni přestala existovat.“

Chtěla jen jednu věc, co nejdřív si ho vzít. Dokonce už měla připravený dopis se svolením, abych ho podepsal. Její matka mi v tom chtěla zabránit. Nakonec jsem povolil a teď si myslím, že jsem částečně odpovědný za to, co se stalo.“

Cožpak člověk nenacházel v každém případě něco dojemného a zároveň nechutného?

„Bylo to vaše jediné dítě?“

„Máme naštěstí ještě patnáctiletého syna.“

Sofie vlastně z jejich života dávno zmizela.

„Budu ji moct odvézt do Concarneau?“

„Pokud jde o nás, všechny formality jsou skončeny.“

Řekl „formality“.

„Oni ji. Myslím, jestli dělali.“

„Ano, pitvu dělali. Pokud jde o převoz, radím vám, abyste se obrátil na nějaký pohřební ústav, a ten už všechno zařídí.“

„A co on?“

„Mluvil jsem s ním o tom. Není proti tomu, aby byla pohřbena v Concarneau.“

„Doufám, že nemá v úmyslu tam přijet. Protože v tom případě za nic neručím. Někteří lidé u nás doma by mohli mít méně rozvahy než já a.“

„Já vím. Zařídím to, aby zůstal v Paříži.“

„Udělal to on, vidíte?“

„Říkám vám, že to nevím.“

„Kdo jiný by ji mohl zabít? Viděla všechno jen jeho očima. Doslova ji zhypnotizoval. Od svatby nám skoro nenapsala a ani se nenamáhalo poslat nám přání k novému roku.“

Teprve z novin jsem se dozvěděl její novou adresu. Myslel jsem, že je pořád v tom malém hotýlku v ulici Montmartre, kde bydleli po svatbě. To byla divná svatba, bez příbuzných, bez přátel. To přece nemůže přinést štěstí, co říkáte. ?“ Maigret ho vyslechl až do konce, pokyvoval soucitně hlavou a pak za svým návštěvníkem i za pachem alkoholu vycházejícím z jeho úst zavřel dveře.

A co otec Ricain? Neukáže se také? Komisař to čekal. Poslal jednoho inspektora na letiště Orly, druhého do hotelu Rafael vyfotografovat stránku z knihy, kterou mu správce ukázal.

„Jsou tu dva novináři, pane komisaři.“

„Řekni jimy ať se obrátí na Janviera.“

Ten za chvíličku přišel.

„Co jim mám říct?“

„Cokoli. Že vyšetřování probíhá normálně.“

„Mysleli si, že tu najdou Ricaina, a přivedli si fotografa.“

„Tak ať si ho najdou. Ať jdou zazvonit do ulice SainiCharles, jestli po něm tak touží.“

Sledoval těžce tok své myšlenky či spíše sled různých protichůdných myšlenek. Udělal dobře, když krajně předrážděného Francise pustil na svobodu?

S těmi dvaceti franky, co mu komisař dal, se daleko nedostane. Asi začneanova shánět peníze, klepat na dveře, obcházet přátele.

„Není to přece moje chyba, jestli.“

Jako by měl Maigret špatné svědomí, jako by si měl něco vyčítat. Bez přestání probíral případ od začátku, od samého začátku, to znamená od té jízdy na plošině autobusu.

Znovu viděl prázdný obličej té ženy, co ho síťovkou šťouchala do nohou. Měla v ní kuře, máslo, vajíčka, pórek, celer s natí. Uvažoval v duchu, proč chodí nakupovat tak daleko od domova.

Nějaký mladík tam kouřil z krátké, příliš tlusté dýmky. Jeho plavé vlasy byly zrovna tak světlé jako Nořiny odbarvené.

V té chvíli ještě neznal Carusovu milenkou, která se v Rafaela, právě tak jako jinde, vydávala za jeho ženu.

Na chvíli ztratil rovnováhu a někdo mu zlehounka vytáhl náprsní tašku.

Byl by rád nějak podrobně rozebral tu chvíli, zdála se mu velice důležitá. Ten neznámý člověk, co vyskočil z jedoucího autobusu v ulici du Temple a hnal se směrem k úzkým uličkám čtvrti Marais, proplétaje se mezi hospodyněmi.

Jeho podoba zůstala komisaři jasně vryta do paměti. Byl si jistý, že by ho poznal, protože se ten zloděj otočil.

Proč se otočil? A když zjistil podle obsahu náprsní tašky, že jde o Maigreta, proč ji dal do hnědé obálky a poslal ji zpátky majiteli?

V tu chvíli, ve chvíli krádeže, se domníval, že je pronásledován. Byl přesvědčen, že ho obviní z vraždy jeho ženy a že ho zavřou. Nechtel se dát zatknout a udal pro to podivný důvod. Klaustrofobii.

Bylo to poprvé za třicet let práce u policie, co Maigret slyšel podezřelého takhle vysvětlovat svůj útěk. Když o tom ale uvažoval, byl nucen připustit, že to možná tak někdy je. On sám jel metrem, jen když to nešlo jinak, protože se v něm dusil.

A co jiného to bylo, když v kanceláři každou chvíli vstával a chodil si stoupnout k oknu?

Často mu vytýkali, hlavně ti pánové z prokuratury, že na sebe bere práci příslušející inspektorům, že chodí vyslýchat svědky, místo aby je dal obeslat, že bez vážného důvodu znovu odchází na místo činu a že si dokonce bere hlídky venku, za každého počasí.

Měl rád svou kancelář, ale nebyl v ní ani dvě hodiny a už se mu chtělo z ní vyjít ven. A při vyšetřování by byl nejradši všude najednou.

Bob Mandille bude v tuhle dobu asi odpočívat, protože U starého lisu se zavíralo pozdě v noci. Jestlipak Róza také odpočívá? Co by Maigretovi asi řekla, kdyby seděli sami dva u stolu v jejich prázdné restauraci?

Každý měl na Ricaina a Sofii jiný názor. S odstupem několika hodin někteří, jako Carus, dokonce ani neváhali vyjádřit protichůdné city.

Kdo byla Sofie? Jedna z těch dívek, co se vrhají na krk každému muži? Ctižádostivé děvče, co věřilo, že s Francoisem

pozná život filmových hvězd?

Scházel se s producentem v garsoniére v ulici Francois I. Jestli ovšem Carus mluvil pravdu.

Mluvil se o Ricainově žárlivosti. Prý se vlastně od své ženy ani nehnul. Na druhé straně neváhal vypůjčovat si peníze od jejího milence.

Věděl to? Zavíral oči? „Uved'te ho.“

Předvídal to. Přišel otec. Tentokrát Ricainův otec, velký a silný člověk, který ještě vypadal mladě, i když měl ocelově šedé vlasy přistřižené na ježka.

„Váhal jsem, jestli mám přijít.“

„Posaďte se, pane Ricaine.“

„Je tady?“

„Ne. Byl tu dnes ráno, ale zase odešel.“

Muž měl ostře řezané rysy, jasné oči a rozvážný výraz,

„Byl bych přišel dřív, ale řídil jsem rychlík VentimigliaPaříž.“

„Kdy jste viděl Francise naposledy?“

Překvapeně opakoval:

„Francise?“

„Tak mu říká většina jeho přátel.“

„Doma jsme mu říkali Francois. Počkejte. Přišel mě navštívit krátce před vánoci.“

„Zůstali jste spolu v dobrých vztazích?“

„Vídá jsem ho tak zřídka!“

„A jeho ženu?“

„Představil mi ji pár dní před svatbou.“

„Kolik mu bylo, když mu matka zemřela?“

„Patnáct let. Byl to hodný chlapec, ale už tenkrát to s ním nebylo lehké, nesnášel, když mu někdo odporoval. Bylo marné bránit mu, udělal všechno podle své hlavy. Byl bych býval rád, kdyby šel ke dráze. Nemusel tam jít jako dělník. Mohl dostat dobré místo v kanceláři.“

„Proč vás před vánoci navštívil?“

„Chtěl na mě peníze, to se ví. Vždycky přišel jen kvůli tomu. Neměl pořádné zaměstnání. Dělal písálka a myslel si, že bude jednou slavný.“

Dělal jsem, co bylo v mých silách. Ale přivázat jsem ho nemohl. Býval jsem často tři dny pryč. Nebylo to pro něj nic veselého vracet se do prázdného bytu a chystat si sám jídlo. Co vy si myslíte, pane komisaři?“

„Nevím.“

Muž vypadal překvapeně. Že by vysoký policejní úředník neměl už hotový názor, to přesahovalo jeho chápání.

„Vy si myslíte, že to udělal?“

„Zatím to nelze dokázat, právě tak jako nelze dokázat opak.“

„Myslíte si, že se ta žena pro něho hodila? Ani se nenamáhala vzít si na sebe pořádné šaty, když mi ji představil; přišla v kalhotách a ve střevících, co vypadaly spíš jako křápy. Nebyla ani učesaná. Je pravda, že takových vidí člověk na ulicích víc.“

Nastalo dlouhé ticho. Pan Ricain vrhal na komisaře krátké váhavé pohledy. Nakonec vytáhl z ošoupané náprsní tašky několik sto frankových bankovek.

„Bude lepší, když za ním nepůjdu. Jestli se mnou chce mluvit, ví, kde bydlím. Bude asi zase bez peněz. Může je potřebovat, aby si zaplatil dobrého advokáta.“

Odmlčel se. Pak se zeptal:

„Máte děti, pane komisaři?“

„Bohužel ne.“

„Nechci, aby si myslel, že je opuštěný. Ať udělal, co chtěl, jestli udělal něco špatného, není za to odpovědný. Řekněte mu, že si tohle myslím. Řekněte mu, že může přijít domů, kdy bude chtít. Nenuťím ho. Chápu to.“

Dojatý Maigret hleděl na bankovky, které široká mozolnatá ruka s hranatými nehty postrkovala přes stůl.

„Konečně,“ povzdechl otec, když vstal a mačkal klobouk. „Konečně, jestli vám dobře rozumím, můžu ještě doufat, že je neviný. Víte, jsem o tom přesvědčený. Ať si noviny píšou, co chtějí, nemám pocit, že takovou věc udělal.“

Komisař ho vyprovodil ke dveřím, stiskl mu váhavě nataženou ruku.

„Můžu mít ještě naději?“

„Člověk si nemá nikdy zoufat.“

Sotva se octl sám, málem zavolal doktora Pardonu. Byl by si s ním rád popovídal, položil mu pár otázek. Pardon nebyl ovšem psychiatr. A nebyl ani odborný psycholog.

Ale za své obvodní lékařské praxe viděl všechno možné a často jeho mínění utvrdilo Maigreta v jeho názoru.

Pardon byl v tu dobu ve své ordinaci a v čekárně měl na dvacet lidí. Jejich společná měsíční večeře se měla konat teprve příští týden.

Bylo to zvláštní: náhle, bez jakéhokoli určitého důvodu, měl bolestný pocit, že je sám.

Byl jen jedním článkem v složité mašinérii spravedlnosti a měl na pomoc odborníky, inspektory, telefon, telegraf, měl veškerou spolupráci, jakou je možno si přát; nad ním byla prokuratura, vyšetřující soudce a jako poslední instance soudce a členové poroty.

Proč se tedy cítil odpovědný? Připadalo mu, jako by na něm závisel osud nějaké lidské bytosti, nevěděl ještě které, muže nebo ženy, bytosti, která vzala z bílé natřené komody revolver a vystřelila na Sofii.

Hned na začátku ho zarazila jedna věc a dosud se mu nepodařilo ji vysvětlit. Při hádce nebo ve chvíli rozrušení se zřídka stává, že někdo míří na hlavu.

I v případě sebeobranu míří člověk bezděčně na prsa a jen profesionálové střílejí do břicha, protože vědí, že se z toho oběť málokdy dostane.

Ze vzdálenosti jednoho metru mířil vrah na hlavu. Snad proto, aby se myslelo, že jde o sebevraždu?

Proto ne, poněvadž nechal zbraň v bytě. Aspoň podle toho, co říkal Ricain.

Manželé se vraceli kolem desáté. On potřeboval peníze. Proti svému zvyku Francis nechal ženu doma a šel hledat Caruse nebo jiného přítele ochotného půjčit mu dva tisíce franků.

Proč čekal na tuto noc, když ty peníze měl odevzdat druhý den ráno?

Vrátil se do Starého lisu, pootevřel dveře a podíval se, jestli producent přišel.

V tu dobu byl Carus už ve Frankfurtu, právě si to ověřovali v Orly. Neřekl o své cestě ani Bobovi, ani nikomu jinému z té malé party.

Naproti tomu Nora byla v Paříži. Nebyla však ve svém apartmá v hotelu Rafael, jak dnes ráno tvrdila, protože podle správcovy knihy nebyla ještě doma.

Proč lhala? Věděl Carus, že není v hotelu? Netelefonoval ji, když přiletěl do Frankfurtu. ?

Zazvonil telefon.

„Haló, tady kancelář doktora Delaplanquea. Můžu vám doktora předat.“

„Buďte tak laskav. Haló.“

„To jste vy, Maigrete. Opuštěte, že vás ruším, ale od rána mě něco trápí. Nezmínil jsem se o tom ve své zprávě, poněvadž to není nic určitého. Při pitvě jsem zjistil lehké otisky na zápěstích mrtvé, jako by je někdo silně stiskl. Nejsou to modřiny v pravém slova smyslu.“

„Poslouchám.“

„To je všechno. I když netvrdím, že došlo k zápasu, nebyl bych překvapen, kdyby tomu tak bylo. Představuji si, že útočník uchopil oběť za zápěstí a strkal ji před sebou. Možná že padla na gauč, zvedla se a ještě úplně nevstala, když na ni střelil. To by vysvětlovalo, proč střela byla vyňata ze zdi ve výši asi metr dvacet od země, kdežto kdyby byla ta mladá žena stála.“

„Chápu. Pohmožděniny jsou jen velmi lehké.“

„Jen jeden otisk je zřetelnější. Mohl by být od palce, ale tvrdit to nemůžu. Proto jsem to nemohl uvést do úřední zprávy. Uvidíte, jestli vám to může nějak pomoci.“

„Jsem na tom tak, že musím sáhnout po všem. Děkuju, doktore.“

Janvier stál mlčky mezi dveřmi.

Tentokrát se do Grenelle vrátil sám, se zarputilým výrazem ve tváři, jako by šlo o souboj mezi ním a čtvrtí. Procházel se po břehu Seiny, zastavil se asi čtyřicet metrů od mostu BirHakeim proti proudu řeky, tam, kde byl revolver hozen do řeky a později vyloven, a pak zamířil k veliké nové budově na bulváru Grenelle.

Nakonec vešel dovnitř a zaklepal na zasklenou loži správcové. Byla to mladá příjemná žena a měla k dispozici malý dobře osvětlený salónek.

Komisař ji ukázal odznak a zeptal se jí:

„Vy máte na starosti vybírání nájemného?“

„Ano, pane komisaři.“

„To tedy znáte Francoise Ricaina?“

„Ti bydlí ve dvoře a málokdy tudy chodí. Vlastně chodili. On prý se vrátil, jak jsem slyšela. Ale ona. Samozřejmě že jsem je znala, a nebylo mi příjemné vymáhat na nich pořád peníze. V lednu žádali o měsíční odklad a pak 15. února o další. Majitel se rozhodl vyhodit je z bytu, jestli 15. března nezaplatí za oba dlužné kvartály.“

„A nezaplatili?“

„Patnáctého bylo předečtírem.“

Ve středu.

„Nebylo vám divné, když jste je neviděla?“

„Nečekala jsem, že zaplatí. Ráno si nepřišel vyzvednout poštu, a tak jsem si řekla, že mě radši nechce vidět. Dostávali ostatně málo dopisů. Chodily jim hlavně prospekty a časopisy, co měl předplacené. Odpoledne jsem na ně šla zaklepat, ale nikdo mi neotevřel.“

Ve čtvrtek ráno jsem klepala znovu, a protože pořád nikdo neotvíral, zeptala jsem se jedné nájemnice, jestli něco neslyšela. Dokonce mě napadlo, jestli potají nezmizeli. Mohli to snadno udělat, protože vrata do ulice SaintCharles zůstávají pořád otevřená.“

„Co si o Ricainovi myslíte?“

„Nestarala jsem se o něj. Občas si nájemníci stěžovali, protože se tam vyhrávalo nebo měli přátele až do rána, ale ostatní v baráku to dělají taky, hlavně mladí. On vypadal jako nějaký kumštýř.“

„A ona?“

„Co vám mám o ní povídat? Třetí bídu s nouzí. Takový život není žádná radost. Je to jisté, že se nezabila sama.“

Nic nového se nedozvěděl a ani se o to příliš nesnažil. Obcházel, díval se na ulice kolem, na domy, otevřená okna, nahlížel do krámu.

V sedm hodin otevřel dveře do Starého lisu a byl skoro zklamaný, když neuviděl Fernandu sedět na stoličce u baru.

Bob Mandille četl u jednoho stolu večerní noviny, číšník mezitím dokončoval přípravy na večer a dával na každý kostkovaný ubrus úzkou křišťálovou vázičku s jednou růží.

„A podívejme se. ! Pan komisař přišel.“

Bob vstal a šel Maigretovi stisknout ruku.

„Tak co? Objevil jste něco? Novináři jsou nespokojení. Tvrdí, že se s tím případem dělají tajnosti a že se jim nic neřekne.“

„To proto, že jim nemáme co říct.“

„Je to pravda, že jste Francise pustili?“

„Nikdy nebyl zavřený a může se pohybovat svobodně. Kdo vám to říkal?“

„Huguet, ten fotograf, co bydlí ve stejném domě, ve čtvrtém poschodí. To je ten, co už měl dvě ženy a třetí teď udělal dítě. Zahlédl Francise na dvoře, zrovna když šel domů. Divím se, že za mnou nepřišel. Povězte mi, má nějaké peníze?“

„Dal jsem mu dvacet franků, aby si mohl koupit něco k jídlu a aby měl na autobus.“

„V tom případě přijde co nevidět. Leda by se stavil u svých novin a v kase by nějakým zázrakem byly peníze. To se občas stává.“

„Neviděl jste ve středu večer Noru?“

„Ne, nepřišla. Ostatně si ani nevzpomínám, že bych ji někdy viděl bez Caruse. Odjel.“

„Já vím, do Německa. Vyšla si sama. Rád bych věděl, kam mohla jít.“

„Neřekla vám to?“

„Tvrdí, že se vrátila do hotelu kolem deváté.“

„A není to pravda?“

„Podle domovní knihy bylo víc než jedenáct.“

„To je divné.“

Bob se usmíval tím úzkým ironickým úsměvem, který na jeho obličeji vypadal jako prasklina.

„Vy se nad tím usmíváte?“

„Řekněte sám, jestli by to Carasovi nepatřilo! Sám klidně využije každé příležitosti. Byla by to legrace, kdyby taky Nora. Ale nevěřím tomu.“

„Protože ho miluje?“

„Ne, ale protože je příliš chytrá a příliš chladná. Pro nějaké dobrodružství, i kdyby to bylo s nejpřitažlivějším mužským na světě, by neriskovala, aby všechno ztratila, když už je tak blázo cíle.“

„Nebyla možná tak blízko cíle, jak si myslíte.“

„Co tím chcete říct?“

„Carus se pravidelně scházel se Sofií v jednom bytě v ulici Francois I, pronajal si ho za tím účelem.“

„Bylo to vážné?“

„On to tvrdí. Tvrdí dokonce, že měla všechny předpoklady stát se filmovou hvězdou a že by se jí brzo stala.“

„Mluvíte vážně? Garus že by. Ale vždyť to bylo děvče, jakých je všude na tucty. Stačí zajít na ChampsÉlysées a najdete jich tam tolik, že by se s nimi zaplnila všechna filmová plátna na světě.“

„Nora o jejich poměru věděla.“

„Tak to už nechápu vůbec nic. Pravda, kdybych měl pochopit všechny ty milostné historie svých hostů, tak bych z toho už měl vředy. Jděte to do kuchyně povědět mé ženě. Měla by vám za zlé, kdybyste jí nepřišel dát dobrý večer. Ona na vás trpí. Nechcete si vypít skleničku?“

„Za chvíličku.“

Kuchyň byla větší a modernější, než si myslel. Jak očekával, Róza si nejdřív otřela ruku a pak mu ji teprve podala.

„Tak jste se rozhodl ho pustit?“

„Divíte se tomu?“

„Já už sama neviní. Každý, kdo sem přijde, má na to svůj názor. Podle některých ji Francis zabil ze žárlivosti. Podle jiných to udělal milenec, protože se ho chtěla zbavit. A konečně podle dalších to byla žena, co se chtěla pomstít.“

„Nora?“

„Kdo vám to řekl?“

„Carus měl se Sofií vážný poměr. A Nora to věděla. Měl v úmyslu udělat z ní hvězdu.“

„Je to pravda, nebo jste si to vymyslel, abyste mi rozvázal jazyk?“

„Je to pravda. Překvapuje vás to?“

„Mě? To už je hezky dávno, co mě něco překvapilo. Kdybyste byl jako já v tomhle kšeftu.“

Nenapadlo ji, že na policii mají také nějaké ty zkušenosti s lidmi.

„Jenomže, milý pane komisaři, jestli to udělala Nora, pak to budete těžko dokazovat, protože ta je dost mazaná, aby vás všechny převezla.“

Budete tu večer? Mám kachničku na pomerančích. A předtím vám můžu naservírovat dva nebo tři tucty hřebenatek, došly zrovna z La Rochelle. Poslala mi je maminka. Už je to tak. Je jí přes pětasedmdesát, ale v tržnici je každé ráno.“

Přišel fotograf Huguet se svou družkou. Byl to různolící chlapík s naivním obličejem a vypadal tak rozjařeně, jako by byl hrdý na to, že se ukazuje se ženou v sedmém měsíci.

„Znáte se? Komisař Maigret. Jacques Huguet. Jeho přítelkyně.“

„Jocelyne.“ dodal fotograf, jako by to bylo důležité nebo jako by ho těšilo vyslovit to poetické jméno.

A s přehnanou horlivostí, až to vypadalo, jako by se jí posmíval, se jí zeptal:

„Co budete pít, drahoušku?“

Zahrnoval ji drobnými pozornostmi, vrhal na ni žhavé a něžné pohledy, jako by chtěl ostatním říct:

„Vidíte, jsem zamilovaný a nestydím se za to. Milovali jsme se. Čekáme dítě. Jsme šťastní. A je nám jedno, jestli se vám zdáme směšní.“

„Co si dáte, děti?“

„Pro Jocelyne džus. A mně portské.“

„A vy, pane Maigrete?“

„Pivo.“

„Francis nepřišel?“

„Máte tu s ním schůzku?“

„Ne, ale myslím si, že bude mít chuť uvidět zas své kamarády. I kdyby to mělo být jen proto, aby jim ukázal, že je volný, že ho nemohli zavřít. Je už takový.“

„Měl jste dojem, že si ho tam necháme?“

„Nevím. Je těžké předvídat, co udělá policie.“

„Domníváte se, že zabil svou ženu?“

„Záleží tak málo na tom, jestli to byl on nebo někdo jiný! Je mrtvá, ne? Jestli ji Francis zabil, tak měl pro to dobrý důvod.“

„Jaký, podle vás?“

„To nevím. Měl jí možná dost. ? Nebo mu dělala scény.? Nebo mu třeba zahýbala.? Měli by lidi nechat žít, jak se jim líbí, vid', drahousku. ?“

Přicházeli náhodní hosté a váhali, ke kterému stolu zamířit.

„Pro tři osoby?“

Šlo o starší manžele a mladou dívku.

„Sem, prosím“

Přihlíželi Bobovu velkému výstupu: podal jídelní lístek, diskrétně poradil, vychválil bílé charentské, rybí ragá.

Tu a tam mrkl na Maigreta a Hugueta, kteří zůstali u baru.

Pak vešel Ricain a jasně se zarazil, když uviděl komisaře ve společnosti Hugueta a těhotné dívky.

„Tak jsi přece přišel!“ zvolal fotograf. „Co se s tebou dělo. ? Mysleli jsme, že úpíš v nejhlubším žaláři.“

Francis se snažil usmát.

„Vidíš, jsem tady. Dobrý večer, Jocelyne. Vy jste přišel kvůli mně, pane komisaři?“

„Teď zatím kvůli kachně na pomerančích.“

Bob předal objednávku číšníkovi a přišel se Francise zeptat:

„Co si dáš?“

„Tohle je portské?“

Váhal.

„Ne. Jednu skotskou. Jestli si ovšem nemyslíš, že ten můj sloupeček je moc dlouhý.“

„Dneska ti ještě dám na dluh.“

„A zítra?“

„To bude záviset na panu komisarovi..“

Maigreta ty jejich řeči tak trochu vyváděly z míry, ale tušil, že tenhle druh vtipkování je v partě běžný.

„Štávil jste se v redakci?“ zeptal se Ricaina.

„Ano. Jak to víte?“

„Potřeboval jste přece peníze.“

„Dostal jsem jen zálohu sto franků na to, co mi dluží.“

„A Carus?“

„Nešel jsem k němu.“

„Ale ve středu večer a pak skoro celou noc jste ho přece hledal.“

„Dnes už není středa.“

„Já vlastně Caruse viděl,“ vskočil jim do hovoru fotograf. „Sel jsem do ateliéru, zrovna mu tam nějaká holčička, ani ji neznám, hrála něco na zkoušku. Dokonce po mně chtěl, abych udělal fotografie.“

„Toho děvčete?“

Maigret se v duchu ptal, jestli Carus nechal taky dělat Sofiiny fotografie.

„Přijde na večeri. Aspoň ve tři hodiny odpoledne to měl v úmyslu, ale s ním člověk nikdy neví. Zvlášť s Norou. Vlastně Noru jsem viděl taky.“

„Dneska?“

„Jsou to dva nebo tři dny. Na místě, kde jsem nečekal, že ji najdu. V jednom podniku na SaintGermaindesPrés, kam chodí jen ti hodně mladí.“

„Kdy to bylo?“ zpozorněl najednou Maigret.

„Počkejte. Dneska je sobota. Pátek. Čtvrtek. Ne. Ve čtvrtek jsem byl na premiéře jednoho baletního představení. Bylo to ve středu. Sháněl jsem fotografie k ilustraci jednoho článku o mladých lidech pod dvacet. Upozornili mě na tenhle podnik.“

„V kolik hodin to bylo?“

„Kolem desáté. Ano, musel jsem přijít v deset. Jocelyne i byla se mnou. Co říkáte, drahousku.? Bylo deset, vidíte.? Ubohá putyčka, ale malebná, kde všichni chlapi měli vlasy až na ramena.“

„Viděla vás?“

„Myslím že ne. Seděla v rohu s nějakým udělaným chlapíkem, nebylo mu ani dvacet. Řekl bych, že to byl majitel té putyky, a vypadalo to, že spolu vážně debatují.“

„Zůstala tam dlouho?“

„Vklouzl jsem do dvou nebo do třech dalších místností, kde skoro všichni tancovali. Totiž jestli se tomu dá říkat tanec.“

Byli přilepeni jeden na druhého a dělali, co mohli.

Jednou nebo dvakrát jsem ji zahlédl mezi těmi hlavami a rameny. Pořád o něčem diskutovala. Chlapík vytáhl z kapsy tužku a zapisoval si na kus papíru čísla.

Je to legrační, když na to pomyslím. Ona už v normálním životě nevypadá moc skutečně. Ale tam v tom fantastickém prostředí by bylo stálo za to udělat momentku.“

„Tys ji neudělal?“

„Takový hlupák nejsem! Nestojím o to dostat se do nějakých mrzutostí s papá Carusem. Jsem na něm závislý dobrou polovinou svého bifteku.“

Bylo slyšet Maigreta, jak volá:

„Ještě jedno pivo, Bobe.“

Jeho hlas i jeho chování se trochu změnilo.

„Můžete mi rezervovat stůl, co jsem měl včera?“

„Vy nebudete jíst s námi?“ podívil se fotograf.

„Někdy jindy.“

Potřeboval být sám a přemýšlet. Právě mu fotograf vnesl zmatek do myšlenek, k nimž postupně dospěl a kde už nic do sebe nezapadalo.“

Francis zneklidněl a kradmo ho pozoroval. Bob si také uvědomoval náhlou změnu.

„Jako by vás to překvapilo, že Nora šla do takového lokálu.“

Ale komisař se obrátil k Huguetovi:

„Jak se jmenuje ten noční podnik?“

„Snad taky nechcete psát studii o beatnících.? Počkejte. Jméno nemá moc originální. Je jistě z časů, kdy to byla hospoda pro tuláky. U pihového esa. Ano. Vlevo nahoře.“

Maigret dopil.

„Rezervujte mi můj stůl,“ opakoval.

Za chvíli je taxík už odvážel ke Contrescarpe.

Za dne se jevil lokál v přízračně bledém světle. Bylo tam vidět jen tři vlasaté hosty a jedno děvče v saku a pánských kalhotách, které kouřilo doutník. Z druhé místnosti se přihnál chlapík ve svetru a s podezřívavým pohledem si stoupl za pokladnu.

„Co to bude?“

„Pivo,“ automaticky řekl Maigret.

„A potom?“

„Nic.“

„Žádné vypyptávání?“

„Co tím chcete říct?“

„Že nejsem včerejší a že pan komisař Maigret sem asi nepřišel proto, že má žízeň. Tak čekám, až přiznáte barvu.“

Chlapík s úsměškem nalil malé pivo.

„Ve středu večer za vámi někdo přišel.“

„Musím vás opravit, těch někdo bylo asi stovka.“

„Mluvím o ženě, s kterou jste se dlouho bavil.“

„Byla tu dobrá polovina ženských a těch, co jsem se s nimi bavil, jak vy říkáte, bylo povícero.“

„Mluvím o Noře.“

„Tak tady to máme. Co má být.?“

„Co tu dělala?“

„To, co sem chodí dělat průměrně jednou za měsíc.“

„To znamená?“

„Žádat účty.“

„Protože.?“

Vyjevený Maigret odhaloval pravdu, dřív než mu ji chlapík řekl.

„Protože ona je tu šéfka, no to se ví, pane komisaři.! Neroztrubuje to do světa. Nejsem si ani jistý, jestli to starý Carus ví. Každý má přece právo investovat své peníze, jak chce, ne.?”

Já vám nic neřek. Vy mi tu něco vykládáte a já vám na to neříkám ani ano, ani ne. I když se mě zeptáte, jestli má ještě jiné podniky tohoto druhu.“

Maigret se na něj tázavě podíval a chlapík zamrkal víčky že ano.

„Jsou lidi, co mají nos,“ dodal lehce. „Nejlepší investice nedělají vždycky ti, co si o sobě myslí, kdovíjak nejsou mazaní. S třemi podniky, jako je tenhle, bych si za jeden pouhý rok na šetřil tolik, že bych mohl odjet na Riviéru a privatyzírovat. Takže si můžete domyslet, co s deseti takovými, když některé jsou na Pigalle a jeden na Champs Elyssées.“

KAPITOLA SEDMÁ

Když Maigret znovu přišel do Starého lisu, uviděl tri stoly stažené k sobě, kde všichni jedli společně. Když ho Carus zahlédl, vstal a s kostkovaným ubrouskem v ruce zamířil k němu.

„Doufám, že nám uděláte tu radost a posadíte se k nám. ?“

„Nevykládejte si to ve zlém, ale radši se najím ve svém koutku.“

„Bojíte se sednout si ke stolu s někým, koho byste musel dříve nebo později zatknout?“

Díval se mu do očí.

„Protože je přece velice pravděpodobné, že vrah chudáka Sofie sedí dnes večer mezi námi, ne. ? No konečně, jak chcete. Ale aspoň vás požádáme, abyste si k nám přišel vypít armagnac.“

Bob ho doprovodil k jeho stolu do rohu u otáčivých dveří a Maigret si poručil hřebenatky a kachničku na pomerančích, jak inu Róza doporučila.

Viděl je v řadě za sebou po obou stranách. Na první pohled bylo zřejmé, že Carus je důležitá osobnost. Jeho chování, vystupování, pohyby, hlas, pohled patřily někomu, kdo si je vědom své ceny a svého významu.

Ricain zaujal místo proti němu jako by nerad a účastnil se hovoru jen s nechutí. Dramin měl s sebou nějakou mladou ženu, kterou Maigret ještě neznal. Byla dost bezvýrazná, málo nalíčená, střizlivě oblečená, Bob mu později řekl, že je střihačkou u filmu.

Maki hodně jedl, hodně pil, hleděl střídavě na své kamarády a na jejich otázky odpovídal zabručením.

Nejčastěji producentovi odpovídal fotograf Huguet. Byl, jak se zdálo, v nejlepší formě, a neustále vrhal na břicho mírné Jocelyny pohledy spokojeného vlastníka.

Zdálky nebylo možné hovor sledovat. Ale z útržků vět, z výkřiků, z výrazu tváře se Maigretovi víceméně podařilo pochopit smysl.

„Uvidíme, kdo teď přijde na řadu,“ tak nebo nějak podobně to řekl šprýmař fotograf.

Jeho pohled byl v tu chvíli obrácen ke komisaři.

„Pozoruje nás. Prohlíží si nás jak pod mikroskopem. Ted' když z Francise vytáhl, co se vytáhnout dalo, vezme si na paškál někoho jiného. Jestli se budeš pořad takhle otráveně tvářit, přijdeš na řadu ty, Dramine.“

Hosté sedící sami u svých stolů je zdálky pozorovali a záviděli jim jejich veselí. Carus objednal šampaňské a dvě láhve se chladily ve stříbrných kbelících. Bob sám občas přicházel k jejich stolu a naléval do pohárů.

Ricain hodně pil. Pil nejvíc a ani jednou se nezasmál fotogra

fovým žertům, které byly někdy trochu nechutné. t

„Tvař se přece přirozeně, Francisi. Nezapomínej, že se na

tebe upírá boží oko.“ . .

To byla narážka na Maigreta. Byli snad nevázanější, když se jiný večer takhle sesedli?

Carus se všemožně snažil, aby Huguetovi pomohl uvolnit atmosféru. Nora, ta se na ostatní střídavě dívala ledovým zrakem.

Byla to večeře vcelku ponurá, všichni se chovali trochu nuceně, snad proto, že si každý byl vědom komisařovy přítomnosti.

„Vsadím se, že z toho jednou uděláš film a náš drahý přítel Carus ho vyrobí. Každé drama takhle končí.“

„Buď laskavě zticha!“

„Promiň, promiň. Nevěděl jsem, že tě to tak.“

Bylo to ještě horší, když zavládlo kolem stolu mlčení. Ve skutečnosti mezi nimi neexistovalo žádné přátelství. Nevybrali si jeden druhého. Každý měl sobecké důvody, aby tu byl.

Což nezáviseli všichni na Carusovi? Nora první, tahala z něho peníze a kupovala za ně noční podniky. Neměla žádnou jistotu, že si ji jednou vezme, a tak se radši zajišťovala.

Tušil to? Věřil, že je milován pro sebe sama?

To nebylo pravděpodobné. Byl realista. Potřeboval družku a zatím Nora ještě docela dobře vyhovovala. Nebylo mu nepříjemné, že byla hodně nápadná a budila všude pozornost, kam spolu šli.

„To je Carus a jeho přítelkyně. Nora. To je extra číslo.“

Proč ne? Přesto se stal Sofiiným milencem a měl v plánu udělat z ní hvězdu.

To znamenalo, že se zbaví Nory. třed ní byly jiné. A další bude mít.

Dramin žil mezi nedokončenými scénáři, kterým Carus mohl dát život. Pod podmínkou, že bude věřit v jeho talent.

Francis byl na tom stejně, s tím rozdílem, že byl méně pokorný, méně trpělivý, že rád zaujímal agresivní postoj, zvlášť když vypil pár skleniček.

Maki, ten přemýšlel ty své myšlenky o samotě. Jeho sochařská díla se ještě neprodávala. Zatímco čekal, až se o ně kupci začnou zajímat, dělal dekorace, dobré i špatné, pro Caruse i pro kohokoli jiného, stačilo mu, že nemusel platit svou večeři, a v takovém případě jedl za dva a vybíral si ta nejdražší jídla.

A fotograf. Z jeho tváře četl Maigret méně snadno. Na první pohled byl bezvýznamný. Skoro ve všech skupinách lidí, kteří se často stýkají, se najde takový naivní chlapík s velkýma jasnýma očima, co baví ostatní. Jeho zdánlivá prostoduchost mu dovoluje říkat věci na plnou hubu a plácnout někdy nepříjemnou pravdu, jaká by se jinému neodpustila.

Už samo jeho povolání z něj dělalo méně významného člověka. Smáli se mu, i těm jeho věčně těhotným ženským.

Róza, utírající si ruce, se přišla přesvědčit, jestli jsou všichni spokojeni, a ve stoje přijala pohár šampaňského.

Bob se chvílemi zastavoval u Maigreta.

„Dělají, co můžou,“ šeptal mu s chápavým výrazem.

Scházela Sofie. Každý to cítil. Jak se při takových příležitostech Sofie chovala?

Vypadala asi vzdorovitě, nebo plaše, ale dobře věděla, že bohatý muž v téhle partě, Carus, pan producent, se zajímá o ni. Což se s ním toho odpoledne nesetkala v garsoniére v ulici SaintCharles?

„Sud' trpělivá, králičku. postarám se o tebe.“

„Ale co Nora?“

„Už to nebude dlouho trvat. Připravuju ji na to. At' mě to stojí, co stojí.“

„A Francis?“

„Ze začátku bude dotčený, že máš úspěch dřív než on a že vyděláváš hodně peněz. Smíří se s tím. Svěřím mu režirování nějakého filmu. A pak jednoho dne, až situace uzraje, budeš moct požádat o rozvod.“

Odehrálo se to takhle? Carus, ten je taky potřeboval. Když zaměstnal mladé, vydělal víc peněz. Být obklopen kruhem obdivovatelů ve Starém lisu mu dávalo větší pocit důležitosti, než když večerel s bohatšími a vlivnějšími finančníky. Když nesl k velkému stolu dvě nové láhve, mrkl Bob na Maigreta.

Ricain, podrážděný fotografovými žerty, příkře odpovídal. Dala se předvídat chvíle, kdy dopáleně vstane a odejde. Ještě se neodvažoval, ale stěží se přemáhal.

Byla to pravda, že Sofii zabil pravděpodobně jeden z nich, a Maigret, jemuž horko vhnělo krev do hlavy, zkoumal jejich obličej.

Carus byl ve středu večer ve Frankfurtu, jak potvrdili v Orly. Nora, ta se mezi desátou a jedenáctou hodinou dohadovala o útech v dráždivém prostředí Fikového esa.

Maki? Ale proč by Maki zabíjel? Vyspal se náhodně se Sofií, protože to od něho čekala, právě tak jako to zřejmě čekala od všech jejích přátel. Byl to způsob, jak čerpala sebedůvěru, jak si dokazovala, že má kouzlo, že není jen obyčejné děvče zblázněné do filmu.

A Huguet? Měl už tři ženy. Byla to u něj skoro mánie, dělat jim děti. Až se člověk ptal, jak tolik hnízdeček uživí. Francis, ten.

Maigret znovu probíral Ricainův časový rozvrh. Návrat do ulice SaintCharles kolem desáté. Naléhavá potřeba peněz. Doufal, že najde Caruse ve Starém lisu, ale Carus tam nebyl. Bob řekl, že tolik peněz půjčit nemůže. Sofii nechal doma. Proč, když obvykle vlácel svou ženu všude s sebou? „Ne!“ hlasitě zvolal fotograf. „Tady ne, Jocelyno. Spát se bude až doma.“

A vysvětloval jim, že Jocelyne, od té doby, co je v jiném stavu, každou chvíli usíná, ať je to kde chce.

„Některé chtějí kyselé okurky, jiné se cpou vepřovými nožičkami nebo masem z telecí hlavy. A ona, ona zase spí. A nejenže spí, ale taky chrápe.“

To nepokládal Maigret za důležité a snažil se dát časově dohromady všechna místa, kde Ricain byl, až do chvíle, kdy mu mladý muž ukradl na plošině autobusu v ulici du Temple náprsní tašku.

Ricain si nenechal ani halíř. Telefonoval mu, aby mu řekl, že...

Nacpal si dýmku a zapálil ji. Mohlo by se myslet, že ve svém koutku před šálkem kávy taky podřimuje.

„Nepůjdete si k nám vypít poslední skleničku, pane komisaři?“

Zase Carus. Maigret se rozhodl ho poslechnout a na chvíli se k nim posadit.

„Tak co, zažertoval Huguet, „kohopak zatknete? Člověkem to, panečku, trochu zamává, když vás tu vidí a ví, že vám nic neunikne z výrazu našich tváří. Chvillemi mám úplně pocit viny.“

Ricain vypadal tak špatně, že se nikdo nepodivil, když kvapně vstal od stolu a zamířil k toaletám.

„Měl by být taky průkaz na pití, jako je na řízení auta.“ zamyšleně pronesl Maki.

Sochař by určitě ten průkaz lehce dostal, protože pil jednu sklenici za druhou a mělo to na něj jediný účinek – svítily mu oči a byl v obličejí červený jako cihla.

„S ním je to vždycky tak.“

„Na vaše zdraví, pane komisaři,“ řekl Carus a zvedl napoleonku, aby se napil. „Chtěl jsem říct na úspěch vašeho vyšetřování, protože si všichni přejeme, abyste co nejdřív zjistil pravdu.“

„Až na jednoho!“ opravil ho fotograf.

„Snad až na jednoho. Leda by ovšem nešlo o jednoho z nás.“

Když se Francis vrátil, měl červená víčka a ztrhaný obličej. Bob, aniž mu kdo o to řekl, přinášel sklenici vody.

„Je ti líp?“

„Už nesnáším alkohol.“

Vyhýbal se Maigretovu pohledu.

„Myslím, že si půjdu lehnout.“

„Nepočkáš na nás?“

„Zapomínáte, že jsem už tři dny skoro nespál.“

Vypadal ještě mladší, když mu nebylo dobře. Připomínal příliš rychle vyrostlého chlapce, kterému se udělalo špatně z první cigarety a který se za to stydí.

„Tak ahoj.“

Viděli, jak se Carus zvedá, jde s ním ke dveřím a polohlasně mu něco říká. Pak se producent posadil k Maigretovu stolu, odstrčil šálek kávy a vyplnil šek. Francis čekal a díval se přitom jinam.

„Nemohl jsem ho nechat ve štychu. Kdybych byl býval ve středu v Paříži, nic by se možná nestalo. Byl bych tady večerel. Byl by mě požádal o peníze na nájemné a nemusel nechat Sofii samotnou.“

Maigret se zachvěl, v duchu si opakoval ta slova a znovu se na jednoho po druhém podíval.

„Omluvte mě, já už budu muset jít.“

Potřeboval být venku, začínal se už dusit. Možná že sám taky moc pil. Rozhodně tu velkou sklenici armagnaku nedopil. S rukama v kapsách chodil bez určitého cíle po chodnicích, kde některé výklady zůstaly osvětlené. Zastavovaly se tu hlavně párky a prohlížely si pračky a televizní aparáty. Mladé párky, které snily a počítaly.

„Sto franků měsíčně, Louisi.“

„A k tomu dvě stě padesát franků na auto.“

Francis a Sofie se jistě taky takhle zavěšení do sebe procházeli po čtvrti.

Snili o pračce a televizi?

Vůz, ten měli, starý rozpadající se triumph, který oné tragické noci Ricain někde nechal. Zdalipak si pro něj došel? S šekem, co právě dostal, bude moct zaplatit nájemné. Má v úmyslu bydlet sám v garsoniére, kde byla jeho žena zavražděna?

Maigret přešel bulvár. Na jedné lavici spal nějaký starý člověk. Před ním se tyčil nový veliký dům, kde se asi v polovině oken svítilo.

Ostatní nájemníci byli v biografu nebo u známých anebo vysedávali v nějaké restauraci, jako byla například vinárna U starého lisu.

Vzduch zůstával vlhký, ale velké mraky brzy zakryjí měsíc v úplňku.

Maigret zahrnul za roh do ulice SaintCharles a vešel do dvora.

Malé okénko s matným sklem vedle Ricainových dveří bylo osvětleno. Tam byla koupelna se sedací vanou.

Viděl další dveře, další osvětlená okna jak na té straně, co byly garsoniéry, tak v hlavní budově.

Opuštěný tichý dvůr se seřazenými popelnicemi, kde se podél zdi kradmo plížila kočka.

Tu a tam se zavřelo nějaké okno, zhasla lampa. To u těch, kdo chodili brzo spát. Pak se ve čtvrtém poschodí rozsvítilo jedno okno. Připomínalo to trochu hvězdy, co se rozsvěcí nebo mizí na obloze.

Zdálo se mu, že za záclonou poznává objemnou postavu Jocelyny a fotografovy rozčuchané vlasy tvořící aureolu kolem jeho hlavy.

Pak jeho pohled sklouzl ze čtvrtého poschodí do přízemí.

„Kolem desáté.“

Znal z paměti rozvrh té noci. Huguetovi povečeřeli U starého lisu, a poněvadž byli u stolu sami, jistě jim večere netrvala dlouho. V kolik se asi vrátili?

Ricain a Sofie kolem desáté otevřeli dveře bytu a rozsvítili. A skoro hned nato Francis odešel.

Tam nahoře Maigret pořád viděl přecházet stíny. Pak už tam byl jen jeden, stín fotografa. Ten otevřel okno a díval se chvíli na nebe. Už chtěl od okna odstoupit a tu padl jeho pohled na dvůr. Zřejmě uviděl osvětlené okno garsoniéry a uprostřed prázdného prostranství Maigretovu postavu rýsující se v měsíčním světle.

Komisař si vyklepával dýmku o podpatek a vcházel do domu. Protože šel ze dvora, nemusel jít kolem domovníkovy lóže. Vstoupil do výtahu, zmáčkl knoflík do čtvrtého poschodí a chvíli mu trvalo, než našel správnou chodbu.

Když zaklepal na dveře, Huguet okamžitě otevřel, jako by jeho návštěvu očekával.

„To jste vy!“ řekl s podivným úsměvem. „Žena si jde zrovna lehnout. Půjдете dovnitř, nebo mám s vámi radii jít ven?“

„Snad by bylo lepší, kdybychom šli dolů.“

„Okamžik. Jen jí to řeknu a vezmu si cigarety.“

Zahlédl nepořádek v obývacím pokoji, šaty, které měla Jocelyne ten večer na sobě, ležely pohozené na křesle.“

„Ale ne. Ale ne. Říkám ti, že se hned vrátím.“

Pak ztišil hlas. Ona šeptala. Dveře do ložnice zůstaly otevřené.

„Víš to jistě?“

„Nedělej si starosti. Za pár minut jsem u tebe.“

Klobouk nenosil nikdy. A svrchník si nevzal.

„Pojďte.“

Výtah zůstal nahoře. Sjeli dolů.

„Kam ? Na bulvár nebo na dvůr. ?“

„Na dvůr.“

Došli na dvůr a procházeli se spolu ve tmě. Když Huguet zvedl hlavu, uviděl svou ženu, dívala se z okna a kývala na něj, aby šel nahoru.

V koupelně u Ricaina bylo pořád světlo. Zvedal se mu zase žaludek ?

Fotograf trochu zakašlal a posléze se zeptal:

„Už jste na to přišel?“

„To bych rád věděl.“

„Víte, to není příjemná situace. Od té doby radši dělám v jednom kuse vtipy. Dnes večer jsem u toho stolu prožil nejmizernější chvíli ve svém životě.“

„To bylo vidět.“

„Máte zápalku?“

Maigret mu podal krabičku a začal si pomalu nacípávat jednu z obou dýmek, co měl v kapse.

KAPITOLA OSMÁ

„Večeřel ve středu večer Ricain se svou ženou U starého lisu?“

„Ne. Po pravdě řečeno jedli tam jen náhodně, když byli oba při penězích nebo když našli někoho, kdo je pozval.

Zastavili se tam kolem půl deváté. Dovnitř šel jen Francis. Večer často jen pootevřel dveře. Když tam Carus byl, vešel, Sofie za ním, a šli se posadit ke Carusovu stolu.“

„S kým mluvil ve středu?“

„Promluvil jen dvě tři slova s Robem, když jsem ho viděl.

„Je tu Carus? zeptal se.

A když mu Bob řekl, že ne, odešel.“

„Nepokusil se vypůjčit si peníze?“

„V tu chvíli ne.“

„Jestli počítal s tím, že ho Carus pozve na večeři, pak to znamená, že ještě nejedli?“

„Zřejmě si předtím zašli do samoobsluhy a něco menšího snědli. Chodili tam často.“

„Zůstali jste s vaší paní U starého lisu dlouho?“

„Odešli jsme kolem deváté. Šli jsme se asi na čtvrt hodinky nalokat čerstvého vzduchu. 4. Vrátili jsme se domů a Jocelyne se hned svlékla. Co je v jiném stavu, pořád by jen spala.“

„To jsem slyšel.“

Fotograf se na něj tázavě podíval.

„Mluvili jste o tom při večeři. Že prý dokonce chrápe.“

„Obě moje předešlé ženy taky. Mám dojem, že všechny ženy chrápou, když jsou pár měsíců v jiném stavu. Říkal jsem to, abych ji pozlobil.“

Mluvili polohlasně do ticha, které rušil jen hluk aut na bulváru Grenelle z druhé strany domu. Ulice Saint Charles za mřížovými vraty byla opuštěná a jen občas zahlédli postavu nějakého chodce nebo ženy na vysokých podpatcích.

„Co jste dělal?“

„Uložil jsem ji do postele a šel jsem se podívat na děti.“ Pravda, v tomtéž domě bydlely jeho dvě první ženy, jedna s dvěma dětmi, druhá s jedním.

„Děláte to každý večer?“

„Skoro každý. Jen když přijdu domů moc pozdě, tak ne.“

„Jak vás vítají?“

„Dobře. A proč ne. ? Nezlobí se na mě. Znájí mě. Vědí, že nemůžu jinak.“

„Jinak řečeno, jednoho krásného dne necháte Jocelynu kvůli nějaké jmer

„Jestli se naskytne příležitost. Víte, Já tomu nepřikládám důležitost. Miluju malé děti. Největší muž v dějinách je Abrahám.“

Bylo těžké se tomu neusmát, zvlášť když tentokrát mluvil upřímně. Pod těmi násilnými žertíky byl hodně nevinný.

„Zůstal jsem chvíli u Nicole. Nicole je má druhá žena. Někdy se nám stane, že si to zopakujeme.“

„Jocelyne to ví?“

„To ji netrápí. Kdybych takový nebyl, nebyla by u mně.“

„Milovali jste se?“

„Ne. Měl jsem to v úmyslu. Ale chlapec začal mluvit ze sna, a tak jsem po špičkách odešel.“

„Kolik bylo hodin?“

„Nepodíval jsem se na hodinky. Vrátil jsem sedomů. Bezmyšlenkovitě jsem vyměnil film v jednom aparátu, protože jsem měl druhý den brzo ráno fotografovat. Pak jsem šel k oknu a otevřel je.

Otvírám každý večer, nejdřív dokořán, aby vyšel kouř z cigaret, pak do poloviny, v zimě jako v létě, nemůžu spát, když je zavřeno.“

„A pak?“

„Kouřil jsem poslední cigaretu. Svítíl měsíc, jako dneska. Uviděl jsem nějaký párek přecházet dvůr a poznal jsem Francise a jeho ženu. Nešli zavěšeni, jak měli ve zvyku, a živě spolu hovořili.“

„Zaslechl jste něco?“

„Jedinou větu, Sofie ji řekla ostrým hlasem, tak jsem si pomyslel, že se zlobí.“

„Stávalo se to často?“

„Ne. Řekla:

„Nedělej ze sebe nevinátka. Věděls to moc dobře..“

„Co na to odpověděl?“

„Nic. Chytil ji za loket a táhl ji ke dveřím.“

„Pořád ještě nevíte, kolik bylo hodin?“

„Vím. Slyšel jsem na kostele bít deset. V okénku koupelny se objevilo světlo. Zapálil jsem si další cigaretu.“

„Vzbudilo to vaši zvědavost?“

„Prostě se mi nechtelo spát. Nalil jsem si skleničku calvadosu.“

„Byl jste v obývacím pokoji?“

„Ano. Dveře do ložnice byly otevřené a zhasl jsem světla, aby Jocelyne mohla spát.“

„Jak dlouhá doba uběhla?“

„Jen co jsem dokouřil cigaretu, kterou jsem si sápal! u své první ženy, a pak další, co jsem si zapálil u okna. Snad něco přes pět minut. ? Rozhodně méně než deset minut.“

„Nic jste neslyšel?“

„Ne. Viděl jsem vyjít Francise, mřil rychle ke vratům. Nechával si vůz pořád v ulici SaintCharles. Za pár vteřin motor naskočil a za chvíli se vůz rozjel.“

„Kdy jste sešel dolů?“

„Za čtvrt hodiny.“

„Proč?“

„Už jsem vám to říkal. Nechtelo se mi spát. Měl jsem chuť si trochu popovídat.“

„Jen popovídat?“

„Možná něco víc.“

„Měl jste předtím něco se Sofií?“

„Chcete vědět, jestli jsem s ní spal. ? Jednou. Francis byl opilý, a protože už nebylo nic k pití, šel koupit flašku do

jednoho otevřeného výčepu.“

„Byla svolná?“

„Připadalo jí to naprosto normální.“

„A pak?“

„Pak nic. Ricain se vrátil bez flašky, protože mu ji odmítli prodat. Uložili jsme ho do postele. Potom se to už neopakovalo.“

„Vraťme se k té středě večer. Šel jste dolů.“

„Přistoupil jsem ke dveřím. Zaklepal jsem. A aby se Sofie nepolekala, tiše jsem zavolal:

„To jsem já, Jacques.“

„Nikdo se neozval?“

„Ne. Uvnitř se nic nepohnulo.“

„Nezdálo se vám to divné?“

„Řekl jsem si, že se s Francisem asi pohádala a že nemá náladu někoho vidět. V duchu jsem ji viděl na posteli, jak se vzteká a pláče.“

„Zaklepal jste znova?“

„Dvakrát nebo třikrát, pak jsem šel domů.“

„Vrátil jste se ještě k oknu?“

„Když už jsem byl v pyžamu, mrknul jsem ještě na dvůr. Byl prázdný. V koupelně u Ricainových zůstalo rozsvíceno. Lehl jsem si a usnul.“

„Pokračujte.“

„Vstal jsem v osm, udělal jsem si kávu, to Jocelyne ještě spala. Otevřel jsem okno dokořán a viděl jsem, že v koupelně u Francise je pořád světlo.“

„Nezdálo se vám to divné?“

„Tak moc zas ne. Takové věci se stávají. Šel jsem do ateliéru a pracoval tam až do jedné. Pak jsme s kamarádem do sebe narychlo něco hodili. V Ritzu jsem měl schůzku s jedním americkým hercem, nechal mě tam hodinu tvrdnout, a pak mi zbyl sotva čas ho vyfotografovat. Zkrátka když jsem se vrátil, byly čtyři.“

„Byla vaše žena venku?“

„Šla nakoupit, to ano. Naobědvala se a pak si znova lehla. Spala.“

Uvědomoval si komičnost tohoto leitmotivu.

„Bylo tam pořád.“

„Světlo? Bylo.“

„Šel jste dolů zaklepat?“

„Ne. Zavolal jsem telefonem. Nikdo se neozval. Podle mě se Ricain zřejmě vrátil, vyspal se, pak šel se ženou ven a zapomněl zhasnout.“

„To se jim stávalo?“

„To se stává každému. Prosím vás. To jsme tuhle šli s Jocelyne do kina na ChampsElysées.“

Maigret málem zamručel:

„Spala?“

Kočka se mu přišla tít o kalhoty a dívala se na něj, jako by žebra o pohlazení. Ale když se Maigret shýbl, hned utekla a začala mňoukat o dva metry dál.

„Komu patří ta kočka?“

„Nevím. Všem. Házejí jí z oken kousky masa, žije venku.“

„V kolik hodin jste se ve čtvrtek večer vrátil?“

„Kolem půl jedenácté. Po biografu jsme šli do hospody na pivo a tam jsem narazil na jednoho kámoše.“

„A světlo?“

„To svítilo. Ale nebylo na tom už nic překvapujícího, protože Ricainovi se mohli vrátit. Přesto jsem k nim zavolal.

Přiznám se, že mě to trochu znepokojilo, když se nikdo neozval.“

„Jen trochu?“

„Nemohl jsem přece tušit pravdu. Kdyby člověk měl pokaždé myslet na vraždu, když někdo zapomene zhasnout.“

„Zkrátka.“

„Koukněte! Ještě teď svítí. Nemyslím si, že by něco dělal.“

„A druhý den ráno?“

„To jsem samozřejmě znova volal a během dne ještě dvakrát, až jsem se dozvěděl z novin, že Sofie je mrtvá. Byl jsem v ateliérech v Joinville, fotografoval jsem při jednom natáčení.“

„Ozval se vám někdo?“

„Ano. Neznámý hlas. Radši jsem byl zticha, chvilíčku počkal a pak zavěsil.“

„Nesnažil jste se zajít za Ricainem?“

Huguet mlčel. Pak pokrčil rameny a znovu nasadil ten svůj zertovný výraz.

„Já přece nejsem ze Zlatnického nábřeží!“

Maigret bezmyšlenkovitě upíral oči na tlumené světlo matové žárovky a najednou se vrhl ke dveřím garsoniéry.

Fotograf šel za ním, zřejmě pochopil.

„Zatímco jsme si tu povídali.“

Jestli Francis nepracoval, jestli nespal, jestli světlo ten večer zůstávalo rozsvícené.

Komisař prudce zabouchal na dveře.

„Očevíte! Tady Maigret.“

Dělal takový hluk, že nějaký soused vyšel ze dveří. Byl v pyžamu a udiveně se díval na oba muže.

„Co se tu zas děje? Nemůžete nechat lidi klidně.“

„Běžte k správcové. Zeptejte se, jestli má univerzální klíč.“

„Nemá ho.“

„Jak to víte?“

„Protože jsem ho na ní už chtěl, když jsem jednou večer zapomněl klíč. Musel jsem zavolat zámečnicka.“

Na člověka, co si hraje na naivního, neztrácel Huguei hlavu. Otočil si kolem ruky kapesník, prudce udeřil do matového skla a to se roztříštilo.

„Pospěšte si,“ řekl bez dechu, sotva se podíval dovnitř.

Pak se podíval Maigret, Ricain, úplně oblečený seděl ve vaně, která byla příliš krátká, aby se v ní mohl natáhnout. Z kohoutku tekla voda. Vana přetékala a voda v ní byla růžová.

„Nemáte nějaký silný šroubovák, hever nebo něco jiného těžkého?“

„Mám něco v autě. Počkejte.“

Soused si šel vzít domů župan, pak vyšel a za nim doléhaly dotazy jeho ženy. Vykročil ze vrat a hned nato bylo slyšet hluk, jak otvíral zadní kufr.

Pak se objevila jeho žena a Maigret jí hned nařídil:

„Zavolejte lékaře. Toho, co bydlí nejbliž.“

„Co se děje. ? Není dost na tom, že.“

S reptáním odešla a zatím se vracel její manžel s montážní pákou. Byl větší, statnější a silnější než komisař.

„Pusťte mě k tomu. Když nemusím koukat, jakou nadělám škodu.“

Dřevo nejdřív odolávalo, pak zapraskalo. Ještě dvakrát zapřel páku, nejdřív dole, pak nahoře a dveře najednou povolily, muž se musel držet, aby nepadl dovnitř.

Ostatní se odehrálo ve zmatku. Další sousedé uslyšeli Muk a brzo se jich několik tlačilo v úzké předsínce. Maigret vytáhl Francise z vany a odvedl ho na gauč. Vzpomněl si na zásuvku v komodě s jejím různorodým obsahem.

Našel provázek. Silná modrá tužka mu posloužila, aby ho utáhl a zastavil krev. Sotva s tím byl hotov, už ho odstrčil mladý lékař. Bydlel v domě a tak si jen ve spěchu natáhl kalhoty.

„Jak je to dlouho. ?“

„Ted' jsme ho našli.“

„Zavolejte sanitku.“

„Má naději se z toho dostat?“

„K čertu, tyhle otázky mi nedávejte!“

Pět minut nato zastavila na dvoře sanitka. Maigret se posadil dopředu vedle šoféra. V nemocnici musel zůstat na chodbě, zatímco lékař prováděl transfúzi.

Prekvapilo ho, když viděl přicházet Hugueta.

„Dostane se z toho?“

„To se ještě neví.“

„Myslíte si, že opravdu chtěl spáchat sebevraždu?“

Bylo vidět, že o tom pochybuje. Maigret měl rovněž pochybnosti. Francis, vehnaný do úzkých, potřeboval udělat divadelní gesto.

„Proč myslíte, že to udělal?“

Komisař otázku špatně pochopil.

„Protože si o sobě myslel, že je příliš inteligentní.“

Fotograf samozřejmě nechápal a podíval se na komisaře trochu užasle.

Maigret v tu chvíli nemyslel na Sofinu smrt. Myslel na událost mnohem méně závažnou, ale možná významnější, možná důležitější pro to, co s Ricainem bude: na krádež své náprsní tašky.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Spal skoro až do deseti, ale nemohl se nasnídat u otevřeného okna, jak se těšil, protože se spustil drobný studený déšť. Než vešel do koupelny, kde směřem do dvora nebylo žádné matové ani nematové okénko, zavolal do nemocnice a musel vynaložit veškerou námahu, aby se spojil s lékařem ve službě.

„Ricain...? Co je to.? Naléhavý případ.? Minulou noc jsme měli osm naléhavých případů, a kdybych si měl pamatovat jména. Dobrá. Transfúze. Pokus o sebevraždu. Hm.! Kdyby byla tepna přefíznutá, nebyl by tady anebo bychom ho dali do suterénu do chladu. Ano, daří se mu dobře. Nepromluvil. Ne. Ani slovo. Před jeho dveřmi stojí policajt. To jistě víte.“

V jedenáct hodin byl Maigret ve své kanceláři. Nohy ho znovu bolely, protože se rozhodl vzít si zase nové boty, musel je trochu roztáhnout.

Seděl proti Lapointovi a Janvierovi, rovnal si bezděčně dýmky podle velikosti, pak si jednu, tu nejdelší, vyral a pečlivě ji nacípával.

„Jak jsem včera večer říkal tomu fotografovi.“

Oba inspektoři se na sebe tázavě podívali, o jakého fotografa jde.

„Jak jsem tedy říkal, je příliš inteligentní. To je někdy zrovna tak nebezpečné jako být příliš hloupý. Je to intelligence, která se neopírá o sílu charakteru. Na tom nesejde! Cítím, co chci říct, i když nenacházím slova, abych to vyjádřil.“

Není to ostatně moje starost. Tím se budou zabývat lékaři a psychiatři.

Jsem si taky skoro jistý, že to byl idealista, idealista neschopný žít na úrovni svého ideálu. Chápete?“

Moc asi ne. Maigret byl málokdy tak rozvláčný a přitom tak zmatený.

„Byl by chtěl ve všem vyniknout. Dosáhnout rychle úspěchu, protože hořel netrpělivostí, ale zůstat přitom čistý.“

Ztrácel chuť mluvit dál, jeho slova zůstávala daleko za tím, co měl na mysli.

„Bylo v něm to nejlepší i to nejhorší. Caruse musel nenávidět, protože ho potřeboval. Přesto přijímal večere, na které ho producent zval, a neváhal si od něj půjčovat peníze.“

Stydlěl se za to. Ířel na sebe pro to zlost.

Nebyl tak naivní, aby si neuvědomoval, že Sofie není žena, jakou v ní chtěl vidět. Ale potřeboval ji taky. Vlastně využíval dokonce jejího poměru s Carusem.

Odmítne to připustit. Nemůže to připustit.

A právě proto vystřelil na svou ženu. Už když ve středu večer přišli na dvůr, tak se hádali. Nezáleží na tom, kvůli čemu.

Byla zřejmě dopálená jeho dvojakým jednáním a bezpochyby mu vmetla pravdu do tváře.

Nepřekvapilo by mě, kdyby mu řekla, že je pasák. Zásuvka byla možná pootevřená. Ať tak či onak, tuhle pravdu nesnesl.

Vystřelil. Pak tam zůstal zděšený tím, co udělal, a zděšený následky svého činu.

V tu chvíli, jak jsem přesvědčen, se rozhodl, že se nenechá odsoudit, a zatímco bloudil po ulicích, začal sestavovat složitý plán.

Skutečně tak složitý, že se málem zdařil.

Vrací se do Starého lisu. Ptá se po Carusovi. Potřebuje okamžitě dva tisíce franků a ví, že tenhle obnos mu Bob nepůjčí.

Zbraň hodil do Seiny, aby nebylo možné zjistit otisky prstů.

Několikrát se ukáže v Nula klubu. Carus ještě nepřišel? Pije, chodí do nekonečna po ulicích a neustále vylepšuje svůj plán.

Je pravda, že nemá dost peněz, aby utekl do ciziny, ale i kdyby je měl, nebylo by mu to nic platné, protože dříve nebo později by ho cizina vydala.

Musí se tedy vrátit do ulice SaintCharles, předstírat, že objevil mrtvolu, a ohlásit to policii.

A teď začne uvažovat o mně.

Sehraje mi komedii, jaká by normálního člověka nenapadla. Detaily zapadají do sebe. Jeho chození po ulicích je mu k tomu dobré.

Od časného rána na mě číhá před mým domem. Jestli nepojedu autobusem, bude mít jistě jiné řešení.

Ukradne mi náprsní tašku. Zavolá mě telefonem a sehraje mi komedii, která by ho zbavila všeho podezření.

A tady to prostě přezene! Vyjmenuje mi, z čeho se skládala Sofiina domnělá večere U starého lisu. Chybí mu vyváženost, prostý zdravý rozum. Dokáže si vymyslet neobyčejný příběh a udělat jej pravděpodobný, ale nemyslí na ty nejjednodušší a nejjednodušší podrobnosti.“

„Myslíte si, že půjde před porotu, šéfe?“ zeptal se Lapointe.

„To bude záležet na psychiatrech.“

„Jak byste rozhodl vy?“

„Poslal bych ho před porotu.“

A protože se oba jeho spolupracovníci divili tak rozhodné odpovědi, málo odpovídající tomu, co o komisařovi věděli, Maigret dodal:

„Bude příliš nešťastný, když ho budou pokládat za blázna nebo za zčásti odpovědného. Na lavici obžalovaných naopak s potěšením sehraje roli výjimečného člověka, jakéhosi hrdiny.“

Pokrčil rameny, smutně se usmál, zamířil k oknu a díval se, jak padá déšť.

Epalinges, 11. listopadu 1966